

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobkyně **Modrá pyramida stavební spořitelna, a.s.**
sídlem Bělehradská 128, čp. 222, Praha 2

zastoupena JUDr. Liborem Němcem, Ph.D., advokátem
sídlem Husova 240/5, Praha 1

proti

žalované: **Česká národní banka**
sídlem Na Příkopě 864/28, Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí bankovní rady žalované ze dne 27. 1. 2022, č. j. 2022/009971/CNB/110,

takto:

- I.** Žaloba **se zamítá.**
- II.** Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí bankovní rady žalované, kterým byl zamítnut rozklad žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 13. 10. 2021, č. j. 2021/105473/570, sp. zn. Sp/2020/138/573 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona č.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru („ZSÚ“). Za spáchání přestupku byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 5 000 000 Kč a povinnosti nahradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč.

2. Žalobkyně se dopustila přestupku dle výroku A) tím, že u 740 spotřebitelů, kteří požádali o předčasné splacení spotřebitelského úvěru v období ode dne 8. 3. 2019 do dne 28. 4. 2020, nesnížila celkové náklady spotřebitelských úvěrů o výši úroku a dalších nákladů, které by byli spotřebitelé povinni platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelských úvěrů, a takto od těchto spotřebitelů získala celkem 4 595 717 Kč jako náhradu nákladů za provize vyplacené zprostředkovatelům za zprostředkování spotřebitelského úvěru a celkem 3 057 422 Kč jako náhradu nákladů za úroky vyplacené vkladatelům, čímž porušila povinnost stanovenou v ustanovení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru a dopustila se tak přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru. Výrokem B) prvního rozhodnutí správní orgán prvního stupně žalobkyni uložil povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou 1 000 Kč.

II. Řízení předcházející podané žalobě a napadené rozhodnutí

3. O přestupku za vytýkané jednání již jednou ČNB jako prvostupňový orgán rozhodla. Konkrétně rozhodnutím ze dne 12. 2. 2021, č. j. 2021/16307/570. Bankovní rada však toto původní rozhodnutí na základě rozkladu zrušila rozhodnutím ze dne 13. 5. 2021, č. j. 2021/049711/CNB/110, z důvodu nepřezkoumatelnosti.
4. Poté vydala ČNB nové prvostupňové rozhodnutí (které je přezkoumávané touto žalobou). Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně rozklad, který bankovní rada zamítla. Své rozhodnutí odůvodnila bankovní rada následovně.
5. K námitce účastníka řízení týkající se porušení ustanovení čl. 39 Listiny základních práv a svobod a § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, bankovní rada uvádí, že takové porušení neseznala.
6. Prvostupňové rozhodnutí se týkalo pouze otázky porušení § 117 odst. 1 ZSÚ, nikoliv odst. 2. Podle bankovní rady žalobkyně skutečně porušila § 117 odst. 1 tím, že neumožnila předčasné splacení úvěru podle předepsaných podmínek.
7. Bankovní rada je toho názoru, že slova „podle § 117 odst. 1 ZSÚ“ uvedená ve skutkové podstatě přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ znamenají „za podmínek stanovených v § 117 odst. 1 ZSÚ“. Tohoto přestupku se tak poskytovatel dopustí, i když umožní předčasné splacení spotřebitelského úvěru, ale za podmínek rozporných s § 117 odst. 1 druhou větou. Žalobkyně nesnížila celkové náklady spotřebitelských úvěrů o výši úroku a dalších nákladů, které by byli spotřebitelé povinni platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelských úvěrů. Zásada *nullum crimen sine lege certa* nebyla porušena.
8. Celková částka, kterou má spotřebitel zaplatit poskytovateli [srov. § 3 odst. 2 písm. c) ZSÚ], se skládá ze dvou částek, a to „celkové výše spotřebitelského úvěru“ [srov. § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ] a „celkových nákladů spotřebitelského úvěru“ [srov. § 3 odst. 2 písm. d) ZSÚ]. Podle bankovní rady proto náklady, které sice věřitel označí za náklady účelně vynaložené v souvislosti s předčasným splacením podle § 117 odst. 2 ZSÚ, ale které nesplňují požadavky dle téhož ustanovení, spadají pod celkové náklady spotřebitelského úvěru ve smyslu § 3 odst. 2 písm. d) ZSÚ, a proto má poskytovatel spotřebitelského úvěru dle ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ povinnost i tyto náklady snížit.
9. Žalobkyně svou povinnost snížit celkové náklady spotřebitelského úvěru nesplnila, protože požadovala po spotřebitelích zaplatit poměrnou část nákladů na zprostředkovatelskou provizi a poměrnou část úroků na vklady, což nejsou účelně vynaložené náklady související s předčasně splaceným úvěrem. Žalobkyně sice tvrdí, že se jedná o náhradu účelně vynaložených nákladů, které vzniknou v souvislosti s předčasným splacením ve smyslu ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ, ve

skutečnosti však jde o provozní náklady, které vznikají nezávisle na skutečnosti, zda dojde k předčasnému splacení konkrétního spotřebitelského úvěru.

10. Celkové náklady spotřebitelského úvěru pro spotřebitele, tedy cena spotřebitelského úvěru, je rozdělena z vůle poskytovatele spotřebitelského úvěru do jednotlivých úhrad, které mohou být poskytovatelem spotřebitelského úvěru nazývány různě (poplatky, úroky, provize). Každá ze spotřebitelem uhrazených položek však z ekonomického hlediska odráží náklady poskytovatele spotřebitelského úvěru a jeho marži. Tyto složky jsou součástí celkové odměny za poskytnutý produkt. Poskytovatel spotřebitelského úvěru, je tedy povinen poměrně snížit náklady nesené spotřebitelem nezávisle na tom, jak je poskytovatel spotřebitelského úvěru pojmenovává, charakterizuje nebo k jaké své činnosti je formálně vztahuje.
11. Podle názoru bankovní rady náklady věřitele dle § 117 odst. 2 ZSÚ, které jsou jako účelně vynaložené v souvislosti s předčasným splacením sice označeny, ale nesplňují požadavky dle § 117 odst. 2 ZSÚ, nejsou nic jiného než náklady dle § 117 odst. 1 ZSÚ, o něž se musí snížit celkové náklady spotřebitelského úvěru dle téhož ustanovení.
12. Bankovní rada souhlasila s aplikací rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 11. 9. 2019 ve věci C-383/18 *Lexitor sp. z o.o. proti Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. Franciszka Stefczyka, Santander Consumer Bank S. A., mBank S. A.* SDEU mimo jiné uvedl, že primárním cílem evropské právní úpravy spotřebitelských úvěrů je zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitelů. Z rozhodnutí *Lexitor* vyplývá, že je-li poskytovatel spotřebitelských úvěrů povinen snížit celkové náklady spotřebitele i o náklady, které již spotřebitel zaplatil při uzavření smlouvy, tím spíše pak musí poskytovatel spotřebitelských úvěrů snížit celkové náklady o ty náklady, které měl spotřebitel zaplatit teprve po datu předčasného splacení (tedy v budoucnosti). Ani v případě, že by poskytovatel spotřebitelských úvěrů rozdělil cenu za poskytnutý spotřebitelský úvěr na „poplatek za zprostředkovatelskou provizi“, „poplatek za úroky z vkladů“ a „úrok“, neměl by podle úvahy SDEU nárok na ponechání „poplatku za zprostředkovatelskou provizi“ a „poplatku za úroky z vkladů“ ve výši odpovídající období po předčasném splacení.
13. K tvrzení žalobkyně, že výpočet výše marně vynaložených nákladů je transparentní, bankovní rada uzavřela, že tento výpočet transparentní nebyl, jelikož spotřebitelé nemohli bez informací od žalobkyně znát konkrétní výši této částky.
14. SDEU se v rozhodnutí ve věci C-377/14 *Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová vs. FINWAY a.s.* vyjádřil k výkladu pojmu „celkové náklady spotřebitelského úvěru“. Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že celková částka, kterou má spotřebitel zaplatit, se skládá z celkových nákladů spotřebitelského úvěru a celkové výše spotřebitelského úvěru a že tyto položky jsou disjunktní (tedy nemůže být určitá položka zahrnuta zároveň do celkových nákladů spotřebitelského úvěru a zároveň do výše spotřebitelského úvěru). V době uzavírání smlouvy o úvěru je zřejmé, že účastník řízení bude mít náklady ve formě nákladů za provize a nákladů za úroky, proto musí tyto náklady být zahrnuty do celkových nákladů a v případě předčasného splacení musí být sníženy podle § 117 odst. 1 ZSÚ. Logickou výjimkou z kategorie celkových nákladů jsou náklady, u kterých není jisté, zda v budoucnu vzniknou, tj. jedná se o náklady navázané na předčasné splacení dle § 117 odst. 2 ZSÚ. Vzhledem k tomu, že náklady za zprostředkovatelskou provizi a náklady za úroky z vkladů nelze podřadit pod pojem „celková výše spotřebitelského úvěru“ a zároveň je žalobkyně vyžaduje splatit od spotřebitele, je zřejmé, že se jedná o druhou možnou kategorii „celkových nákladů spotřebitelského úvěru“, které je nutné v případě předčasného splacení snížit.
15. Žalobkyně ode dne 8. 3. 2019 do dne 28. 4. 2020 obdržela 1 124 žádostí o předčasné splacení spotřebitelských úvěrů a u 976 spotřebitelů vyčíslila náhradu nákladů předčasného splacení spotřebitelského úvěru v rozporu se ZSÚ. Z těchto spotřebitelů se pouze 740 rozhodlo spotřebitelský úvěr předčasně splatit, z čehož podle bankovní rady vyplývá, že jednání žalobkyně je fakticky způsobilé část spotřebitelů od předčasného splacení odradit. Bankovní rada odmítá námitku žalobkyně, že úvěrové instituce dokáží predikovat a modelovat pouze životní události vyjmenované

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

v § 117 odst. 3 a 4 ZSÚ. Takové tvrzení neodpovídá realitě. Lze predikovat, modelovat a řídit rizika vyplývající i z jiných životních událostí nebo právních skutečností.

16. Postupy týkající se obezřetného podnikání úvěrové instituce jsou upraveny zákonem č. 21/1992 Sb., o bankách, a nikoliv ZSÚ. Je-li pro žalobkyni toto riziko nákladné, může náklady na ně promítnout do ceny spotřebitelského úvěru. Nedokáže-li rizika plynoucí z poskytovaného produktu řídit, nemůže takový produkt poskytovat. Právní úprava obezřetného podnikání úvěrové instituce a právní úprava spotřebitelských úvěrů jsou vymezeny v odlišných právních předpisech a sledují jiné cíle, které není možné při interpretaci ZSÚ zohledňovat.
17. Není důvodná námitka, že žalobkyni jako poskytovateli spotřebitelského úvěru vznikají v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru a v přímém důsledku takového splacení marně (zbytečně) vynaložené náklady na cenu zdrojů a marně vynaložené náklady na provizi a že marně (zbytečně) vynaložené náklady se ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu považují za skutečnou škodu. Tyto náklady vznikly podle bankovní rady ještě před předčasným splacením spotřebitelského úvěru a jejich vynaložení není v příčinné souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru. Stejně tak by musela být splněna podmínka účelnosti nákladů. Pokud by i přesto zákonodárce v takovém případě chtěl věřiteli skutečně přiznat nárok na tyto náklady, tak by to v ZSÚ výslovně stanovil.
18. Lze si položit otázku: „*Vznikly by náklady v podobě úroků z přijatých vkladů, pokud by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelských úvěrů?*“ Odpověď zní ano, vznikly. Podle názoru bankovní rady tedy předčasné splacení spotřebitelského úvěru není podmínkou vzniku nákladů v podobě úroků z přijatých vkladů. Dále si lze položit otázku: „*Vznikly by náklady v podobě zprostředkovatelské provize, pokud by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelských úvěrů?*“ Odpověď zní ano, vznikly. Podle názoru bankovní rady tedy předčasné splacení spotřebitelského úvěru není podmínkou vzniku nákladů v podobě zprostředkovatelské provize. Důvodem pro povinnost zaplatit úrok z vkladů je přijetí vkladů od účastníků stavebního spoření a důvodem pro zaplacení zprostředkovatelské provize je zprostředkování spotřebitelského úvěru. Bankovní rada proto s odkazem na výše uvedené uvádí, že ZSÚ nezná kategorii „*marně vynaložených nákladů*“, ale pouze kategorii „*celkových nákladů spotřebitele*“, které je povinen účastník řízení při předčasném splacení snížit.
19. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/17/EU o smlouvách o spotřebitelském úvěru na nemovitosti určené k bydlení a o změně směrnic 2008/48/ES a 2013/36/EU a nařízení (EU) č. 1093/2010 nepochybně umožňuje členským státům, aby upravily omezení práva spotřebitele předčasně splatit spotřebitelský úvěr (právo může být podmíněno oprávněným zájmem spotřebitele – jako příklad uvádí recitál č. 66 rozvod nebo ztrátu zaměstnání). Stejně tak mohou podmínky uplatnění tohoto práva zahrnovat časová omezení nebo rozdílné zacházení podle druhu úrokové sazby (opět recitál č. 66). ZSÚ však taková omezení nestanoví, naopak stanoví bez dalšího právo kdykoliv spotřebitelský úvěr celý nebo zčásti splatit. Dále směrnice umožňuje členským státům definovat odškodnění (podle ZSÚ náhradu nákladů) až do výše finanční ztráty. ZSÚ však takové ustanovení neobsahuje. Žalobkyně nemá pravdu, pokud říká, že směrnice něco „*předvídá*“ nebo „*předpokládá*“, směrnice umožňuje členským státům, aby upravily podmínky předčasného splacení určitým způsobem. Nicméně ZSÚ takovou úpravu neobsahuje. Směrnice dává členským státům pouze možnost předčasné splacení omezit na určité životní situace spotřebitelů a dává pouze možnost upravit odškodnění poskytovatele až do výše finanční ztráty, nejedná se o povinnost členských států tyto instituty zavést. Že se jedná o možnost, a nikoliv povinnost, vyplývá ze slov „*členské státy mohou*“. Naopak ve vztahu k právu spotřebitele předčasně splatit spotřebitelský úvěr a k právu na snížení nákladů se jedná o povinnost členských států tato práva zajistit.
20. Žalobkyně namítala, že podle českého práva mohou být předmětem náhrady škody za porušení povinnosti (nebo protiprávní stav) i marně vynaložené náklady. Podle bankovní rady se však pravidla pro náhradu škody neuplatní, protože se v případě spotřebitele o náhradu škody nejedná.

21. Bankovní rada považuje námitku o tom, co „*nebylo cílem právní úpravy*“ v jádru za řečnickou otázku, protože množina hypotetických důsledků, které „*nebyly cílem právní úpravy*“, je nekonečná a není úkolem správního orgánu se s nimi vypořádat.
22. Bankovní rada nesouhlasí, že by správní orgán prvního stupně nezohlednil dostatečně cíl právní úpravy. Správní orgán prvního stupně aplikoval různé výkladové metody, přičemž svůj výklad § 117 ZSÚ opírá zejména o jazykový a teleologický výklad, a právě při teleologickém výkladu se opřel o smysl a cíl evropské právní úpravy, kterou tato ustanovení transponují. Správní orgán prvního stupně se v napadeném rozhodnutí dále vyjádřil i k možnému systematickému výkladu a dále k historickému výkladu, o který opírá svou argumentaci žalobkyně. Z prvostupňového rozhodnutí je zřejmé, že správní orgán prvního stupně se cílem ZSÚ dostatečně zabýval
23. Žalobkyně se nemůže vymezovat vůči původnímu rozhodnutí, které bylo zrušeno. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že správní orgán prvního stupně reagoval jednak na rozšířené a reformulované námitky a jednak na hodnocení věci bankovní radou obsažené ve zrušovacím rozhodnutí o rozkladu. Bylo by proti jakémukoliv smyslu a logice, pokud by správní orgán prvního stupně vydal opětovně totožné rozhodnutí, jaké bylo v minulosti zrušeno.
24. Podle bankovní rady nemohou převážet nad jasným textem zákona úvahy zákonodárce uvedené v důvodové zprávě. Výkladem nelze dovozovat a tím zákonodárci podsouvat význam, který z textu zákona neplyne a který je v rozporu s celkovými závěry důvodové zprávy. Tímto významem je v případě ZSÚ zájem na ochraně spotřebitele a na eliminaci některých nežádoucích sociálních jevů, které mohou být spojeny s nedostatečnou regulací oblasti úvěrů pro spotřebitele. Podle názoru bankovní rady existuje jediný racionální výklad § 117 ZSÚ, a to ten, který provedl správní orgán prvního stupně, který vychází z použití jak jazykové interpretační metody, tak metody systematické, teleologické a historické.
25. Otázka, zda mohou být do náhrady nákladů předčasného splacení zahrnuty pouze „*administrativní náklady*“, nebo i jiné náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením, není předmětem správního řízení a v tomto směru se tedy argumentace žalobkyně netýká podstaty věci.
26. Lze opětovně poukázat na rozporuplnost argumentace žalobkyně, která nejprve sama vznesla otázku (bez)významnosti § 117 odst. 4 ZSÚ, pokud je náhrada nákladů vykládána úzce nebo pokud by se náhrada nákladů týkala pouze administrativních nákladů. Žalobkyně se ve své argumentaci soustředí na tvrzení, že předmětem náhrady nákladů mohou být jen administrativní náklady a že administrativní náklady nemohou přesáhnout limity stanovené v § 117 odst. 4 ZSÚ. Když správní orgán prvního stupně poukázal na to, že tento limit evidentně má svůj význam, protože žalobkyní účtované administrativní náklady u 431 zákazníků přesahují hranici 1 % z předčasně splacené jistiny, reaguje žalobkyně tím, že se na ni § 117 odst. 4 ZSÚ nevztahuje. Správní orgán prvního stupně však ani v napadeném rozhodnutí netvrdil, že se účastník řízení dopouští porušení ustanovení § 117 odst. 4 ZSÚ.
27. Argumentace žalobkyně, zda mělo smysl dávat do zákona § 117 odst. 4 ZSÚ nebo § 117 odst. 3 písm. f) ZSÚ, která vedou k ušetření „*několika tisíců*“, nebo zda mohla být funkční hranice v § 117 odst. 4 ZSÚ „*o pár tisíc nižší*“, nehraje podle bankovní rady při výkladu § 117 odst. 1 ZSÚ, respektive § 117 odst. 2 ZSÚ, roli.
28. K námitce, že z hlediska systematiky zákona je třeba přihlídnout i k § 117 odst. 3 písm. c) ZSÚ, bankovní rada uvádí, že z této námitky není zřejmé, proč by měly být náklady za provizi a za úroky vypláceny pouze v souvislosti s úvěry s fixní úrokovou sazbou.
29. Bankovní rada shodně se závěry správního orgánu prvního stupně uvádí, že cíle právní úpravy předčasného splacení jsou dvojí – zvýšení konkurenčního prostředí na trhu a ochrana spotřebitele. Správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí neargumentoval tím, že ochrana spotřebitele je bezbřehá, jak tvrdí žalobkyně. Odkazované rozhodnutí Nejvyššího soudu (rozsudek ze dne 27. 8. 2019, sp. zn. 33 Cdo 2807/2018), se netýká předčasného splacení spotřebitelského úvěru ani

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

neobsahuje výklad relevantních ustanovení ZSÚ, která aplikuje správní orgán prvního stupně v tomto řízení. Nejedná se tak o rozhodnutí, jehož závěry by mohl správní orgán prvního stupně zohlednit v napadeném rozhodnutí

30. Nelze souhlasit ani s námitkou, že ZSÚ je nejasný a je nutné využít zásadu *in dubio pro libertate*. Skutečnost, že poskytovatelé spotřebitelských úvěrů, případně asociace zastupující tyto poskytovatele, interpretují zákon různě, obvykle ve prospěch maximalizace příjmů pro poskytovatele úvěrů, ještě neznamená, že by zákon byl nejasný. ČNB přispěla k právní jistotě adresátů ZSÚ tím, že publikovala dne 7. 3. 2019 na svých webových stránkách výkladové stanovisko „*K účelně vynaloženým nákladům, které lze po spotřebiteli požadovat v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru na bydlení podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru*“ formou odpovědi na otázku „*Jaké náklady může věřitel požadovat nahradit po spotřebiteli v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru na bydlení?*“. Zveřejněním výkladového stanoviska ČNB transparentním způsobem předložila účastníkům trhu výklad zákona, který považuje za správný a podle kterého bude jednání poskytovatelů spotřebitelských úvěrů posuzovat. Případný názor pracovníka ČNB, že zákon je nejasný, není názorem ČNB. To ale neznamená, že by tato osoba nebyla oprávněnou úřední osobou. Přičitatelnost jednání oprávněných úředních osob se vztahuje na provádění úkonů v řízení, nikoliv na jimi vyslovený názor. ČNB zastává od počátku řízení jediný výklad zákona.
31. Není důvodná žalobkynina námitka ohledně rozpornosti výkladového stanoviska. Správní orgán prvního stupně rozhodoval na základě zákona a v odůvodnění svého rozhodnutí se zabýval výkladem zákona. Protože je výklad zákona totožný s názorem uvedeným ve stanovisku, bylo nadbytečné, aby se v odůvodnění rozhodnutí zabýval správní orgán prvního stupně i tímto stanoviskem. Bankovní rada nepovažuje stanovisko za nesprávné a vnitřně rozporné, a je přirozeně logické, že závěry v něm uvedené správní orgán prvního stupně použil pro toto řízení.
32. K porušení zásady *nullum crimen sine lege certa* nedošlo. Samotné porušení § 117 odst. 2 ZSÚ není přestupkem. Žalobkyni je však vytýkáno porušení povinnosti stanovené v § 117 odst. 1 ZSÚ, což má za následek vyvození odpovědnosti za přestupek podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ.
33. Bankovní rada považuje za správný názor správního orgánu prvního stupně, že „*náklady vynaložené v souvislosti s opatřením peněžních prostředků, tedy úroky vyplácené vkladatelům, nepovažuje správní orgán za náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelských úvěrů*“. Sama žalobkyně v rozkladu uvedla, že „*výpočet výše marně vynaložených nákladů je transparentní a logicky odůvodněný, nezahrnuje žádnou ziskovou marži (srov. odst. 31 Rozsudku Lexitor), ale pouze částečně sanuje finanční újmu způsobenou účastníku řízení předčasným splacením spotřebitelského úvěru na bydlení*“. Ačkoliv žalobkyně v rozkladu popírá, že se snaží odradit spotřebitele od předčasného splacení, v rozkladu uvedla, že jediným způsobem mitigace rizika chování spotřebitelů je pouze náhrada účelně vynaložených nákladů vzniklých v souvislosti s předčasným splacením podle § 117 odst. 2 ZSÚ.
34. Bankovní rada nesouhlasila, že by sankce uložená žalobkyni byla nepřiměřená.
35. Argumentace žalobkyně týkající se významu uplynulé doby od spáchání přestupku se vztahuje na promlčecí dobu, která v tomto případě neuplynula. Hodnocení závažnosti přestupku ve vztahu k žádostem o předčasné splacení z března 2019 je bezpředmětné, neboť u přestupku trvajícího delší dobu se počítá od ukončení jednání. Od poslední žádosti o předčasné splacení 28. 4. 2020 do vydání rozhodnutí neuplynuly ani dva roky. Doba uplynulá od jednání nesnižuje závažnost přestupku, a proto nebyla hodnocena jako polehčující okolnost. Porušení zákona stále trvá, což potřebu reakce neoslabuje.
36. Bankovní rada uvádí, že poskytování součinnosti ve správním řízení je zákonnou povinností a nelze jej automaticky považovat za polehčující okolnost. Polehčující okolností by byla například snaha o nápravu, která však v tomto případě nenastala. Žalobkyně pouze omezila maximální částku požadovanou od spotřebitelů, ale nadále porušuje zákon. Namítané porušení zákazu sebeobvinění není opodstatněné, protože tato zásada nemůže bránit kontrolní činnosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

37. Správní orgán prvního stupně správně kvalifikoval jednání jako trvajících přestupek. Správní orgán nehodnotil delší dobu trvání jako přitěžující okolnost, ale jako okolnost zvyšující závažnost jednání. Délka trvání protiprávního jednání je kritériem pro posouzení závažnosti přestupku při určení druhu a výměry správního trestu. Bankovní rada považuje toto hodnocení za dostatečné a souhlasí s uložením pokuty ve výši 5 000 000 Kč.

III. Žaloba

38. V úvodu žaloby popsala žalobkyně procesní vývoj případu a dále fungování trhu se spotřebitelskými hypotečními úvěry. Žalobkyně respektuje právo spotřebitelů splatit spotřebitelský úvěr kdykoliv po dobu jeho trvání podle § 117 odst. 1 ZSÚ. Zároveň žalobkyně v souladu s § 117 odst. 2 ZSÚ uplatňuje vůči spotřebitelům, kteří předčasně splatili spotřebitelský úvěr, své právo na náhradu účelně vynaložených nákladů. Těmi jsou výdaje vynaložené na opatření peněžních prostředků pro poskytnutí úvěru a výdaje vynaložené na odměnu zprostředkovateli úvěru.
39. Výhrady proti napadenému rozhodnutí uvedené v žalobě lze soustředit do 15 žalobních bodů.
40. V prvním žalobním bodě žalobkyně namítá, že vytýkané jednání není přestupkem, správní orgány tak porušily čl. 39 Listiny základních práv a svobod. Přestupkem je pouze jednání, které je za přestupek výslovně označeno. Podle výroku původního prvostupňového rozhodnutí porušila žalobkyně podle ČNB § 117 odst. 1 ZSÚ ve spojení s § 117 odst. 2, výrok nového prvostupňového rozhodnutí hovoří však už jen o porušení § 117 odst. 1. Přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ se dopustí ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr a neumožní spotřebiteli předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1 ZSÚ. Předmětem správního řízení však je, zda žalobkyně v souladu se zákonem uplatňovala vůči spotřebitelům své právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle § 117 odst. 2, nikoli, že by snad umožňovala spotřebitelům předčasně splácet spotřebitelské úvěry se současným snížením celkových nákladů spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru. Žalovaná se snaží podřadit § 117 odst. 2 ZSÚ pod § 117 odst. 1 ZSÚ a tím rozšířit skutkovou podstatu přestupku.
41. Bankovní rada ČNB tento postup ve svém rozhodnutí aprobovala a v odst. 16 svého rozhodnutí jen stroze konstatovala, že neseznala porušení čl. 39 Listiny a § 5 přestupkového zákona. Takový postup je znakem libovůle a jeho odůvodnění je nepřezkoumatelné.
42. Pokud by měl zákonodárce v úmyslu učinit účtování i jiných než účelně vynaložených nákladů vniklých v souvislosti s předčasným splacením (§ 117 odst. 2 ZSÚ) přestupkem, jistě by tak učinil a zahrnul by ho do skutkové podstaty přestupku.
43. Žalobkyně neporušila žádnou z povinností uložených v § 117 odst. 1 ZSÚ tím, že vůči spotřebitelům uplatnila své právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle § 117 odst. 2 ZSÚ.
44. Správní orgány nesprávně zaměňují „*náklady, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru*“, o něž musí být sníženy celkové náklady spotřebitelského úvěru ve smyslu druhé věty § 117 odst. 1 ZSÚ, a „*účelně vynaložené náklady, které vzniknou v souvislosti s předčasným splacením*“, na jejichž náhradu má poskytovatel spotřebitelského úvěru právo podle § 117 odst. 2 ZSÚ. Zároveň žalovaná přehlíží, že celkové náklady spotřebitelského úvěru, o nichž pojednává § 117 odst. 1 ZSÚ, jsou definovány v § 3 odst. 2 písm. d) ZSÚ. Tato definice je vykládána doktrínou tak, že součástí celkových nákladů spotřebitelského úvěru jsou platby, které představují odměnu poskytovatele, ale nikoli samotné splátky jistiny úvěru. Náhrada účelně vynaložených nákladů proto podle § 117 odst. 2 ZSÚ mezi tyto náklady spotřebitelského úvěru nespadá, neboť nepředstavuje odměnu poskytovatele spotřebitelského úvěru.
45. Žalobkyně přitom každému spotřebiteli snížila celkové náklady spotřebitelského úvěru o výši úroku i o další náklady, které by byl spotřebitel povinen platit, pokud by nedošlo k předčasnému splacení,

ačkoliv žalobkyně vůči těmto spotřebitelům uplatnila své právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle § 117 odst. 2 ZSÚ.

46. S touto námitkou se bankovní rada vypořádala v odst. 21 svého rozhodnutí natolik stroze, že je rozhodnutí nepřezkoumatelné.
47. Tvrzení bankovní rady ohledně nákladů spadajících pod definici uvedenou v § 117 odst. 2 ZSÚ je v rozporu s důvodovou zprávou k ZSÚ, která náklady vynaložené v souvislosti s obstaráním peněz na poskytnutí spotřebitelského úvěru výslovně zahrnuje pod § 117 odst. 2 ZSÚ.
48. Náhrada účelně vynaložených nákladů podle § 117 odst. 2 ZSÚ není nákladem, který by byl spotřebitel povinen platit, pokud by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru ve smyslu druhé věty § 117 odst. 1 ZSÚ, podle zákona je tomu právě naopak. Podle § 117 odst. 2 ZSÚ má totiž poskytovatel spotřebitelského úvěru právo na náhradu účelně vynaložených nákladů pouze pro případ předčasného splacení spotřebitelského úvěru. Pokud k předčasnému splacení nedojde, pak poskytovatel právo na náhradu účelně vynaložených nákladů nemá a spotřebitel není povinen tuto náhradu platit.
49. Spotřebitel nemá podle § 117 odst. 1 ZSÚ právo na snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru o náhradu účelně vynaložených nákladů podle § 117 odst. 2 ZSÚ, neboť náhrada těchto nákladů není součástí celkových nákladů spotřebitelského úvěru, tak jak jsou definovány v § 3 odst. 2 písm. d) ZSÚ.
50. Podle tvrzení žalobkyně uvedeného ve druhém žalobním bodě správní orgány na věc nesprávně aplikovaly rozsudek SDEU ve věci *Lexitor* (viz odst. 113 prvostupňového rozhodnutí).
51. Podle žalobkyně z rozsudku *Lexitor* plyne, že právo na snížení celkových nákladů úvěru v případě předčasného splacení úvěru zahrnuje rovněž náklady, jejichž výše a splatnost nezávisí na době platnosti úvěrové smlouvy a splatnosti/době splácení spotřebitelského úvěru. V případě posuzovaném SDEU v Rozsudku *Lexitor* tak šlo vždy pouze a jenom o náklady související s poskytnutím úvěru, nikoli s jeho předčasným splacením.
52. Marně vynaložené náklady žalobkyně na cenu zdrojů a na zprostředkovatelskou provizi vznikají až v okamžiku předčasného splacení spotřebitelského úvěru. Navíc jsou závislé na době načerpání spotřebitelského úvěru a době splácení spotřebitelského úvěru, resp. na délce doby mezi poskytnutím spotřebitelského úvěru a jeho předčasným splacením.
53. Žalobkynin postup vůči spotřebitelům nijak nesnižuje úroveň jejich ochrany (bod 29 a 30 rozsudku *Lexitor*), výpočet výše marně vynaložených nákladů je transparentní a logicky odůvodněný, nezahrnuje žádnou ziskovou marži (bod 31 rozsudku *Lexitor*), neukládá spotřebitelům v okamžiku uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru vyšší, neopakující se platby a nesnižuje na minimum náklady závislé na době platnosti smlouvy (bod 32 rozsudku *Lexitor*). Sám SDEU upozorňuje na právo poskytovatele na odškodnění za náklady přímo spojené s předčasným splacením úvěru (bod 34 rozsudku *Lexitor*).
54. Úvaha bankovní rady týkající se tohoto rozsudku uvedená v odst. 25 napadeného rozhodnutí je nepřezkoumatelná. Není zřejmé, proč by mezi (i) „náklady, které již spotřebitel zaplatil při uzavření smlouvy“ a (ii) „náklady, které měl spotřebitel zaplatit teprve po datu předčasného splacení“ měl existovat vztah *a maiori ad minus* (či vice versa), nebo jakýkoliv jiný vztah, který by odůvodňoval závěr, že údajná povinnost snížit celkové náklady spotřebitele o náklady uvedené výše pod bodem (i) platí „tím spíš“ pro náklady uvedené v bodě (ii).
55. Na věc nelze aplikovat ani rozsudek SDEU ve věci *Radlinger* (viz odst. 111 napadeného rozhodnutí), protože se tento rozsudek skutkově i právně liší od žalobkynina případu.
56. SDEU v tomto rozsudku uvedl, že z celkové výše spotřebitelského úvěru je třeba vyloučit ty částky, které jsou rovnou použity k úhradě nákladů souvisejících s poskytnutím úvěru a které nejsou

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

spotřebiteli reálně vyplaceny. Podle odborné literatury je třeba vyloučit z celkových nákladů spotřebitelského úvěru částky nákladů, které jsou uhrazeny započtením proti těmto částkám, a spotřebitel je tedy fakticky neplatí. Tyto náklady se však netýkají žalobkynina případu. Žalobkyně nikdy neprovedla úhradu náhrady marně vynaložených nákladů na cenu zdrojů nebo zprostředkovatelskou provizi započtením proti jistě poskytnutého spotřebitelského úvěru na bydlení. K žádnému započtení zde nedochází. Sama žalovaná v poznámce pod čarou uvádí, že tento rozsudek na věc nedopadá.

57. Ve třetím žalobním bodě žalobkyně upozorňuje, že postupuje v souladu s požadavky na řízení úrokového rizika. Žalobkyně již ve správním řízení namítala, že zahrnutí marně vynaložených nákladů na cenu zdrojů nebo na zprostředkovatelskou provizi mezi náklady podle § 117 odst. 2 ZSÚ lze podepřít i odkazem na zákonnou regulaci řízení úrokového rizika úvěrových institucí, neboť náhrada těchto nákladů slouží k mitigaci úrokového rizika spojeného s předčasným splacením spotřebitelských úvěrů s pevnou zápůjční úrokovou sazbou.
58. K této námitce se správní orgány nevyjádřily, jejich rozhodnutí jsou proto nepřezkoumatelná.
59. Správní orgány přehlíží princip jednotnosti právního řádu (který vyplývá i z judikatury), když ignorují povinnost řídit úrokové riziko při výkladu § 117 odst. 2 ZSÚ. Navíc je nepřezkoumatelné tvrzení ČNB v odst. 121 prvostupňového rozhodnutí, že řada ostatních bank řídí svá úvěrová rizika, aniž by požadovala po spotřebitelích náhradu nákladů v rozsahu uváděném účastníkem řízení. Toto tvrzení není ničím podloženo a není jasný jeho význam.
60. Žalobkyně je jakožto banka povinna dodržovat obezřetnostní požadavky na řízení úrokového rizika podle čl. 84 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. 6. 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky. Úrokové riziko musí žalobkyně řídit při poskytování spotřebitelského úvěru s pevnou zápůjční úrokovou sazbou i podle Obecných pokynů Evropského orgánu pro bankovníctví EBA/GL/2018/02 k řízení úrokového rizika z neobchodních aktivit ze dne 18. 7. 2018.
61. Pro žalobkyni je jediným způsobem snížení rizika masivního přecházení spotřebitelů od jednoho poskytovatele spotřebitelského úvěru k jinému pouze faktická náhrada účelně vynaložených nákladů vzniklých v souvislosti s předčasným splacením podle § 117 odst. 2 ZSÚ. Pouze pokud budou žalobkyni nahrazeny náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením, bude zajištěno efektivní využívání práva spotřebitelů podle § 117 odst. 1 ZSÚ a rovný přístup spotřebitelů k úvěrům. Pokud by úvěrové instituce nemohly alespoň částečně kompenzovat svoje náklady prostřednictvím práva podle § 117 odst. 2 ZSÚ, byly by nuceny omezit poskytování spotřebitelských úvěrů s dlouhou dobou trvání pevné zápůjční úrokové sazby. Spotřebitelské úvěry na bydlení by pak byly poskytovány pouze s pohyblivou zápůjční úrokovou sazbou, tj. sami spotřebitelé by nesli riziko změny úrokových sazeb, což jistě nebylo úmyslem zákonodárce.
62. Ve čtvrtém žalobním bodě žalobkyně správním orgánům vyčítá nedostatečné a nesprávné vypořádání námitek týkajících se okamžiku vzniku a povahy práva na náhradu nákladů na cenu zdrojů a zprostředkovatelskou provizi.
63. Správní orgány se nedostatečně vypořádaly s námitkou žalobkyně, že žalobkyni jako poskytovateli spotřebitelského úvěru vznikají v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru marně vynaložené náklady na cenu zdrojů a marně vynaložené náklady na provizi, které se ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu považují za skutečnou škodu (viz odst. 126, 137 až 143 prvostupňového rozhodnutí a odst. 38 druhostupňového rozhodnutí).
64. Podle žalobkyně vznikají marně vynaložené náklady až v okamžiku předčasného splacení spotřebitelského úvěru, nikoliv již při uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru, jak tvrdí ČNB, čímž ignoruje základy právní kauzality.

65. Při výkladu § 117 odst. 2 ZSÚ je nutné využít i ekonomickou analýzu práva, proto žalobkyně požádala doc. Ing. P. D., Ph.D., xxx Vysoké školy ekonomické v Praze, o vypracování stanoviska k některým otázkám předčasného splacení spotřebitelského úvěru. Podle něj vzniká poskytovateli spotřebitelského úvěru při předčasném splacení úvěru finanční ztráta. Pokud tedy ČNB brání poskytovatelům spotřebitelských úvěrů v uplatňování náhrad nákladů podle § 117 odst. 2 ZSÚ, pak tím jedná v rozporu se svou povinností podle § 2 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance. Je jediným správným výkladem § 117 odst. 2 ZSÚ, že poskytovatel spotřebitelského úvěru má právo na náhradu též marně vynaložených nákladů vzniklých v souvislosti s předčasným splacením, včetně úrokové ztráty a marně vynaložené zprostředkovatelské provize.
66. Zákon v § 117 odst. 2 ZSÚ výslovně přiznává poskytovateli spotřebitelského úvěru právo na náhradu účelně vynaložených nákladů vzniklých v souvislosti s předčasným splacením. Není tedy vůbec třeba se zabývat tím, zda je příčinou vzniku těchto nákladů protiprávní jednání nebo výkon práva spotřebitele nebo zda tyto náklady představují či nepředstavují škodu. Podstatné je pouze to, zda tyto náklady vznikly poskytovateli spotřebitelského úvěru v souvislosti s předčasným splacením. Právě důvodem svého vzniku, se tyto náklady zásadně odlišují od nákladů vynaložených v souvislosti s poskytnutím spotřebitelského úvěru.
67. Bankovní rada nesprávně tvrdí, že žalobkynina argumentace je ohledně této námitky nekonzistentní (odst. 40 druhostupňového rozhodnutí). Vůbec však není jasné, v čem je spatřovaná tato nekonzistentnost.
68. Náklady představují dobrovolně vynaložené majetkové oběti. Náklad tak představuje zrcadlový pojem termínu „*škoda*“, která spočívá v nedobrovolné majetkové oběti. Nahrazovány jsou pouze náklady vzniklé v příčinné souvislosti s porušením právní povinnosti či uplatněním práva. Odborná literatura podporuje závěr, že marně vynaložené náklady představují v deliktním právu reparaovatelnou škodu. S touto argumentací se správní orgány opět řádně nevypořádaly (viz odst. 42 druhostupňového rozhodnutí).
69. Náhrada marně vynaložených nákladů na cenu zdrojů nebo na zprostředkovatelskou provizi je součástí hypotézy této právní normy. § 117 odst. 2 ZSÚ, který je ve smyslu čl. 25 odst. 3 směrnice 2014/17/EU prostředkem k vyvážení zvláště nevýhodného postavení žalobkyně jako poskytovatele spotřebitelského úvěru, která by bez tohoto ustanovení byla v případě předčasného splacení úvěru provedeného spotřebitelem povinna nést celou finanční ztrátu plynoucí z předčasného splacení.
70. I z § 2908 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, plyne, že právo na náhradu škody a účelně vynaložených nákladů může vzniknout i bez protiprávního jednání.
71. Jako argument nemůže obstát tvrzení ČNB, že ZSÚ nezná kategorii „*marně vynaložených nákladů*“, neboť právo musí být vykládáno se zohledněním principu jednotnosti právního řádu. ZSÚ v § 117 odst. 2 upravuje vzájemná práva a povinnosti poskytovatele spotřebitelského úvěru a spotřebitele jako osob soukromého práva, a proto se ve smyslu § 1 odst. 1 občanského zákoníku jedná o ustanovení soukromého práva. Výklad tohoto ustanovení proto musí zohlednit i judikaturu Nejvyššího soudu týkající se marně vynaložených nákladů. Text § 117 odst. 2 ZSÚ přitom pojednává pouze o „*nákladech*“, aniž by z této kategorie vylučoval náklady marně vynaložené, tudíž se vztahuje jak na náklady vynaložené po uplatnění práva na předčasné splacení, tak rovněž na náklady, které se staly předčasným splacením marně vynaloženými.
72. Závěry zastávané žalobkyní lze podepřít i odkazem na komentář k § 15 odst. 2 předchozího zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, jež je obsahově totožné se současným § 117 odst. 2 ZSÚ, a odkazem na německou právní literaturu k předpisům transponujícím směrnici č. 2014/17/EU.
73. Pod pátým žalobním bodem se žalobkyně zabývá eurokonformním výkladem § 117 odst. 2 ZSÚ, kterému správní orgány nedostály.

74. Předně není žalobkyni zřejmé, z čeho ČNB v prvostupňovém rozhodnutí odvozuje soulad svého výkladu s právem EU. Bankovní rada pak toto pochybení nijak nenapravila.
75. Nepřezkoumatelné je rovněž vyjádření ČNB k recitálu č. 66 směrnice 2014/17/EU v odst. 142 prvostupňového rozhodnutí. Žalobkyně nikdy nezpochybovala, že náklady, jejichž náhradu uplatňuje podle § 117 odst. 2 ZSÚ, musí být objektivně zjistitelné a vyčíslitelné. Náklady požadované žalobkyní takové jsou. Tyto závěry žalobkyně ve správním řízení podpořila odkazem na čl. 25 odst. 3 a recitál č. 66 MCD a judikaturu Nejvyššího soudu týkající se marně vynaložených nákladů.
76. Text v odst. 143 prvostupňového rozhodnutí je sám o sobě nesrozumitelný. Není zřejmé, zda recitál č. 66 směrnice č. 2014/17/EU hovoří či nehovoří o náhradě škody. ČNB uvádí, že srovnala další jazykové verze směrnice, avšak neuvádí, z jakých důvodů dospěla ke svému závěru o významu slova „*odškodnění*“.
77. Podle čl. 25 směrnice č. 2014/17/EU mohou členské státy stanovit, že věřitel má v odůvodněných případech nárok na spravedlivé a objektivní odškodnění za případné náklady přímo spojené s předčasným splacením úvěru, avšak nesmí uložit spotřebiteli sankci. S výhradou uvedených podmínek mohou členské státy stanovit, že odškodnění nesmí přesáhnout určitou výši nebo že je povoleno pouze po určitou dobu. V recitálu 66 směrnice je uvedeno, že v podmínkách členských států může být stanoveno, že věřitel má nárok na spravedlivé a objektivně odůvodněné odškodnění za případné náklady přímo spojené s předčasným splacením úvěru. Jelikož je § 117 odst. 2 ZSÚ transpozicí čl. 25 odst. 3 směrnice, měl by být jeho výklad v souladu se směrnicí, tedy že poskytovatel spotřebitelského úvěru má právo i na náhradu marně vynaložených nákladů vzniklých v důsledku předčasného splacení.
78. S těmito argumenty se bankovní rada ČNB nevypořádala (odst. 47 druhostupňového rozhodnutí).
79. V šestém žalobním bodě nesouhlasí žalobkyně s teleologickým výkladem § 117 odst. 2 ZSÚ, který provedly správní orgány.
80. Správní orgán prvního stupně se této otázce věnoval v odst. 144 až 146 svého rozhodnutí. Toto jeho odůvodnění je však nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost i pro nedostatek důvodů. Závěr správního orgánu prvního stupně, že „*hlavním cílem ZSÚ jako celku je ochrana spotřebitele*“, neobsahuje žádné konkrétní odůvodnění. Navíc je tento závěr nesprávný. Není pravda, že pro závěry žalobkyně o cílech právní úpravy předčasného splacení nelze najít oporu v zákoně (jak tvrdí správní orgán prvního stupně v odst. 146 prvostupňového rozhodnutí).
81. ČNB přehlíží, že cíle směřující k ochraně spotřebitele nevylučují, aby poskytovatelé měli právo na náhradu nákladů na provizi a na cenu zdrojů, které se staly v důsledku předčasného splacení marně vynaloženými. ČNB dovozuje cíl ZSÚ z recitálu č. 66 směrnice č. 2014/17/EU. Tento recitál však podle žalobkyně umožňuje, aby se náhrada nákladů spojených s předčasným splacením rovnala finanční ztrátě poskytovatele úvěru, směrnice dokonce umožňuje, aby u smluv o spotřebitelském úvěru na bydlení s pevnou zápůjční úrokovou sazbou bylo předčasné splacení podmíněno „*existencí oprávněného zájmu spotřebitele, který stanoví členský stát*“.
82. Opírá-li ČNB požadavek na posílení konkurenčního prostředí a na široké právo spotřebitele na předčasné splacení o recitál č. 66, nemůže obstát její tvrzení, že by tento účel nenaplnila úprava, v níž by poskytovateli náležela při předčasném splacení náhrada marně vynaložených nákladů. Sám recitál č. 66 jasně stanoví, že právo na předčasné splacení není bezbřehé a že členské státy mohou upravit právo poskytovatele na náhradu (také) marně vynaložených nákladů založí, ba dokonce že u smluv o spotřebitelském úvěru na bydlení s pevnou zápůjční úrokovou sazbou může být výkon práva předčasného splacení podmíněn oprávněným zájmem spotřebitele.
83. ČNB dovozuje svou restriktici účelně vynaložených nákladů z obecného požadavku, aby poskytovatel úvěru jednal čestně, transparentně a zohledňoval práva a zájmy spotřebitele dle § 76 odst. 1 ZSÚ. Toto ustanovení je transpozicí čl. 7 odst. 1 směrnice č. 2014/17/EU, která připouští právo

poskytovatele na náhradu nákladů spojených s předčasným splacením až do výše jeho finanční ztráty, ba dokonce umožňuje podmínit právo předčasného splacení oprávněným zájmem spotřebitele.

84. ČNB nereagovala na argumentaci závěrečnou zprávou z hodnocení dopadů regulace (RIA), která tvoří součást důvodové zprávy. Rozhodnutí je tak v této části opět nepřezkoumatelné. V této zprávě je uvedeno, že „*předčasné splacení úvěrů na bydlení tak může věřitelům přinášet reálné náklady, které odůvodňují právo věřitele na odškodnění za toto předčasné splacení, zejména tam, kde je úroková sazba fixována*“. Zpráva dále potvrzuje, že cíle na ochranu spotřebitele a zajištění efektivního práva předčasného splacení zmiňované ČNB nejsou v kontradikci s právem poskytovatele na náhradu nákladů, které se předčasným splacením stávají marně vynaloženými. Zvláštní část důvodové zprávy k § 117 ZSÚ stanoví, že poskytovatel má v souvislosti s předčasným splacením také právo na „*náklady vynaložené v souvislosti s obstaráním peněz na poskytnutí spotřebitelského úvěru*“.
85. Je absurdní závěr ČNB, že odkaz na závěrečnou zprávu z hodnocení dopadů regulace je bezpředmětný. Naopak jde o povinně vypracovaný dokument, který dokládá vůli zákonodárce a smysl a účel, který zákonodárce zamýšlel zákonu dát.
86. V sedmém žalobním bodě se žalobkyně zabývala úmyslem zákonodárce, kterým se správní orgány nedostatečně zabývaly.
87. V původním prvostupňovém rozhodnutí tvrdila ČNB, že důvodová zpráva je v rozporu se zněním zákona, a proto podle ní nelze postupovat. V novém rozhodnutí však ČNB tvrdí, že v rozporu se zněním zákona je žalobkynino chápání důvodové zprávy. Namísto toho, aby se ČNB přezkoumatelným způsobem vypořádala s námitkou žalobkyně, raději jen přeformulovala své původní vyjádření, aby lépe vyhovovalo jejím ostatním závěrům a výkladu, což nepochybně zakládá nepřezkoumatelnost. Tento postup aprobovala v odst. 50 druhostupňového rozhodnutí i bankovní rada, která tvrdí, že ČNB změnila své závěry z původního rozhodnutí, ale ve skutečnosti jen zakrývá vadný způsob, kterým došla ke svým nezměněným závěrům.
88. ČNB se omezila jen na gramatický výklad, ze kterého odvozovala vůli zákonodárce. ČNB si tím přisvojuje postavení zákonodárce.
89. Důvodová zpráva přiznává poskytovateli úvěru právo na náhradu účelně vynaložených nákladů přímo spojených s předčasným splacením úvěru. Mezi tyto náklady explicitně zahrnuje náklady vynaložené v souvislosti s obstaráním peněz na poskytnutí spotřebitelského úvěru.
90. ČNB se dokonce ani nijak nevyjádřila k závěrům více než desítky rozhodnutí Nejvyššího soudu, na něž odkazoval žalobce a z nichž plyne jednoznačná povinnost orgánů veřejné moci respektovat při výkladu právních předpisů úmysl zákonodárce vyplývající z důvodové zprávy. ČNB tyto judikatorní závěry zcela ignorovala.
91. Žalobkyně se ohrazuje proti tvrzení ČNB v odst. 151 prvostupňového rozhodnutí, že Česká bankovní asociace, potažmo žalobkyně, která je jejím významným členem, si byli již při přípravě zákona vědomi, že z navrhovaného znění § 117 odst. 2 ZSÚ nelze vyvozovat, že mezi náklady vzniklé předčasným splacením patří nějaká forma ceny peněz poskytnutých na úvěr spotřebiteli. Žalobkyně nikdy netvrdila, že by si Česká bankovní asociace byla vědoma, že navrhované znění § 117 odst. 2 ZSÚ vylučuje náhradu nákladů na cenu zdrojů. Žalobkyně uvedla, že Česká bankovní asociace svým pozměňovacím návrhem zamýšlela postavit najisto, že součástí nákladů spojených s předčasným splacením jsou také výdaje, které musí poskytovatel úvěru hradit po uzavření smlouvy bez ohledu na předčasné splacení spotřebitelského úvěru. Ministerstvo financí jakožto předkladatel návrhu zákona připomínku uznalo, a to formou tzv. jiné akceptace, tj. bez změny textu zákona. Potvrdilo však, že cena peněz tvoří součást účelně vynaložených nákladů a že tuto informaci zahrne do důvodové zprávy vládního návrhu ZSÚ. Aby zamezil výkladu, že poskytovatel spotřebitelského úvěru má pouze právo na náhradu nákladů, které vznikly do doby uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru, nahradil v § 117 odst. 2 ZSÚ slovo „*vznikly*“ výrazem „*vzniknou*“.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

92. ČNB nepředkládá v prvostupňovém rozhodnutí žádnou věcnou argumentaci, proč náklady související s předčasným splacením nemohou být náklady ve smyslu § 117 odst. 2 ZSÚ, a již vůbec tak nečiní ve světle námitek a argumentů žalobkyně. Obě napadená rozhodnutí jsou proto nepřezkoumatelná.
93. Správní orgány byly povinny vyložit zákon i za použití historického výkladu, zejména když je tento výklad normy správního práva trestního ve prospěch žalobkyně.
94. Není pravdivé tvrzení bankovní rady (odst. 80 druhostupňového rozhodnutí), že text ZSÚ je jednoznačný a srozumitelný.
95. V námitce uvedené v osmém žalobním bodě se žalobkyně zabývala výkladem § 117 odst. 4 ZSÚ.
96. Ve správním řízení žalobkyně namítla, že výklad § 117 odst. 4 ZSÚ zastávaný ČNB by vedl k tomu, že by se toto ustanovení stalo nadbytečným a nelogickým. ČNB se k této námitce vyjádřila v odst. 154 prvostupňového rozhodnutí, ale žalobkyně tvrdí, že ignorovala podstatu námítky a zaměřila se na jednotlivosti v praxi žalobkyně, což vede k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Rozhodnutí o rozkladu pouze stroze přebírá a opakuje závěry prvostupňového rozhodnutí.
97. Žalobkyně dále namítla, že pokud by zákonodárce skutečně zamýšlel zahrnovat mezi účelně vynaložené náklady pouze administrativní náklady, regulace § 117 odst. 4 ZSÚ by nedávala smysl, protože výše administrativních nákladů by nikdy nepřesáhla stanovené limity. Zákonodárce tedy zřejmě předpokládal, že podle § 117 odst. 2 ZSÚ mohou být nahrazovány i jiné náklady, a proto stanovil horní limit pro jejich náhradu. ČNB se k této stěžejní námitce nijak nevyjádřila a vadně konstatovala, že náhrada administrativních nákladů žalobkyni v některých případech přesáhla 1 % z předčasně splacené jistiny spotřebitelského úvěru. ČNB podle žalobkyně ignorovala zákon, protože limity podle § 117 odst. 4 ZSÚ se na něj nevztahují.
98. ČNB ve svém rozhodnutí ignorovala existenci dalšího limitu 50 000 Kč pro objemově vyšší spotřebitelské úvěry podle § 117 odst. 4 ZSÚ. ČNB tento limit nezmínila, protože nesedí do její argumentace. ČNB pak uvedla, že důvodem pro uzákonění hranice 50 000 Kč je komplexnost úvěrů na bydlení a jejich vyšší jistina oproti jiným typům spotřebitelských úvěrů, ale opět se nijak nevypořádala s námitkou žalobkyně, že administrativní náklady nemohou dosáhnout takové výše, aby bylo nutné je limitovat částkou 50 000 Kč.
99. ČNB v této souvislosti odkazuje na částky převyšující 50 000 Kč, které uplatňovala žalobkyně, čímž potvrzuje smysl hranice 50 000 Kč podle § 117 odst. 4 ZSÚ při výkladu žalobkyně. Toto zakotvení a argumentace ČNB svědčí o úmyslu zákonodárce zahrnout mezi náklady podle § 117 odst. 2 ZSÚ i jiné než administrativní náklady.
100. Žalobkyně také poukazuje na zákonné právo spotřebitele předčasně splatit úvěr bez povinnosti hradit náhradu nákladů podle § 117 odst. 3 písm. f) ZSÚ. Pokud by zákonodárce akceptoval, že poskytovatel má právo na náhradu pouze administrativních nákladů v řádu stokorun či nižších tisíců korun, proč by upravoval právo předčasně splatit úvěr bez tak nízké náhrady? Upravovat "benefit" spotřebitele, že ušetří poplatky za administrativní náklady v řádech stovek či nižších tisíců korun při předčasném splacení úvěru do 25 % jeho výše před výročím smlouvy, nedává smysl.
101. Touto námitkou žalobkyně vyvrátila úvahu ČNB, že podle § 117 odst. 2 ZSÚ mají být nahrazovány pouze administrativní náklady poskytovatele na realizaci předčasného splacení (např. plat zaměstnance, poplatky za katastr nemovitostí, poštovné).
102. Nákladové položky citované ČNB nedosahují limitů uvedených v § 117 odst. 4 a 5 ZSÚ, což popírá smysl těchto ustanovení. Výklad ČNB je nesprávný a neústavní, protože podle žalobkyně mají být nahrazovány i jiné náklady než administrativní, například marně vynaložené náklady na cenu zdrojů a zprostředkovatelskou provizi.

103. Z hlediska systematiky je nutné přihlédnout k § 117 odst. 3 písm. c) ZSÚ, což vede k závěru, že věřitel má právo na náhradu nákladů při pevné zápůjční úrokové sazbě, což zahrnuje i marně vynaložené náklady na cenu zdrojů a zprostředkovatelskou provizi. Ustanovení § 117 odst. 3 písm. f) ZSÚ by bylo zbytečné, kdyby byly nahrazovány pouze administrativní náklady. Zákonodárce tedy předpokládal vyšší hodnoty náhrady nákladů podle § 117 odst. 4 a 5 ZSÚ.
104. Správní orgány musí zohlednit provázanost § 117 odst. 2, 3, 4 a 5 ZSÚ a uznat náhradu i marně vynaložených nákladů. ČNB se však vypořádání těchto námitek vyhýbá, jak dokazuje odst. 54 až 57 rozhodnutí o rozkladu. ČNB neřeší podstatu věci a ignoruje argumentaci žalobkyně, což vede k nesrozumitelnosti a nezákonnosti rozhodnutí o rozkladu.
105. Podle argumentace uvedené v devátém žalobním bodě vykládají správní orgány nesprávně limity ochrany spotřebitele podle ZSÚ.
106. K námitce žalobkyně, že ochrana spotřebitele nesmí být bezbřehá s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 8. 2019, sp. zn. 33 Cdo 2807/2018, se ČNB vyjádřila v odst. 162 až 166 prvostupňového rozhodnutí. ČNB bez věcného odůvodnění odmítla tento judikát jako nepřiléhavý. V odst. 59 až 61 rozhodnutí o rozkladu bankovní rada ČNB opakuje závěry prvostupňového rozhodnutí, aniž by podrobněji vysvětlila své stanovisko.
107. Žalobkyně tvrdí, že má při předčasném splacení spotřebitelského úvěru právo na náhradu ceny zdrojů a nákladů na provizi. Nejvyšší soud zdůrazňuje potřebu hledat rovnováhu mezi právy poskytovatele úvěru a spotřebitele. Cílem § 117 odst. 1 ZSÚ je, aby předčasné splacení bylo neutrální pro poskytovatele úvěru – bez zisku či ztráty.
108. Žalobkyně upozorňuje na spekulativní chování spotřebitelů, kteří uzavírají hypoteční úvěry s možností předčasného splacení při změně úrokových sazeb. Výklad ČNB, který přenáší veškeré riziko změny úrokových sazeb na věřitele, je extrémně nevyvážený a neospravedlnitelný ani ochranou spotřebitele.
109. Je nutné poukázat na § 1837 písm. b) občanského zákoníku, podle něhož ochrana spotřebitele není bezbřehá. Podle žalobkyně by podobná úprava by měla platit i pro úvěry. Vadný výklad ČNB povede ke zkracování fixací úrokových sazeb a zdražování hypotečních úvěrů, což je v neprospěch spotřebitelů. Výklad ČNB je tak pouze zdánlivě ve prospěch spotřebitelů.
110. V desátém žalobním bodě žalobkyně vyjádřila nesouhlas s tvrzením ČNB ohledně jasnosti ZSÚ, správní orgány měly aplikovat zásadu *in dubio pro libertate*.
111. K námitce žalobkyně, že ČNB sama deklarovala nejasnost ZSÚ a měla podle principu *in dubio pro libertate* upřednostnit výklad žalobkyně, se ČNB vyjádřila v odst. 167 až 170 prvostupňového rozhodnutí, ale ignorovala podstatu námítky, což činí rozhodnutí nepřezkoumatelným. Žalobkyně prokázala, že ČNB považuje § 117 odst. 2 ZSÚ za nejasný, což sama ČNB uvedla během jednání 15. 10. 2020. Žalobkyně nerozumí argumentaci ČNB ohledně různého výkladu tohoto ustanovení poskytovateli úvěrů. Judikatura Ústavního soudu uvádí, že při více výkladech je třeba volit ten, který nejméně zasahuje do práv a svobod jednotlivce. Výklad ČNB zasahuje do ústavně zaručeného práva žalobkyně vlastnit majetek, zatímco výklad žalobkyně nikoliv. ČNB měla uzavřít, že žalobkyně jednala v souladu s § 117 odst. 2 ZSÚ a zastavit řízení, což neučinila a místo toho uložila žalobkyni pokutu.
112. Ve světle těchto námitek je tvrzení ČNB v odst. 169 prvostupňového rozhodnutí nepřezkoumatelné. ČNB nevyvrátila interpretaci žalobkyně a neřešila její námítky. Žalobkyně nesouhlasí s tvrzením ČNB, že názor pracovníka správního orgánu není názor ČNB. Podle správního řádu jsou úkony oprávněné úřední osoby přičitatelné správnímu orgánu. ČNB tvrdí, že vedoucí referátu sankčních řízení III ČNB není oprávněnou úřední osobou, což žalobkyně považuje za nepravdivé. Úkony Mgr. W. jsou přičitatelné ČNB, což potvrzují písemné dokumenty ve správním spise.

113. ČNB se snaží zastříti nejasnost zákona a prosadit výklad, který žalobkyni poškozuje, místo aby uznala, že zákon je nejednoznačný. Bankovní rada ČNB se ve svém rozhodnutí omezuje na opakování tvrzení z prvostupňového rozhodnutí, aniž by řešila námitky žalobkyně. Tvrzení, že publikace výkladového stanoviska přispěla k právní jistotě, je nepodložené. Změny ve formulacích ČNB mají zakrýt vady jejího výkladu. Žalobkyně trvá na tom, že § 117 odst. 2 ZSÚ není jednoznačný a že ČNB měla respektovat zásady *in dubio pro libertate* a *nullum crimen sine lege*, což neučinila. ČNB opakovaně přiznala nejasnost zákona, což dokládá praxe ČNB a vyjádření v různých dokumentech, které žalobkyně přiložila k žalobě.
114. Dále lze odkázat na veřejná prohlášení. Ing. T. N., xxx bankovní rady ČNB, veřejně diskutoval o výkladu § 117 odst. 2 ZSÚ a ČNB vyjádřila svůj názor na to, jak toto ustanovení interpretuje. Pro Seznam Zprávy řekl, že ČNB podporuje zvýšení poplatků za předčasné splacení hypotéky, protože podle něj zákon umožňuje bankám účtovat jen administrativní náklady. Kritizoval banky, které se s jeho výkladem neshodují, nazývá je "rebelujícími". Přestože finanční arbitráž často končí smírně, xxx bankovní rady upozorňuje, že k tomu by mělo dojít jen po změně zákona. Podle něj by měly mít banky právo účtovat klientům náklady na fixaci úrokové sazby, ale to vyžaduje legislativní úpravu. Dále tento xxx bankovní rady a sama ČNB nesouhlasí s tím, že současné znění ZSÚ je správné, ale považují za legitimní, aby banky účtovaly náhradu nákladů spojených s předčasným splacením úvěru podle alternativního výkladu.
115. Žalobkyně považuje za protiústavní, že ČNB nejdříve potvrdila nejednoznačnost zákona a následně ve svém rozhodnutí tvrdila, že zákon je jednoznačný a neumožňuje více výkladů. Nejasnost výkladu § 117 odst. 2 ZSÚ je klíčovým problémem, který ČNB neřešila.
116. Jedenáctý žalobní bod se týká nesprávnosti výkladu ČNB ve výkladovém stanovisku.
117. Ve správním řízení žalobkyně namítala, že závěry výkladového stanoviska ČNB ze dne 7. 3. 2019 s názvem „*K účelně vynaloženým nákladům, které lze po spotřebiteli požadovat v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru na bydlení podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru*“ jsou nesprávné a vnitřně rozporné. Tyto závěry nelze použít pro vydání meritorního rozhodnutí ve věci. ČNB se k této námitce žalobkyně nevyjádřila, i přesto že prvostupňové rozhodnutí tvrdí, že je založeno právě na tomto stanovisku. Bankovní rada v rozhodnutí o rozkladu tvrdí, že ČNB se s námitkou dostatečně vypořádala, což žalobkyně považuje za nepravdivé a nepřezkoumatelné.
118. Podle tvrzení žalobkyně uvedeného ve dvanáctém žalobním bodě byla ve správním řízení porušena zásada *nullum crimen sine lege certa*.
119. Již ve správním řízení žalobkyně upozorňovala na nejasnost a možnost více výkladů § 117 odst. 2 ZSÚ. Zákon nedostatečně specifikuje, jaké jednání je v souladu s tímto ustanovením, což potvrdila i sama ČNB. Výklad ČNB v prvostupňovém rozhodnutí neposkytl adekvátní odpověď na námitky. Bankovní rada se ve svém rozhodnutí s námitkami nevypořádala řádně a nepřesvědčivě (viz odst. 67).
120. Aplikaci a výklad ustanovení § 117 ZSÚ a sankčního ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ zjevně nelze označit za „jasné“, když sama ČNB nedokázala v původním rozhodnutí určit, zda žalobkyně porušila pouze § 117 odst. 1 ZSÚ, nebo ho porušila ve „spojení“ s § 117 odst. 2 ZSÚ. Žalobkyně odmítá možnost uložení pokuty podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ, neboť podle ní nebylo jasné stanoveno, jaká konkrétní povinnost byla porušena.
121. Žalobní námitky uvedené pod žalobními body čtyři až dvanáct uplatnila žalobkyně již ve správním řízení. Správní orgány se však s těmito námitkami nevypořádaly dostatečně, proto jsou správní rozhodnutí ohledně těchto otázek nepřezkoumatelná. Správní orgány ve svých rozhodnutích samy uvádí, že nepovažují za nutné vypořádat se s každou dílčí námitkou, ale pouze s těmi relevantními pro rozhodnutí. Tento postup je však v rozporu s judikaturou NSS, podle níž vede nevypořádání námitky k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2020, čj. 8 Afs 223/2018-34).

122. Podle třináctého žalobního bodu správní orgány nesprávně vyložily § 117 odst. 2 ZSÚ a nesprávně posoudily jednání žalobkyně. Podle žalobkyně je nesprávné a nepřezkoumatelné tvrzení v odst. 184 prvostupňového rozhodnutí, že „*náklady vynaložené v souvislosti s opatřením peněžních prostředků, tedy úroky vyplácené vkladatelům, nepovažuje správní orgán za náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelských úvěrů*“.
123. ČNB dále nijak nepodložila tvrzení v odst. 184 prvostupňového rozhodnutí, že žalobkyně požaduje po spotřebitelích peněžní prostředky, kterými by zhojila finanční ztrátu pramenící z výpadku očekávaného příjmu v podobě úroku, který by byl spotřebitel zaplatil, kdyby nedošlo k předčasnému splacení úvěru, a jak vyplývá z některých žalobkyniných vyjádření, snaží se spotřebitele od předčasného splacení odradit.
124. Ani takto zásadní tvrzení ČNB ničím nepodložila, nejde v žádném případě o skutkové zjištění získané dokazováním provedeným v souladu se správním řádem. Tato vada opět způsobuje nepřezkoumatelnost. Tyto vady nezhojila ani bankovní rada v rozhodnutí o rozkladu (odst. 69 jejího rozhodnutí).
125. Ve čtrnáctém žalobním bodě poukazuje žalobkyně na nekonzistentnost argumentů a přístupů ČNB.
126. Z prvostupňového rozhodnutí nevyplývá, jak je možné, že ČNB tak urputně lpí na svém vadném jazykovém výkladu § 117 odst. 2 ZSÚ i přes jeho přiznaný rozpor s důvodovou zprávou. Na druhou stranu je přitom ČNB ochotna aplikovat § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ v rozporu s jeho textem a zásadou *nullum crimen sine lege certa*.
127. Rozhodnutím o rozkladu se prolíná jako zásadní argument ČNB údajně teleologický výklad dotčených ustanovení ZSÚ. ČNB mnohdy argumentuje tím, jaký je dle jejího názoru cíl a smysl dotčených ustanovení, přičemž jej zpravidla spatřuje v ochraně spotřebitele, zvýšení konkurenčního prostředí a zajištění flexibility spotřebitelům při změně poskytovatele úvěru. Navzdory tomu však ČNB opakovaně uvedla, že souhlasí s tím, aby se zákon změnil a náhrada nákladů poskytovatele spotřebitelského úvěru byla vyšší, resp. „*pokud klient využívá nějakou opci v podobě fixace úrokové sazby, tak by banka měla mít právo naučtovat si náklady, které s tím souvisí. Ale k tomu je třeba změnit zákon*.“ ČNB tak sama popírá veškerou svou argumentaci údajně teleologickým výkladem, když připouští, že by náhrada náležející poskytovateli úvěru měla být vyšší a že by změnu zákona v tomto smyslu nerozporovala.
128. V patnáctém žalobním bodě žalobkyně upozorňuje na nepřiměřenost uložené sankce. ČNB při úvaze o výši uložené pokuty nezohlednila okolnosti svědčící ve prospěch žalobkyně, resp. nesprávně zohlednila okolnosti svědčící údajně v neprospěch žalobkyně.
129. Zaprvé, od vytýkaného jednání uplynuly více než 3 roky. Tento časový odstup výrazně snižuje závažnost jednání. ČNB však tuto skutečnost při uložení pokuty ignorovala. Bankovní rada ČNB se k této námitce v rozhodnutí o rozkladu nevyjádřila. Nutnost zohlednit dobu uplynulou od spáchání přestupku plyne ze zákona, judikatury i odborné literatury.
130. Zadruhé, žalobkyně vždy poskytovala ČNB potřebnou součinnost a veškeré informace a podklady, přestože ČNB svým postupem porušila zásadu zákazu sebeobviňování vyplývající z čl. 37 odst. 1 Listiny. Žalobkyně totiž nebyla ze strany ČNB poučena, že informace a podklady, které si od žalobkyně vyžádala, budou později použity jako podklad pro uložení správního trestu.
131. Zatřetí, ČNB v odst. 195 prvostupňového rozhodnutí hodnotí jako přítěžující okolnost „*delší období páčání přestupku*“. V odst. 175 prvostupňového rozhodnutí nově označuje jednání za trvající přestupek.
132. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že by jednání mělo být kvalifikováno jako trvající přestupek. ČNB nemůže označit přestupek za trvající bez náležitého vypořádání se s otázkou, zda je vyvolání a udržování protiprávního stavu zákonem vyžadováno jako skutková podstata přestupku podle § 154

odst. 1 písm. v) ZSÚ, nebo zda je protiprávní stav pouze důsledkem protiprávního jednání, který znakem skutkové podstaty není. Rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné.

133. Pojem trvajících správních deliktů byl před kodifikací v přestupkovém zákoně definován judikaturou NSS, např. ve věci ze dne 22. 2. 2005, č. j. 5 A 164/2002-44. Podle této judikatury je správní delikt trvajícím deliktem pouze tehdy, pokud zákonný znak deliktu spočívá ve vyvolání a udržování protiprávního stavu, nebo pouze v udržování protiprávního stavu bez jeho vyvolání pachatelem. Tento výklad potvrzuje i další judikatura NSS, např. rozhodnutí ze dne 23. 1. 2013, č. j. 6 As 57/2012-28, které uvádí, že trvajícím přestupek je jediné jednání, které trvá tak dlouho, jak je udržován protiprávní stav, přičemž klíčovým znakem je právě toto udržování. Tím se trvajícím přestupek odlišuje od poruchového deliktu, který může způsobit protiprávní stav po delší dobu, ale nezahrnuje jeho udržování. Důvodová zpráva k návrhu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (publikovaná pod č. 250/2016 Sb.) dále potvrzuje, že trvajícím přestupek je charakterizován jednáním, které spočívá ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu, a nesmí být zaměňován s přestupky, kde je jednání pouze ve vyvolání protiprávního stavu, i když může následovat jeho trvání.
134. Pojem trvajících správních deliktů podle zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich definuje jednání pachatele jako situaci, kdy buď vyvolá a udržuje protiprávní stav, nebo udržuje takový stav, aniž by ho sám vyvolal. Tento výklad je podpořen trestní judikaturou Nejvyššího soudu, která jasně odlišuje trvajícím trestný čin od takového, který není trvajícím. Například rozhodnutí ze dne 11. 7. 2012, sp. zn. 7 Tdo 817/2012, vysvětluje, že trestný čin není trvajícím, pokud jeho skutková podstata nezahrnuje udržování protiprávního stavu, který je pouze následkem původního jednání pachatele, a nikoli jeho vyvolání a udržování.
135. Skutková podstata přestupku, jejíž součástí je „*neumožnit spotřebiteli předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1 ZSÚ*“, nezahrnuje explicitně udržování protiprávního stavu. O tom, že se jedná o jednorázové konání či opomenutí, nikoli o proces trvajících udržování protiprávního stavu, svědčí i užití dokonavého vidu ve formulaci skutkové podstaty. Opačný přístup zákonodárce, tj. užití nedokonavého vidu svědčí naopak pro charakteristiku objektivní stránky trvajících správních deliktů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 17/2007-135).
136. Touto námitkou se bankovní rada nijak nezabývala.
137. Ze všech popsanych důvodů navrhuje žalobkyně, aby soud zrušil napadená rozhodnutí. Případně aby upustil od uložené pokuty nebo tuto pokutu výrazně snížil.

IV. Vyjádření žalované k žalobě

138. Obecně žalovaná uvedla, že námitky uvedené v žalobě se z podstatné části shodují s námitkami uvedenými v rozkladu. Proto žalovaná při vypořádání žalobních námitek odkazuje především na rozhodnutí bankovní rady.
139. K prvnímu žalobnímu bodu žalovaná uvedla, že se žalobkyně dopustila přestupku. ZSÚ stanoví v 117 odst. 1 poskytovateli spotřebitelského úvěru dvě povinnosti, jejichž porušením se může dopustit přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ. Slova „*podle § 117 odst. 1 ZSÚ*“ uvedená ve skutkové podstatě přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ bez jakýchkoliv pochybností znamenají „*za podmínek stanovených v § 117 odst. 1 ZSÚ*“. Tohoto přestupku se tak poskytovatel spotřebitelského úvěru dopustí i v případě, že sice neporuší první povinnost, avšak poruší povinnost druhou, tj. sice umožní předčasné splacení spotřebitelského úvěru, ale za podmínek rozporných s § 117 odst. 1 druhou větou ZSÚ, tedy sice formálně umožní předčasné splacení, ale s náklady, které se spotřebiteli účtují protiprávně. K námitce žalobkyně, že předmětem správního řízení bylo porušení § 117 odst. 2 ZSÚ, žalovaná především uvádí, že z výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně jednoznačně vyplývá, že jednání nebylo porušením § 117 odst. 2 ZSÚ, ale bylo kvalifikováno pouze jako porušení § 117 odst. 1 ZSÚ.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

140. K námitce týkající se porušení zásady *nullum crimen sine lege certa* žalovaná uvádí, že tato zásada porušena nebyla. Skutkovou podstatu přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ považuje žalovaná za jasně a bezrozporně formulovanou, přičemž jejím výkladem ze strany správního orgánu prvního stupně ani bankovní rady nedošlo k rozšíření odpovědnosti za přestupek na případy, které ZSÚ nepředpokládá. Celkové náklady spotřebitelského úvěru pro spotřebitele, tedy cena spotřebitelského úvěru, je rozdělena z vůle poskytovatele spotřebitelského úvěru do jednotlivých úhrad, které mohou být poskytovatelem spotřebitelského úvěru nazývány různě (poplatky, úroky, provize). Každá ze spotřebitelem uhrazených položek však z ekonomického hlediska odráží náklady poskytovatele spotřebitelského úvěru a jeho marži. Zda a jak poskytovatel spotřebitelského úvěru tyto složky ceny samostatně pojmenuje, je pro povinnost snížit celkové náklady nerozhodné. Tyto složky jsou součástí celkové odměny za poskytnutý produkt. Poskytovatel spotřebitelského úvěru, v posuzovaném případě žalobkyně, je tedy povinen poměrně snížit náklady nesené spotřebitelem nezávisle na tom, jak je poskytovatel spotřebitelského úvěru, tj. žalobkyně, pojmenovává. Je jasné, že kdyby věřitel umožňoval předčasné splacení, ale požadoval by po spotřebiteli náklady, o které se celkové náklady úvěru mají v důsledku předčasného splacení snížit, tj. typicky úrok (ale jsou to jakékoliv náklady spotřebitele související s úvěrem, dokonce i ty, které již byly zaplacený v minulosti, například poplatky za uzavření smlouvy), který zbýval od doby předčasného splacení do původně plánovaného konce splatnosti úvěru, pak by postupoval v rozporu s § 117 odst. 1 ZSÚ a dopustil by se přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ. Totéž dle bankovní rady musí platit v případě, že věřitel bude požadovat něco, co sice nazve jinak, ale fakticky se jedná o náklady spotřebitele dle § 117 odst. 1 ZSÚ, protože rozhodující je reálná podstata nákladů, a nikoliv jejich označení.
141. Jako nedůvodné a nesprávné odmítá žalovaná námitky uvedené ve druhém žalobním bodě. Žalovaná považuje odkazy na rozsudky SDEU za případné a s oběma rozsudky se podrobně vypořádal v odůvodnění obou rozhodnutí správních orgánů.
142. Nedůvodný je podle žalované rovněž třetí žalobní bod ohledně požadavků na řízení úrokového rizika. Není pravdivé tvrzení žalobkyně, že úvěrové instituce dokáží predikovat a modelovat pouze životní události vyjmenované v § 117 odst. 3 a 4 ZSÚ. Lze predikovat, modelovat a řídit rizika vyplývající i z jiných životních událostí nebo právních skutečností, než jsou životní události vyjmenované v § 117 odst. 3 ZSÚ, a finanční instituce tak při svém podnikání činí. Postupy týkající se obezřetného podnikání úvěrové instituce jsou upraveny zákonem o bankách a souvisejícími právními předpisy, a nikoliv ZSÚ. Je-li pro žalobkyni toto riziko nákladné, může náklady na ně promítnout do ceny spotřebitelského úvěru. Nedokáže-li žalobkyně rizika plynoucí z poskytovaného produktu řídit, nemůže takový produkt poskytovat. Pokud by mělo obezřetné řízení úvěrového rizika v případě žalobkyně vést ke změně poskytovaného produktu (včetně navýšení ceny), nejedná se o důvod pro jiný výklad ZSÚ.
143. Za důvodný nepovažuje žalovaná ani čtvrtý žalobní bod týkající se povahy ceny zdrojů a nákladů na provizi jako marně vynaložených nákladů
144. Náklady uplatněné žalobkyní vznikly ještě před předčasným splacením spotřebitelského úvěru a jejich vynaložení není v příčinné souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru. Pokud by i přesto zákonodárce v takovém případě chtěl věřiteli skutečně přiznat nárok na tyto náklady, tak by to v ZSÚ výslovně stanovil. Pokud jde o odkaz žalobkyně na ekonomickou analýzu, ta není výkladovou metodou, která by mohla přinést odpověď na otázku, jaký je obsah konkrétní normy. Ekonomická analýza práva je odborná disciplína, která se zabývá ekonomickými dopady právních předpisů nebo naopak otázkami *de lege ferenda*, jaké by právní předpisy měly být, aby odpovídaly ekonomickým principům. Stanovisko doc. D. nepřináší odpověď na otázku, co je povinností žalobkyně dle § 117 odst. 1 ZSÚ, ale zabývá se tím, jaké jsou podle něho důsledky těchto povinností. Stanovisko doc. D. ani znění § 117 ZSÚ nezpochybňuje. Pokud žalobkyně neztotožňuje důsledky předčasného splacení spotřebitelského úvěru a náhradu škody, není žádný důvod argumentovat judikaturou Nejvyššího soudu v oblasti náhrady škody, která se na daný případ zjevně neuplatní.

145. Žalovaná odmítá rovněž argumentaci uvedenou v pátém žalobním bodě týkající se eurokonformního výkladu § 117 odst. 2 ZSÚ.
146. Směrnice 2014/17/EU nepochybně umožňuje členským státům, aby upravily omezení práva spotřebitele předčasně splatit spotřebitelský úvěr. Stejně tak mohou podmínky uplatnění tohoto práva zahrnovat časová omezení nebo rozdílné zacházení podle druhu úrokové sazby. ZSÚ však taková omezení nestanoví, naopak stanoví bez dalšího právo kdykoliv spotřebitelský úvěr celý nebo zčásti splatit. Dále směrnice umožňuje členským státům definovat odškodnění (podle ZSÚ náhradu nákladů) až do výše finanční ztráty. ZSÚ však takové ustanovení neobsahuje. Směrnice nestanoví povinnost členským státům zavádět úpravu tvrzenou žalobkyní, směrnice členským státům dává pouze možnost tuto úpravu zavádět. Český zákonodárce neomezil podmínky, za kterých může spotřebitel svůj úvěr předčasně splatit, a nepřihlíží poskytovateli kompenzaci finanční ztráty. Žalobkyně uvedla, že podle českého práva mohou být předmětem náhrady škody za porušení povinnosti (nebo protiprávní stav) i marně vynaložené náklady. Pravidla pro náhradu škody se však neuplatní, protože se v případě spotřebitele o náhradu škody nejedná.
147. Žalovaná se neztotožňuje ani s námitkami v šestém žalobním bodě ohledně teleologického výkladu § 117 odst. 2 ZSÚ.
148. Žalovaná námitku žalobkyně o tom, co „*nebylo cílem právní úpravy*“ považuje v jádru za řečnickou otázku, protože množina hypotetických důsledků, které „*nebyly cílem právní úpravy*“, je nekonečná a není úkolem správního orgánu se s nimi vypořádat. Z nekonzistentní argumentace žalobkyně není zřejmé, co podle ní „*bylo cílem*“ právní úpravy, zda mělo být cílem právní úpravy „*nahradiť škodu žalobkyně*“, „*částečně sanovat její finanční újmu*“, „*pokryť finanční ztrátu*“, nebo „*zabránit alespoň části spotřebitelů v předčasném splacení*“. Všechny dílčí námitky v tomto žalobním bodě byly vypořádány ve správním řízení.
149. Žalovaná odmítá rovněž námitky v sedmém žalobním bodě týkající se úmyslu zákonodárce.
150. Důvodová zpráva bohužel význam zákona nezpřesňuje, ale spíše jej rozostřuje, jak ostatně hodnotí i odborná literatura. Úmysl zákonodárce vyplývající z důvodové zprávy je pouze jedním ze zdrojů poznání skutečného obsahu normy. Soudy opakovaně judikovaly, že smysl a cíl (tedy výklad teleologický) je rozhodující pro porozumění konkrétní normě a pro její následnou aplikaci. Na tom nic nemění ani množství předložené judikatury k tématu využití důvodové zprávy, protože (subjektivně) historický výklad je jen jednou z výkladových metod sloužících k poznání smyslu a účelu normy, nikoliv však jedinou ani nejzásadnější. Žalovaná se tak neztotožňuje s námitkou žalobkyně, že jak rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tak i rozhodnutí bankovní rady jsou nesprávné a nepřezkoumatelné. Žalovaná je toho názoru, že jak správní orgán prvního stupně, tak i bankovní rada v rozhodnutí bankovní rady respektovaly jasný úmysl zákonodárce, což jednoznačně vyplývá z obou zmíněných rozhodnutí. Žalovaná odkazuje na judikaturu (rozsudek NSS ze dne 26. 1. 2017, č. j. 1 Afs 235/2014–65), podle které nelze důvodovou zprávu považovat za vhodný interpretační nástroj v těch případech, kdy je v rozporu s obsahem zákona nebo jde nad jeho rámec. V případě rozporu mezi zněním zákona a důvodové zprávy pak považuje žalovaná za vhodné ještě připomenout rozsudek NSS ze dne 2. 2. 2012 č. j. 5 Afs 63/2011–109, podle kterého není pro interpretaci právní normy rozhodující, co do ní zákonodárce vtělit chtěl, ale co do ní nakonec vtěleno bylo.
151. Z porovnání textu důvodové zprávy a textu § 117 odst. 2 vyplývá rozdíl mezi důvodovou zprávou k § 117 odst. 2 ZSÚ a zněním § 117 odst. 2 ZSÚ. V kontextu citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2012 č. j. 5 Afs 63/2011–109, je přitom vůle zákonodárce vyjádřená v důvodové zprávě irelevantní, pokud text důvodové zprávy nebyl převtělen v text zákona. Tak tomu bylo i v posuzovaném případě, neboť v důvodové zprávě je uvedeno, že poskytovatel spotřebitelského úvěru má právo na odškodnění zahrnující i náklady vynaložené v souvislosti s obstaráním peněz na poskytnutí spotřebitelského úvěru, nicméně tato část nebyla zcela převzata do textace § 117 odst. 2 ZSÚ. V daném případě se tak jedná o dopsání textu zákona důvodovou zprávou, nikoliv o historický výklad, jak se snaží tento postup prezentovat žalobkyně. K námitce, že text ZSÚ

jednoznačný a srozumitelný není, nezbývá žalované než opětovně odkázat na závěry správního orgánu prvního stupně a bankovní rady, že text ZSÚ je jednoznačný a srozumitelný, se kterými se žalovaná ztotožňuje.

152. Žalovaná nesouhlasí s námitkami uvedenými v osmém žalobním bodě, v němž se žalobkyně zabývala výkladem § 117 odst. 4 ZSÚ.
153. Žalobkyně jako hlavní tezi správního orgánu prvního stupně účelově a mimo kontext vyzdvihla pouze argument, že náhrada nákladů zahrnuje pouze „*administrativní náklady*“. Bankovní rada zdůraznila, že podstatné pro toto řízení je, zda směla žalobkyně požadovat po spotřebitelích náklady za provizi vyplacenou zprostředkovateli a za úroky náležící jejím vkladatelům. Otázka, zda mohou být do náhrady nákladů předčasného splacení zahrnuty pouze „*administrativní náklady*“, nebo i jiné náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením, není předmětem správního řízení a v tomto směru se tedy argumentace žalobkyně netýká podstaty věci.
154. Argumentace žalobkyně, zda mělo smysl dávat do zákona ustanovení § 117 odst. 4 ZSÚ nebo ustanovení § 117 odst. 3 písm. f) ZSÚ, která vedou k ušetření „*několika tisíců*“, nebo zda mohla být funkční hranice v § 117 odst. 4 ZSÚ „*o pár tisíc nižší*“, nehraje podle bankovní rady při výkladu § 117 odst. 1 ZSÚ, respektive § 117 odst. 2 ZSÚ roli.
155. K námitce žalobkyně, že se žalovaná nevypořádala se systematickou provázaností § 117 odst. 2, 3 a 4 ZSÚ, žalovaná uvádí, že tomu tak není. Náklady na předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 2 ZSÚ nemusí být zanedbatelné, tj. může se jednat např. o náklady na notáře, překladatele apod. Ustanovení § 117 odst. 3 ZSÚ znemožňuje výslovně účtování i těchto administrativních nákladů ve výjmenovaných případech. K § 117 odst. 3 písm. c) ZSÚ žalovaná dále uvádí, že toto ustanovení na projednávaný případ nedopadá, neboť v projednávaném případě se právě jednalo o spotřebitelské úvěry s pevnou úrokovou sazbou. Kromě toho, dané ustanovení je výsledkem transpozice čl. 16 odst. 3 písm. c) směrnice 2008/48/ES, která upravuje problematiku spotřebitelských úvěrů nikoliv na bydlení, které bývají poskytovány na kratší dobu a v nižších částkách, než je tomu v případě spotřebitelských úvěrů na bydlení. Směrnice 2014/17/EU obdobné ustanovení neobsahuje. Žalovaná proto rozhodnutí bankovní rady za nesrozumitelné nepovažuje.
156. Žalovaná odmítá námitky uvedené v devátém žalobním bodě ohledně limitů ochrany spotřebitele.
157. V rozsudku, na který odkazuje žalobkyně (rozsudek NS ze dne 27. 8. 2019, sp. zn. 33 Cdo 2807/2018), se jednalo o jiný skutkový stav. V odkazovaném případě byl spotřebitel nedůsledný a náklady, které musel spotřebitel plnit, byly zanedbatelné. Naopak v žalobkynině případě byly náklady způsobitelné odradit některé spotřebitele od předčasného splacení úvěru.
158. Správní orgán prvního stupně neargumentoval tím, že ochrana spotřebitele je bezbřehá. Proto nemůže na hodnocení věci správním orgánem prvního stupně nic změnit odkaz na rozhodnutí Nejvyššího soudu, který žalobkyně využívá s cílem vyvrátit neexistující argument správního orgánu prvního stupně. Citované rozhodnutí Nejvyššího soudu se netýká předčasného splacení spotřebitelského úvěru ani neobsahuje výklad relevantních ustanovení ZSÚ, která aplikuje správní orgán prvního stupně v dotčeném řízení. Nejedná se tak o rozhodnutí, jehož závěry by mohl správní orgán prvního stupně zohlednit v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Hlavním cílem ZSÚ je ochrana spotřebitele, a to i za cenu zásahu do základních práv a svobod tak, jak jsou definovány nejen Listinou, ale i Evropskou úmluvou o lidských právech. V této souvislosti lze odkázat na problematiku ochrany spotřebitele podle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele a na něj navazující judikaturu, např. na rozsudek NSS ze dne 28. 1. 2016, č. j. 9 As 55/2015 – 23, ve kterém soud dospěl k závěru, že primárním cílem zákona o ochraně spotřebitele je ochrana spotřebitele jako slabší smluvní strany a úprava ochrany spotřebitele obsažená v zákoně o ochraně spotřebitele tvoří nadstavbu občanskoprávní úpravy odpovědnosti za vady. Žalovaná si je vědoma toho, že ochranu spotřebitele nelze chápat jako bezbřehou, v posuzovaném případě jsou však cíle platné právní úpravy

provedené v ZSÚ stanoví právo spotřebitelů předčasně splatit spotřebitelský úvěr za podmínek stanovených § 117 odst. 1 a 2 jasné a jsou obecně v souladu se soukromoprávní úpravou.

159. Žalovaná se neztotožňuje s názorem, že jednání spotřebitele, který uzavírá smlouvu o hypotečním úvěru s vědomím, že při změně podmínek se bude dožadovat možnosti jejího předčasného splacení, je jednáním spekulativním. Možnost předčasného splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1 ZSÚ za podmínek stanovených v § 117 odst. 2 ZSÚ je právem spotřebitele. Rovněž směrnice, která tuto problematiku upravuje, zavedla toto právo mimo jiné z důvodu zvýšení konkurence na trhu se spotřebitelskými úvěry. Lze si jen těžko představit, že by s ohledem na složitost procesu při poskytování úvěrů na bydlení někdo opakovaně v krátkém časovém období měnil poskytovatele spotřebitelských úvěrů. Předčasné splacení může pomoci například v situaci, kdy se zásadně změní životní situace zúčastněných osob (rozvody, úmrtí v rodině, stěhování apod.). To, že žalobkyně kvůli tomu může získat nižší odměnu za svoje služby, neznamená, že je takové jednání v rozporu s dobrými obchodními mravy, jak se snaží naznačit.
160. Žalovaná odmítá tvrzení žalobkyně týkající se narušení „neutrality“ vztahu mezi spotřebitelem a poskytovatelem spotřebitelského úvěru ve vztahu k interpretaci § 117 ZSÚ tím, že poskytovatel spotřebitelského úvěru jednostranně nese riziko poklesu úrokových sazeb. Žalovaná poukazuje na skutečnost, že nedílnou součástí podnikatelské činnosti je riziko, že zisk z podnikatelské činnosti v sobě zahrnuje částečně i odměnu za ochotu podstoupit toto riziko. Naopak přístup žalobkyně znamená, že veškeré riziko související se změnou úrokových sazeb (resp. jejich snížení) nese právě spotřebitel. Žalovaná tak odmítá argument žalobkyně o potřebnosti neutrality vztahu mezi ní a spotřebitelem. Vztah mezi spotřebitelem a žalobkyní jako velkou tuzemskou bankou, profesionálním poskytovatelem úvěrů, podnikatelem s rozsáhlým administrativním, obchodním a právním aparátem, nemůže být ze své podstaty neutrálním.
161. K argumentaci žalobkyně § 1837 písm. b) občanského zákoníku žalovaná uvádí, že cena spotřebitelského úvěru s pevnou úrokovou sazbou naopak není službou, jehož cena závisí na výkyvech finančního trhu. Žalobkyně zaměňuje cenu služby s otázkou, zda a kolik na prodeji této služby vydělá. Dále žalovaná považuje za vhodné opětovně upozornit, že důvodem pro předčasné splacení spotřebitelského úvěru ze strany spotřebitele nemusí být nutně možnost refinancování spotřebitelského úvěru, ale např. získání finančních prostředků neočekávaným způsobem (např. dědictví), změna životní situace, kdy se spotřebitelé mohou rozhodnout k předčasnému splacení z toho důvodu, aby ušetřili právě na úrocích splatých se spotřebitelským úvěrem.
162. Ztotožnit se podle žalované nelze ani s desátým žalobním bodem týkajícím se nejasnosti ZSÚ, kterou údajně deklaroval správní orgán prvního stupně.
163. Skutečnost, že poskytovateli spotřebitelských úvěrů, případně asociacemi zastupujícími tyto poskytovatele, je řešené ustanovení ZSÚ interpretováno různě, ještě neznamená, že by takové ustanovení bylo nejasné. Případná nejasnost je odstraněna vydáním výkladového stanoviska. Názor pracovníka správního orgánu prvního stupně ohledně nejasnosti zákona není názorem správního orgánu prvního stupně jako takového a ani názorem ČNB. To však nic nemění na tom, že tento pracovník je oprávněnou úřední osobou. Jednání úředních osob přičitatelné správnímu orgánu se týká pouze úkonů v řízení, nikoliv vyslovených názorů.
164. Aplikace principu *in dubio pro libertate* není na místě. I soudy opakovaně judikovaly, že samotné použití standardních výkladových metod neznamená, že zákon je nesrozumitelný nebo neaplikovatelný. Existuje pouze jeden výklad dotčených ustanovení ZSÚ, který dává smysl, a žalovaná o něm v této věci nemá výkladové pochybnosti. K odkazu žalobkyně na případy, kdy měla být ze strany žalované deklarována nejasnost dotčených ustanovení ZSÚ (jako je vyjádření viceguvernéra ČNB nebo výkladové stanovisko) žalovaná uvádí, že namítaná nejasnost z těchto případů nevyplývá.
165. Důvodné nejsou podle žalované ani námitky uvedené v jedenáctém žalobním bodě, že aplikované výkladové stanovisko vychází z chybného právního názoru.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

166. Správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí uvedl, že ČNB zveřejnila stanovisko, aby transparentním způsobem předložila účastníkům trhu výklad zákona, který považuje za správný a podle kterého bude jednání poskytovatelů spotřebitelských úvěrů posuzovat, a aby pokud možno sjednotila postup poskytovatelů tak, aby byl v souladu se zákonem, i bez případného sankčního postihu. Námitkou rozpornosti stanoviska se správní orgán prvního stupně zabýval v bodě 171 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a toto vypořádání považovala bankovní rada za dostatečné.
167. Důvodem pro vyhovění žalobě nejsou ani námitky uvedené ve dvanáctém žalobním bodě ohledně porušení zásady *nullum crimen sine lege certa*.
168. Bankovní rada stejně jako ve zrušovacím rozhodnutí o rozkladu k této námitce uvedla, že samotné porušení § 117 odst. 2 ZSÚ za přestupek nepovažuje. Žalobkyni je však rozhodnutím správního orgánu prvního stupně vytýkáno porušení povinnosti stanovené v § 117 odst. 1 ZSÚ, což má za následek vyvození odpovědnosti za přestupek podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ. K namítanému porušení zásady *nullum crimen sine lege certa* tak dojít nemohlo, přičemž bankovní rada odkázala na bod 16 rozhodnutí bankovní rady, kde se namítanému porušení zásady *nullum crimen sine lege certa* věnovala. Žalovaná dodává, že skutkovou podstatu přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ považuje za jasně a bezrozporně formulovanou, přičemž jejím výkladem ze strany správního orgánu prvního stupně a ani bankovní rady nedošlo k rozšíření odpovědnosti za přestupek na případy, které ZSÚ nepředpokládá. Skutečnost, že žalobkyně zastává odlišný výklad tohoto ustanovení než žalovaná, není s to aktivovat zásadu *in dubio mitius*, neboť žalobkyni zastávaný výklad § 117 odst. 2 ZSÚ popírá význam a cíl § 117 odst. 1 ZSÚ, a je prováděn v rozporu s jazykovým a teleologickým výkladem. Nejvyšší správní soud k této zásadě uvedl, že: „*se neuplatní tam, kde pluralita možných výkladů vzniká pouze na základě rozdílného právního názoru soudu a účastníka řízení, protože pak by se sám soudní přezkum stával zcela formálním a musel by prakticky vždy vést k vyhovění návrhu (viz rozsudek ze dne 17. 6. 2009, č.j. 5 Afs 103/2008 – 49).*“
169. Žalovaná dále odmítá i námitky vyřčené pod třináctým žalobním bodem, že správní orgány nesprávně posoudily žalobkynino jednání a v rozhodnutích tvrdily, že žalobkyně požaduje po spotřebitelích peněžní prostředky, kterými by zhojila (alespoň z části) finanční ztrátu pramenící z výpadku očekávaného příjmu v podobě úroku, který by byl spotřebitel zaplatil, kdyby nedošlo k předčasnému splacení úvěru.
170. Žalovaná uvádí, že bankovní rada k vypořádání této námitky zopakovala, že posouzení § 117 odst. 2 ZSÚ ze strany správního orgánu prvního stupně v bodě 184 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tedy že „*náklady vynaložené v souvislosti s opatřením peněžních prostředků, tedy úroky vyplácené vkladatelům, nepovažuje správní orgán za náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelských úvěrů*“, považuje za správné. V rozkladu sama žalobkyně uvedla, že „*výpočet výše marně vynaložených nákladů je transparentní a logicky odůvodněný, nezahrnuje žádnou ziskovou marži (srov. odst. 31 Rozsudku Lexitor), ale pouze částečně sanuje finanční újmu způsobenou žalobkyni předčasným splacením spotřebitelského úvěru na bydlení.*“. Ačkoliv žalobkyně popírá, že se snaží odradit spotřebitele od předčasného splacení, sama uvedla, že „*je pro úvěrovou instituci jediným způsobem mitigace rizika chování třetích stran – spotřebitelů pouze nábrada účelně vynaložených nákladů vzniklých v souvislosti s předčasným splacením podle § 117 odst. 2 ZSÚ.*“
171. Skutečnost, že bankovní rada ve svém rozhodnutí převzala závěry správního orgánu prvního stupně, nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí bankovní rady. Rozhodnutí správních orgánů tvoří dohromady jeden celek a skutečnost, že se bankovní rada ztotožnila s popsávanými skutkovými závěry správního orgánu prvního stupně, které převzala, nezpůsobuje nepřezkoumatelnost jejího rozhodnutí.
172. S námitkou nekonzistentnosti právních názorů správních orgánů uvedenou ve čtrnáctém žalobním bodě žalovaná rovněž nesouhlasí.

173. V obou rozhodnutích jsou správní orgány v otázce interpretace a aplikace ZSÚ konzistentní. Žalobkyní namítaná nekonzistentnost má spočívat pouze v odlišném výkladu příslušných ustanovení ZSÚ, než zastává žalobkyně.
174. Žalovaná uvádí, že správní orgán prvního stupně stejně jako bankovní rada jsou z pozice správních orgánů vázáni zásadou legality podle čl. 2 odst. 3 Ústavy a § 2 odst. 2 správního řádu, což znamená, že správní orgán je oprávněn své pravomoci realizovat pouze v mantinelech stanovených zákonem, a to zákonem v platném, nikoliv připravovaném znění. Správní orgány rozhodují podle toho, jaká právní úprava je, ne podle toho, jakou by si ji přály.
175. Žalovaná nesouhlasí ani s námitkou nepřiměřenosti pokuty uvedené v patnáctém žalobním bodě.
176. Od poslední žádosti o předčasné splacení spotřebitelského úvěru, tj. od 28. 4. 2020, do vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně neuplynuly ani dva roky, tedy doba uplynulá od vytýkaného jednání žalobkyně závažnost přestupku nesnížila a nebyl důvod ji hodnotit jako polehčující okolnost. Judikatura ÚS, na kterou žalobkyně odkazuje, není na tuto věc přiléhavá.
177. Poskytování součinnosti je zákonem stanovenou povinností a bez dalšího je nelze kvalifikovat jako polehčující okolnost. Jako polehčující okolnost by bylo za určitých okolností namístě hodnotit např. snahu o nápravu, k čemuž však v posuzovaném případě nedošlo. K namítanému porušení čl. 37 odst. 1 Listiny (porušení zákazu sebeobvinění) nedošlo. Uplatňování této zásady nesmí být aplikováno tak, aby *de facto* znemožnilo provádění kontrolní činnosti a zamezilo plnění povinnosti kontrolované osoby k vydání dokumentů a poskytnutí příslušných informací. Výkon dohledové pravomoci orgánu veřejné správy neslouží k trestání kontrolovaných osob, ale k získání informací, zda kontrolovaná osoba postupuje v souladu s právními předpisy. NSS k tomu uvedl v rozsudku ze dne 15. 12. 2016, č. j. 2 As 254/2016 – 39, že „*zákon stanoví pravidla pro určitou činnost, zákonem určený orgán jejich dodržování kontroluje, a to vlastní aktivní činností, nebo v součinnosti se subjektem provozujícím danou činnost, a vyvozuje odpovědnost z porušení pravidel. [...] Účelem dohledu a monitoringu není výhradně postih porušování zákona, ale i zjištění situace v dané oblasti*“.
178. Závažnost přestupku je zvýšena dlouhou dobou, po kterou se ho žalobkyně dopouštěla.
179. Správní orgán prvního stupně správně kvalifikoval jednání žalobkyně jako trvalý přestupek. Žalovaná nezpochybňuje, že skutková podstata přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ obsahuje dokonavý vid slovesa „*neumožní*“. Samotný gramatický výklad a užití nedokonavého slovesa ve skutkové podstatě přestupku není jediným určujícím kritériem pro posouzení jeho charakteru, nýbrž je třeba posoudit povahu a podstatu přestupku a zejména charakteristiku jeho objektivní stránky – pro trvalý přestupek svědčí určitá míra trvalosti (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 1. 2021 č. j. 14 Af 25/2020–67). Dle názoru žalované je zapotřebí vzít v úvahu výklad teleologický (dle účelu právní normy) a výklad logický. Stejně jako např. u skutkové podstaty přestupku podle § 5 odst. 1 písm. g) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, kterého se fyzická osoba dopustí tím, že neoprávněně zabere veřejné prostranství, kde je taktéž použit dokonavý vid slovesa „*zabere*“, ale NSS vyhodnotil tento přestupek jako trvalý, a to právě pro trvalost jednání (rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2007, č. j. 5 As 21/2007-99).
180. Přestupek podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ lze spáchat jak jednorázově, tak v delším časovém období, jako je tomu v případě žalobkyně. Stejně jako např. u skutkové podstaty přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů. Tohoto přestupku se provozovatel vozidla dopustí tím, že v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Ve skutkové podstatě je taktéž použit dokonavý vid slovesa „*nezajistí*“, a NSS vyhodnotil, že tento přestupek lze spáchat jak jednorázově, tak i v podobě trvalého přestupku (rozsudek NSS ze dne 18. 4. 2019 č. j. 1 As 26/2019–26).

181. Dle názoru žalované právě povaha a podstata přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ a zejména charakteristika jeho objektivní stránky v případě jednání žalobkyně svědčí o určité míře trvalosti spočívající v neumožnění spotřebiteli předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1 ZSÚ. Dle názoru žalované však není nezbytné, aby skutková podstata tohoto přestupku výslovně zmiňovala jeho trvalý charakter odkazem na nezbytnost udržování protiprávního stavu, nýbrž je dostatečné, pokud tento charakter deliktu lze dovodit pomocí interpretačních vodítek.
182. Je tak zapotřebí vzít v úvahu trvalou povahu povinnosti (podle § 117 odst. 1 ZSÚ je spotřebitel po celou dobu trvání spotřebitelského úvěru oprávněn spotřebitelský úvěr zcela nebo zčásti splatit a má tak po celou dobu trvání spotřebitelského úvěru právo na snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru a věřitel má po celou dobu trvání spotřebitelského úvěru povinnost tyto celkové náklady snížit, pokud dojde k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru). a trvalou povahu porušení, která vyplývá ze skutkové podstaty přestupku (žalobkyně v období ode dne 8. 3. 2019 do dne 28. 4. 2020 neumožnila spotřebitelům předčasné splacení spotřebitelského úvěru za podmínek stanovených v § 117 odst. 1 ZSÚ a vyžadovala u 740 spotřebitelů úhradu nákladů za provize vyplacené zprostředkovatelům za zprostředkování spotřebitelského úvěru a nákladů za úroky vyplacené vkladatelům.
183. Žalobkyně požaduje po spotřebitelích peněžní prostředky, na které nemá ze zákona nárok, tedy svým jednáním vyvolává stav, kdy spotřebitelům není snížena částka, kterou musí zaplatit žalobkyni. Jak vyplývá z bodu 25 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, o způsobu výpočtu náhrady nákladů informovala žalobkyně spotřebitele prostřednictvím informací zpřístupněných na svých webových stránkách. Žalobkyně tak vytvořila systém výpočtu a vyžadování úhrady nákladů za provize vyplacené zprostředkovatelům za zprostředkování spotřebitelského úvěru a nákladů za úroky vyplacené vkladatelům a následně v konkrétních případech vyžadovala po spotřebitelích usilujících o předčasné splacení jejich spotřebitelských úvěrů úhradu těchto nákladů.
184. Soud by měl ze všech uvedených důvodů žalobu zamítnout.

V. Replika žalobkyně a další podání

185. Na vyjádření žalované reagovala žalobkyně replikou, v níž převážně opakovala argumenty již řečené v žalobě.
186. Žalobkyně znovu uvedla, že napadená rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná. Nepřezkoumatelnost může podle žalobkyně spočívat i v nepřesvědčivosti důvodů. V žalobě odkazovala žalobkyně na konkrétní odstavce napadených rozhodnutí, ve kterých spatřuje nepřezkoumatelnost. Žalovaná opakovaně odmítala vypořádat námitky žalobkyně, resp. je zřejmě úmyslně vykládala jinak, než jak je žalobkyně formulovala. Žalobkyně tak byla nucena své námitky opakovat a dopodrobna je vysvětlovat v naději, že se s nimi žalovaná skutečně vypořádá.
187. Celá argumentace žalované k § 117 ZSÚ spočívá pouze v (i) nepřipustně formalistickém a vadném mechanickém jazykovém výkladu textu § 117 odst. 2 ZSÚ bez jakékoli vazby na ostatní ustanovení § 117 ZSÚ; (ii) nepřesvědčivém, zkratkovitém a populistickém (podle žalované údajně teleologickém) výkladu, který žalovaná sama svými vyjádřeními popírá; a (iii) v naprosté ignoraci opakovaně vyjádřeného úmyslu zákonodárce a systematického, historického a logického výkladu § 117 ZSÚ.
188. Šestý žalobní bod rozšířila žalobkyně tvrzením, že argumentace žalované právní úpravou ochrany spotřebitele je zcela vágní, nepřesvědčivá a vnitřně rozporná. Výklad žalované vede k deformaci trhu, zkracování doby fixace úrokových sazeb a k preferenci hypotečních úvěrů s plovoucími sazbami na straně bank. Názor žalované (mj. že by žalobkyně eliminovala riziko předčasného splacení spotřebitelských úvěrů rizika zvýšením úrokových sazeb u poskytovaných spotřebitelských úvěrů) by vedl ke zdražení spotřebitelských úvěrů.

189. První žalobní bod prohloubila žalobkyně argumentací, že ČNB trestá žalobkyni za porušení § 117 odst. 2 ZSÚ, ačkoliv v původním rozhodnutí o rozkladu konstatovala, že porušení § 117 odst. 2 ZSÚ neodpovídá skutkové podstatě přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ. V tom žalobkyně spatřuje překvapivost správních rozhodnutí.
190. K desátému žalobnímu bodu žalobkyně dodala, že žalovaná podle svých slov žalobkyni postihla „až za jednání po vydání výkladového stanoviska“. Sama žalovaná tedy připouští, že § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ, § 117 odst. 1 a 2 ZSÚ nejsou, či přinejmenším nebyla, zcela srozumitelná a jasná. Správní orgány tak měly postupovat podle zásady *in dubio mitius*.
191. Žalobkyně oponuje tvrzení žalované, že by názor vyslovený úřední osobu (ohledně nejasnosti ZSÚ) neměl být přičítatelný celé ČNB. Žalobkyně si klade otázku, komu jinému, než ČNB by mělo být přičítáno vyjádření oprávněné úřední osoby.
192. Devátý žalobní bod obohatila žalobkyně o tvrzení, že žalovaná nerozumí trhu se spotřebitelskými úvěry. Žalovaná totiž tvrdí, že „[ž]alobkyně však opomněla uvést i druhou situaci, a to když sazby hypotečních úvěrů začnou stoupat, k čemuž v současné době dochází, což je pro poskytovatele spotřebitelského úvěru na bydlení výnosné, aniž by byly zprávy o tom, že to žalobkyně dostatečně kompenzuje spotřebitelům, kteří předčasně splatili úvěr, a byli zatíženi neopodstatněnými náklady účtovanými žalobkyní“. Podle žalobkyně, pokud spotřebitelé předčasně splatili úvěr ještě před růstem úrokových sazeb úvěrů, pak na růstu sazeb vydělali, proto žalobkyně nechápe, co by měla těmto spotřebitelům kompenzovat.
193. Pakliže zákon přiznává poskytovatelům spotřebitelských úvěrů na bydlení právo na náhradu nákladů ve smyslu § 117 odst. 2 ZSÚ, nelze dávat žalobkyni k tíži, že uplatnění tohoto práva je způsobilé část spotřebitelů od předčasného splacení odradit. Jinými slovy, podstatné je pouze to, zda je náhrada nákladů požadovaná žalobkyní v souladu se zákonem. Tuto otázku nelze zaměnit za otázku, zda požadovaná náhrada nákladů může potenciálně některé spotřebitele od předčasného splacení odradit. Tuto situaci zákon předvídá a upravuje v § 117 odst. 3 písm. f) ZSÚ, podle něhož lze spotřebitelský úvěr předčasně splatit bez povinnosti nahradit účelně vynaložené náklady podle § 117 odst. 2 ZSÚ výročně do 25 % celkové výše spotřebitelského úvěru. Zákonodárce tak zjevně zamýšlel umožnit spotřebitelům předčasně splatit jejich úvěry bez povinnosti nahradit věřiteli náklady spojené s předčasným splacením.
194. Pátý žalobní bod týkající se eurokonformního výkladu žalobkyně doplnila tím, že není pravdivé tvrzení žalované, že ZSÚ neobsahuje úpravu podmínek předčasného splacení úvěru či práva věřitele na odškodnění nebo náhradu nákladů. Žalovaná ve svých tvrzeních ignoruje existenci § 117 odst. 2 a 3 ZSÚ. Kromě toho ZSÚ ani nestanoví právo spotřebitele kdykoliv bez dalšího splatit úvěr, viz § 117 odst. 2 a 3 ZSÚ.
195. Ministerstvo financí jakožto předkladatel návrhu ZSÚ potvrdil, že cena peněz je součástí účelně vynaložených nákladů. Přestože odmítl uvést tyto složky v textu návrhu zákona, uznal připomínku České bankovní asociace a zavázal se tuto informaci zahrnout do důvodové zprávy vládního návrhu ZSÚ. Ministerstvo financí v reakci na připomínku uvedlo, že „[C]ena peněz by měla být v účelně vynaložených nákladech obsažena, což bude uvedeno v DZ. V textu odstavce 2 bude přepsáno slovo ‚vznikly‘ na ‚vzniknou‘“. Žalobkynin výklad ZSÚ, tedy že má právo i na náhradu ceny peněz, potvrzuje i příklad výpočtu náhrady nákladů uvedený v závěrečné zprávě RIA.
196. Argumentaci ohledně úmyslu zákonodárce uvedenou v sedmém žalobním bodě doplnila žalobkyně nesouhlasem, že by myšlenky zákonodárce uvedené v důvodové zprávě nebyly přeneseny do textu zákona. Obecně zákon stanoví určitou povinnost, kterou důvodová zpráva vysvětluje a blíže upřesňuje, text zákona a důvodové zprávy se tak nikdy neshodují. Zákonodárce zamýšlel zahrnout mezi účelně vynaložené náklady „náklady vynaložené v souvislosti s obstaráním peněz na poskytnutí spotřebitelského úvěru“. Rovněž důvodová zpráva zahrnuje mezi tyto náklady i provizi.
197. Soud účastníky předvolal k jednání nařízenému na 18.7. 2024 (doručeno do datové schránky žalobkyně dne 27.6.2024).

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

198. Žalovaná dne 28.6.2024 doručila soudu judikaturu, na kterou ve svém vyjádření k žalobě odkazovala, a to **rozsudek Městského soudu ze dne 24.4.2024, čj. 8 A 77/2022 ve správním soudnictví, a rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 9.8.2023, sp.zn. 11 Co 145/2023 a ze dne 29.3.2023, čj 72 Co 329/2022-116, týkající se rozhodovací praxe obecních soudů ohledně výkladu § 117 odst. 1 a 2 ZSÚ.**
199. Žalobkyně prostřednictvím právního zástupce zaslala soudu 1.7.2024 žádost o odročení jednání na pozdější termín z důvodu zaplacené dovolené právního zástupce, soud této žádosti vyhověl a nařídil jednání na 8.8.2024.
200. Podáním doručeným soudu dne 1.8. 2024 požádala žalobkyně, prostřednictvím právního zástupce o odročení resp. zrušení jednání nařízeného na 8.8.2024, neboť soud má dle jejího názoru aplikovat čl. 40 odst. 6 Listiny a vyčkat účinnosti novely ZSÚ (účinnost od 1.9.2024), podle které nově již náklady věřitele na financování zdrojů předčasně spláceného spotřebitelského úvěru na bydlení úročené pevnou zápůjční úrokovou sazbou jsou ve formě úrokového rozdílu součástí účelně vynaložených nákladů ve smyslu § 117 ZSÚ, a jelikož se jedná o oblast správního trestání je nutno aplikovat úpravu pro žalobkyni příznivější.

VI. Ústní jednání před soudem

201. Ve věci se konalo dne 8.8.2024 ústní jednání.
202. Soud u jednání účastníkům k žádosti žalobkyně doručené soudu dne 1.8.2024 sdělil, že žádosti o odročení jednání na „kterýkoliv termín po 1.9.2024“ nevyhověl, neboť žádost není včasná.
203. Odročit soudní jednání lze podle § 50 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, jen z důležitých důvodů. Žádost o odročení jednání, aby mohla být úspěšná, musí být včasná a *zároveň* řádná. Včasnost žádosti zahrnuje to, že ji účastník podá *bezprostředně* poté, co se o důvodu odročení dozví. Řádnost omluvy pak zahrnuje jednak tvrzení konkrétního důvodu, pro nějž se účastník nemůže jednání zúčastnit, jednak jeho osvědčení.
204. Žádost žalobkyně doručenou do datové schránky soudu dne 1.8.2024 o odročení jednání soud nepovažuje za včasnou.
205. V žádosti žalobkyně uvedla, že žádá o odročení jednání na kterýkoli termín po datu 1.9.2024, neboť k tomuto datu nabývá účinnosti novela ZSÚ provedená zákonem č. 462/2023 Sb., a s odkazem na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2016–46 a rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2021, č. j. 8 As 43/2019 se žalobkyně domáhá rozhodnutí soudu za účinnosti novelizované úpravy, která umožňuje dekriminalizaci žalobkyně z důvodu judikované povinnosti soudu rozhodujícího za účinnosti příznivější právní úpravy k této přihlédnout. rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2016–46 Rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlédnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.
206. Soud žádosti žalobkyně nevyhověl, neboť žádost není včasná. Právnímu zástupci žalobkyně bylo předvolání k jednání nařízenému na 18.7. 2024 bylo doručeno do datové schránky 27.6.2024, takže od tohoto data si žalobkyně byla vědoma toho, že soud bude věc projednávat před nabytím účinnosti novely. Žalobkyně prostřednictvím právního zástupce zaslala soudu 1.7.2024 žádost o odročení jednání na pozdější termín ale pouze z důvodu zaplacené dovolené právního zástupce, v této žádosti se však žalobkyně nezminila, že by požadovala odročit jednání na termín po 1.9.2024. Žádosti o odročení z důvodu zaplacené dovolené soud vyhověl a jednání odročil na 8.8.2024. Žádost žalobkyně

o odročení jednání z důvodu účinnosti novely a tvrzeného příznivějšího postavení podaná 1.8.2024, tj po více jak měsíci poté, co se žalobkyně dozvěděla, že soud bude věc rozhodovat před účinností novely, není včasná.

207. Dle právní věty rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2016–46, platí, že „*Rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlédnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.*“
208. Vzhledem k tomu, že z právní věty rozhodnutí rozšířeného senátu je zřejmé, že když krajský soud, v tomto případě Městský soud v Praze, rozhoduje před účinností nové právní úpravy povinnost přihlédnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější, nenastala.
209. Oba účastníci v rámci ústního jednání setrvali na svých stanoviscích vyjádřených v písemných podáních.
210. Soud provedl u jednání důkaz navrhovaný žalobkyní: Rozdílová tabulka tvořící součást návrhu ZSÚ, obsahující porovnání navrhovaných (nyní účinných) ustanovení § 117 odst. 1 a 2 ve vztahu ke znění článku 25 odst. 1 a čl. 25 odst. 3 MCD.
211. Návrh žalobkyně na provedení dalších důkazů, které měli dokládat, že znění ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ je nejasné, soud zamítl, neboť novinové články a Dokument vydaný ČNB dle názoru soudu nemůžou přispět k vyvrácení výkladu § 117 odst. 1 a 2 ZSÚ zastávaného judikaturou civilních a správních soudů. Jednalo se o tyto důkazy:
212. Dokument ČNB – Výklad účelně vynaložených nákladů (otázky a odpovědi) a Článek „Banky chtějí zdrazit předčasné splacení hypotéky. Zájem o refinancování prudce roste“
<https://www.cnb.cz/cs/casto-kladene-dotazy/Vyklad-ucelne-vynalozenych-nakladu-vzniklych-v-souvislosti-s-predcasnym-ukoncenim-hypotecniho-uveru-otazky-a-odpovedi/>,
213. Článek „Banky chtějí zdrazit předčasné splacení hypotéky. Zájem o refinancování prudce roste“
<https://www.penize.cz/hypoteky/424612-banky-chteji-zdrazit-predcasne-splaceni-hypoteky-zajem-o-refinancovani-prudce-roste>
214. Článek „Viceguvernér ČNB: Inflaci živí „dokonalá bouře““
<https://www.cnb.cz/cs/verejnost/servis-pro-media/autorske-clanky-rozhovory-s-predstaviteli-cnb/Viceguverner-CNB-Inflaci-zivi-dokonala-boure/>
215. Prezentace „Možnosti a meze digitalizace v bankovníctví „WiFi nemáme, mluvíte prosím spolu“– str. 8, <https://finance-edu.vse.cz/wp-content/uploads/2020/02/T.-NIDETZK%C3%9D-Wi-fi-nem%C3%A1me-mluvíte-pros%C3%ADm-spolu.pdf>
216. Článek „V Česku se rozmáhá hypoteční přeběhlictví. Bankám hrozí miliardové ztráty“, <https://www.euro.cz/clanky/v-cesku-se-rozmaha-hypotecni-prebehlictvi-bankam-hrozi-miliardove-ztraty-1480346/>

VII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

217. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

218. Soud předtím, než přistoupil k přezkumu žaloby dle žalobních bodů, z úřední povinnosti přihlédl k tomu, zda se po spáchání přestupku nezměnila právní úprava tak, že by byla pro žalobkyni příznivější. Taková situace nenastala, § 117 odst. 1 a 2 ZSÚ změnou neprošly a není tomu tak ani u § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ. Novela provedená zákonem č. 462/2023 Sb., která se týká i posouzení práva žalobkyně na náhradu účelně vynaložených nákladů vzniklých v souvislosti s předčasným splacením úvěru nabude účinnosti až 1. 9. 2024.
219. Kromě toho soud přihlédl i k možnému promlčení odpovědnosti za přestupek. Promlčecí doba je tříletá [§ 30 písm. b) přestupkového zákona] a počala běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku (§ 31 odst. 1 přestupkového zákona). Žalobkyně se dopouštěla přestupku v období od 8. 3. 2019 do dne 28. 4. 2020. Běh promlčecí doby byl vícekrát přerušen a promlčecí doba počala běžet znovu, mj. vydáním prvostupňového rozhodnutí ze dne 13. 10. 2021, jímž byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku [§ 32 odst. 2 písm. b) přestupkového zákona]. Žalobkyně byla následně pravomocně uznána vinnou ze spáchání přestupku na základě rozhodnutí ze dne 27. 1. 2022, promlčecí doba tedy neuplynula.
220. Jelikož žalobní námitky jsou z větší části shodné s rozkladovými námitkami soud považuje za nadbytečné, v těch případech přezkumu jednotlivých námitek, kdy se ztotožnil závěry žalované, vyjádřené v napadeném rozhodnutí pro účely rozsudku argumentaci žalovaného znovu opakovat, a proto při vypořádání žalobních námitek uplatněných shodně s těmi rozkladovými soud v těchto případech odkazuje na příslušné části odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.
221. V případech, kdy žalobkyně nepředestře žádnou novou argumentaci a soud se ztotožní se závěry správních orgánů, není podle judikatury vadou, pokud soud v podrobnostech odkáže na rozhodnutí správního orgánu. Smyslem soudního přezkumu není opakovat již jednou vyřčené závěry a pouze žalobkyni poskytnout „jinou“ či „lepší“ odpověď na její námitky (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS). Soud proto v odůvodnění v případech shody odvolacích a žalobních námitek v případě, že přisvědčí závěrům žalovaného, odkáže na příslušnou část odůvodnění rozhodnutí žalovaného.
222. Podstatou sporu je především výklad ust. § 117 odst. 1 a 2 ZSÚ, žalobkyně nenamítá nedostatek skutkových zjištění, proto soud vychází z toho, že skutkový stav, jak jej zjistila ČNB je nesporný.
223. V prvním žalobním bodě žalobkyně namítala, že vytýkané jednání není přestupkem a správní orgány tak porušily čl. 39 Listiny základních práv a svobod. Přestupkem je pouze jednání, které je za přestupek výslovně označeno. Podle výroku původního prvostupňového rozhodnutí porušila žalobkyně podle ČNB § 117 odst. 1 ZSÚ ve spojení s § 117 odst. 2, výrok nového prvostupňového rozhodnutí hovoří však už jen o porušení § 117 odst. 1. Přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ se dopustí ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr a neumožní spotřebiteli předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1 ZSÚ. Předmětem správního řízení však je, zda žalobkyně v souladu se zákonem uplatňovala vůči spotřebitelům své právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle § 117 odst. 2, nikoli, že by snad umožňovala spotřebitelům předčasně splácet spotřebitelské úvěry se současným snížením celkových nákladů spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru. Žalovaná se snaží podřadit § 117 odst. 2 ZSÚ pod § 117 odst. 1 ZSÚ a tím rozšířit skutkovou podstatu přestupku.
224. Soud k námitce konstatuje, že především není podstatné, jak zněl výrok původního prvostupňového rozhodnutí, předmětem přezkumu ve věci této žaloby je prvostupňové rozhodnutí ze dne 13.10.2021, takže není důvodu, aby se soud původním prvostupňovým rozhodnutím zabýval.
225. Pro připomenutí, prvostupňovým rozhodnutím ze dne 13. 10. 2021, č. j. 2021/105473/570 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), byla žalobkyni výrokem A uložena pokuta ve výši 5 000 000 Kč podle § 154 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru za to, že u 740 spotřebitelů, kteří

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

požádali o předčasné splacení spotřebitelského úvěru v období ode dne 8. 3. 2019 do dne 28. 4. 2020, nesnížila celkové náklady spotřebitelských úvěrů o výši úroku a dalších nákladů, které by byli spotřebitelé povinni platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelských úvěrů, když od těchto spotřebitelů získal celkem 4 595 717 Kč jako náhradu nákladů za provize vyplacené zprostředkovatelům za zprostředkování spotřebitelského úvěru a celkem 3 057 422 Kč jako náhradu nákladů za úroky vyplacené vkladatelům, čímž **porušila povinnost stanovenou v ustanovení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, a dopustila se tak přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru.**

226. Prvostupňové rozhodnutí, jak vyplývá z výroku, se týkalo pouze otázky porušení § 117 odst. 1 ZSÚ, nikoliv odst. 2, žalobkyni se klade za vinu porušení § 117 odst. 1 tím, že neumožnila předčasné splacení úvěru podle předepsaných podmínek, proto námitka žalobkyně, že jednání žalobkyně není jako přestupek v zákoně označeno se mýjí předmětem řízení.
227. Soud proto ani neshledal porušení čl. 39 Listiny základních práv a svobod, jednání, které se žalobkyni klade za vinu je jako přestupek v zákoně výslovně označeno. Přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ se dopustí ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr a neumožní spotřebiteli předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1 ZSÚ, ale jak vyplývá z výroku prvostupňového napadeného rozhodnutí, předmětem posuzovaného řízení není porušení ustanovení § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru, ale pouze porušení ustanovení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru.
228. Dále k tvrzení žalobce, že ustanovení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru neporušil a přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru se nedopustil, soud poukazuje na znění § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru podle kterého se osoba, která je oprávněna poskytovat spotřebitelský úvěr (dále jen „poskytovatel spotřebitelského úvěru“), se přestupku dopustí tím, že neumožní spotřebiteli předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru.
229. Podle § 154 odst. 1 písm. v) „*Ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr, se dopustí přestupku tím, že ... neumožní spotřebiteli předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1,*“
230. Podle § 117 odst. 1 „*Spotřebitel je oprávněn spotřebitelský úvěr zcela nebo zčásti splatit kdykoliv po dobu trvání spotřebitelského úvěru. V takovém případě má spotřebitel právo na snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru.*“
231. Podle ust. § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru pro případ předčasného splacení spotřebitelského úvěru má věřitel právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, které mu vzniknou v souvislosti s předčasným splacením.
232. Z důvodové zprávy k § 117 vyplývá, že účelem tohoto ustanovení je přiznat spotřebiteli právo vyrovnat své závazky kdykoli před datem splatnosti. V takovém případě má rovněž právo na poměrné snížení celkových nákladů úvěru a nákladů za zbývající dobu platnosti smlouvy. Věřitel má současně právo na náhradu účelně vynaložených nákladů přímo spojených s předčasným splacením úvěru (odškodnění). Toto odškodnění by mělo zahrnovat i náklady vynaložené v souvislosti s obstaráním peněz na poskytnutí spotřebitelského úvěru. Účelně vynaloženým nákladem může být i část provize vyplacené zprostředkovateli, pokud náklad v podobě provize byl vynaložen účelně (např. proto, že výše provize je obvyklá na daném trhu a proto, že většina produktů na daném trhu je prodávána pomocí externí, nikoli interní sítě). Výpočet odškodnění, na něž má věřitel právo, musí být průhledný a srozumitelný spotřebiteli již v předmluvní fázi a v každém případně v průběhu plnění úvěrové smlouvy. Případy, kdy je odškodnění možné požadovat, se liší podle toho, zda jde o spotřebitelský úvěr na bydlení nebo jiný než na bydlení. Specificky jsou vyjmenovány případy, kdy není možné požadovat odškodnění za předčasné splacení. Jde o kombinaci směrnice (2008/48/ES) úpravy spotřebitelského úvěru jiného než na

bydlení a úpravy spotřebitelského úvěru na bydlení, která není směrnicí 2014/17/EU harmonizována (směrnice pouze stanoví právo spotřebitele, které může být členskými státy omezeno, podmíněno, včetně práva na odškodnění věřitele). Z textu důvodové zprávy je zřejmé, že je v rozporu s tím, co nakonec zákonodárce do znění § 117 odst. 1 a 2 ZSÚ vtělil. Žalobkyně požadovala, aby žalovaná tento rozpor vysvětlila a jelikož se tak, dle jejího mínění, nestalo, namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované. Tento požadavek je podle soudu nesmyslný, protože žalovaná takou povinnost nemá, za text důvodové zprávy neodpovídá, a lze se pouze domnívat, že důvodová zpráva byla vypracována s nějakým záměrem přiznávat věřiteli odškodnění, od kterého nakonec zákonodárce ustoupil, neboť jej do textu zákona nepromítl. Jelikož text zákona je závazný na rozdíl od důvodové zprávy, její obsah pro rozpornost s textem zákona pro výklad daného ustanovení nelze použít.

233. Přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru se tedy věřitel může dopustit porušením dvou povinností dle ustanovení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, a tím je prvně povinnost umožnit spotřebiteli kdykoliv po dobu trvání spotřebitelského úvěru tento zcela nebo zčásti splatit. Druhou povinností je snížit celkové náklady spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru.
234. Podle názoru žalobkyně mezi ony účelně vynaložené náklady, které jí vznikly v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru patří i výdaje marně žalobkyní vynaložené v souvislosti s opatřením peněžních prostředků pro poskytnutí spotřebitelského úvěru (tzv. „cena zdrojů“) za období od předčasného splacení do konce platnosti pevné zápůjční úrokové sazby. Žalovaná s tímto výkladem nesouhlasí, neboť podle jejího názoru má poskytovatel úvěru nárok pouze na úhradu nákladů, kterou souvisí s administrací předčasného splacení úvěru.
235. Soud konstatuje, že tato otázka je soudy opakovaně judikována (např. v rozsudku Městského soudu ze dne 9. 8. 2023, č. j. 11 Co 145/2023-182, a rozsudku Městského soudu ze dne 24.4.2024, č. j. 8 A 77/2022-233) a soud v nyní projednávané věci nemá důvod se od této judikatury odchýlit.
236. Ve věci sp. zn. 11 Co 145/2023 se jednalo o spor mezi bývalými klienty UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., kteří se jako žalobci domáhali toho, aby jim žalovaná banka vrátila část peněz, které jí zaplatili jako náhradu nákladů vzniklých bance v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru, a to konkrétně nákladů bankou specifikovaných jako tzv. úrokové náklady.
237. Byť šlo o spor svou povahou občanskoprávní, a nikoliv o věc správního soudnictví, musel tam soud provést výklad ustanovení § 117 odst. 1 a 2 zákona o spotřebitelském úvěru, který lze použít i pro věc aktuálně rozhodovanou.
238. Městský soud v citovaném rozsudku dospěl k těmto závěrům:

[13] Podle § 117 odst. 1 ZSÚ je spotřebitel oprávněn spotřebitelský úvěr zcela nebo zčásti splatit kdykoliv po dobu trvání spotřebitelského úvěru. V takovém případě má spotřebitel právo na snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru. Podle odst. 2 pro případ předčasného splacení spotřebitelského úvěru má věřitel právo na náhradu účelně vynaložených nákladů, které mu vzniknou v souvislosti s předčasným splacením.

[14] Zatímco výše uvedená směrnice (MCD) v čl. 25 odst. 3 hovoří o možnosti členského státu stanovit v odůvodněných případech „nárok na spravedlivé a objektivní odškodnění za případné náklady přímo spojené s předčasným splacením úvěru“, přičemž nesmí jít o sankci; český zákonodárce formuloval v § 117 odst. 2 ZSÚ právo věřitele na „náhradu účelně vynaložených nákladů, které vzniknou v souvislosti“ s předčasným splacením.

[15] Odvolací soud zdůrazňuje časové hledisko, kdy administrativní náklady ve výši 1 500 Kč (které nebyly předmětem odvolacího řízení) vznikly až v okamžiku a přímo souvisí s předčasným splacením úvěru, a proto má žalovaná nárok na jejich úhradu, zatímco „úrokové náklady“, jak je žalovaná označila ve vyčíslení ze dne 7. 11.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

2020, vznikly již při poskytnutí úvěru. Argumentace žalované je vystavena tak, že šlo o prostředky, které si musela obstarat za účelem zajištění úrokových rizik. Okolnost, že jejich marný charakter je přitom poprvé dán až v okamžiku předčasného splacení, kdy teprve zjistí jejich konkrétní výši, není relevantní. Tyto „úrokové náklady“ vznikají již při poskytnutí úvěru a nemůže z povahy věci jít o náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením. Odvolací soud se ztotožňuje s názorem žalované, že nejde o ušlý zisk, jak nesprávně uvedl soud prvního stupně, ale o skutečnou škodu, ostatně i žalovaná sama připouští, že se jedná o „nepokryté náklady na zdroje“, tedy kompenzační ztráty. Zákon však mlčí o tom, že by žalovaná měla nárok na náhradu škody, přiznává žalované pouze účelně vynaložené náklady. Zjednodušeně řečeno, za nabratelné náklady věřitele lze považovat pouze ty, které vznikly v přímé souvislosti s předčasným splacením úvěru, respektive nevznikly by, nebyť předčasného splacení spotřebitelského úvěru. Náklady na zdroje („na obstarání peněz“) pro financování žalobcům poskytnutého úvěru, žalovaná vynaložila v souvislosti s jejich poskytnutím a bez ohledu na skutečnost, zda žalobci v budoucnu svého práva úvěr předčasně splatit využijí.

239. Městský soud se s touto argumentací senátu 11 Co ztotožňuje.
240. V důsledku toho městský soud konstatuje, že v plném rozsahu přisvědčil úvahám a závěrům žalované, k nimž dospěla v napadeném rozhodnutí při interpretaci a aplikaci ust. § 117 odst. 1 a 2 zákona o spotřebitelském úvěru. Tyto závěry žalované soud aproboval s tím, že jsou totožné s jeho stanovisky. Z důvodu hospodárnosti je pak soud převzal, neboť tyto závěry přezkoumávaného správního rozhodnutí považuje za natolik přiléhavé, že nemusel hledat dostatečné množství jiných slov, jimiž by na straně jedné vyjádřil prakticky totéž a jimiž by na straně druhé přesvědčivě a pro žalobkyni uspokojivě demonstroval, že uvažuje zcela samostatně. Smyslem soudního přezkumu není nalezení alternativního a za každou cenu originálního způsobu vyjádření týchž závěrů, k nimž již správně dospěl správní orgán.
241. Vycházejí z toho soud neshledal důvodnou první žalobní námitku, spočívající ve tvrzení, že rozhodnutí o rozkladu je nezákonné, neboť konec konců je jím žalobkyni uložena pokuta za čin, který není přestupkem, neboť není zákonem označen jako přestupek.
242. Žalovaná založila závěr o odpovědnosti žalobkyně za přestupek na výkladu ust. § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru, podle kterého *ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr, se dopustí přestupku tím, že neumožní spotřebiteli předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1.*
243. Jelikož při předčasném splacení má spotřebitel právo na snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru, dojde k porušení ust. § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru i tehdy, jestliže poskytovatel úvěru sice umožní spotřebiteli jeho předčasné splacení, avšak poruší jeho právo *na snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru.* Pokud tedy poskytovatel úvěru zkrátí spotřebitele na tomto jeho právu, jedná v rozporu s ust. § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, a tím se dopouští přestupku podle ust. § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru.
244. Městský soud proto konstatuje, že skutková podstata přestupku je v ust. § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru koncipována dostatečně srozumitelně, takže zásada *nullum crimen sine lege certa* porušena nebyla. Žalobkyně byla postižena za přestupkové jednání, které zákon dostatečně určitě definuje.
245. Dále soud neshledal důvodnou ani námitku týkající se povahy ceny zdrojů, podle něhož rozhodnutí o rozkladu stejně jako Prvostupňové rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci, neboť ČNB v něm zcela nesprávně vykládá ustanovení § 117 zákona o spotřebitelském úvěru; zde žalobkyně argumentovala eurokonformním výkladem.
246. K vypořádání této žalobní námitky soud také odkazuje na závěry koncipované v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 8. 2023, č.j. 11 Co 145/2023-182, z něhož citoval výše.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

247. Zejména soud poukazuje na bod 12 citovaného rozsudku, kde městský soud uvedl, že
248. *„Je třeba připomenout, že ust. § 117 ZSÚ má základ v čl. 25 směrnice 2014/17/EU, výklad čl. 25 odst. 1 citované směrnice podal Soudní dvůr Evropské unie (dále jen SDEU) v rozhodnutí ze dne 9. 2. 2021 ve věci C-555/21 UniCredit Bank Austria AG proti Verein für Konsumenteninformation, a tento článek musí být vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že právo spotřebitele na snížení celkových nákladů úvěru v případě jeho předčasného splacení se týká pouze úroků a poplatků, jež jsou závislé na době splatnosti úvěru. Citované rozhodnutí navazuje na rozhodnutí SDEU ze dne 11. 9. 2019 ve věci C-383/18 Lexitor (v němž SDEU vyložil čl. 16 odst. 1 směrnice 2008/48/EU). Směrnice sama o sobě neumožňuje určit přesný rozsah snížení celkových nákladů spotřebitelského úvěru, na které má spotřebitel právo. SDEU zdůraznil, že za účelem zajištění ochrany spotřebitele přísluší vnitrostátním soudům dbát na to, aby poplatky, které jsou spotřebiteli uloženy nezávisle na době platnosti úvěrové smlouvy, objektivně nebyly odměnou věřitele za dočasné použití kapitálu, jenž je předmětem této smlouvy, nebo za plnění, která v okamžiku předčasného splacení by teprve měla být spotřebiteli poskytnuta.“*
249. Pokud jde o právní úpravu předčasného splacení úvěru, podmínek tohoto splacení a nároku věřitele na spravedlivé a objektivní odškodnění za případné náklady přímo spojené s předčasným splacením úvěru, tu ustanovení čl. 25 směrnice 2014/17/EU svěřuje členským státům. Poskytovatel úvěru tedy má nárok na odškodnění v závislosti na tom, zda mu to legislativa konkrétního členského státu EU přiznává. Poté i rozsah takové náhrady odvisí právě od národní legislativy. Skutečnost, že právní řád České republiky v ust. § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru připouští náhradu účelně vynaložených nákladů, které poskytovateli vzniknou v souvislosti s předčasným splacením, sama o sobě neznamená, že její rozsah je právě takový, jak jej požaduje žalobkyně – takový závěr nelze z dikce a smyslu článku 25 Směrnice 2014/17/EU vyvodit.
250. Jak vyplývá z textu ust. § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru slova „podle § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru“ uvedená ve skutkové podstatě přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru nepochybně znamenají „za podmínek stanovených v § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru“. Tohoto přestupku se tak poskytovatel spotřebitelského úvěru může dopustit i v případě, že sice neporuší první povinnost, avšak poruší povinnost druhou, tj. sice umožní předčasné splacení spotřebitelského úvěru, ale za podmínek rozporných s § 117 odst. 1 druhou větou zákona o spotřebitelském úvěru. Tím, že poskytovatel spotřebitelského úvěru nesníží celkové náklady spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru, nepostupuje za podmínek stanovených v § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, a tím fakticky brání spotřebiteli v předčasném splacení spotřebitelského úvěru, neboť z logiky ust. § 117 odst. 1 vyplývá, že i nesplněním druhé podmínky je porušena podmínka ve větě první tohoto ustanovení, tj. neumožnění předčasného splacení.
251. Podrobně a srozumitelně se pak prvostupňové rozhodnutí v bodech 106 až 110 napadeného rozhodnutí vypořádalo s otázkou, zda žalobkyně snížila celkové náklady spotřebitelského úvěru o výši úroku a dalších nákladů, které by byl spotřebitel povinen platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelského úvěru, či nikoliv. Soud shodně s žalovaným dospěl k závěru, že v provedeném řízení bylo prokázáno, že žalobkyně u 740 spotřebitelů, kteří požádali o předčasné splacení spotřebitelského úvěru v období ode dne 8. 3. 2019 do dne 28. 4. 2020, tím že, nesnížila celkové náklady spotřebitelských úvěrů o výši úroku a dalších nákladů, které by byli spotřebitelé povinni platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelských úvěrů, když od těchto spotřebitelů získal celkem 4 595 717 Kč jako náhradu nákladů za provize vyplacené zprostředkovatelům za zprostředkování spotřebitelského úvěru a celkem 3 057 422 Kč jako náhradu nákladů za úroky vyplacené vkladatelům, porušila povinnost stanovenou v ustanovení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, a jednání žalobkyně bylo správně podraženo pod přestupek podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru. Z uvedeného důvodu nemohlo dojít k žalobkyní namítanému porušení zásady *nullum crimen sine lege certa*. Dle názoru soudu tedy slova „podle § 117 odst. 1 ZSÚ“ uvedená ve skutkové podstatě přestupku podle § 154 odst. 1

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

písm. v) ZSÚ znamenají „*za podmíněk stanovených v § 117 odst. 1 ZSÚ*“. Tohoto přestupku se tak poskytovatel dopustí, i když umožní předčasné splacení spotřebitelského úvěru, ale za podmínek rozporných s § 117 odst. 1 druhou větou. Žalobkyně nesnížila celkové náklady spotřebitelských úvěrů o výši úroku a dalších nákladů, které by byli spotřebitelé povinni platit v případě, kdy by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelských úvěrů. Zásada *nullum crimen sine lege certa* nebyla porušena.

252. Soud považuje za správný výklad žalované, podle kterého celková částka, kterou má spotřebitel zaplatit poskytovateli [srov. § 3 odst. 2 písm. c) ZSÚ], se skládá ze dvou částek, a to „*celkové výše spotřebitelského úvěru*“ [srov. § 3 odst. 2 písm. e) ZSÚ] a „*celkových nákladů spotřebitelského úvěru*“ [srov. § 3 odst. 2 písm. d) ZSÚ]. Proto náklady, které sice věřitel označí za náklady účelně vynaložené v souvislosti s předčasným splacením podle § 117 odst. 2 ZSÚ, ale které nesplňují požadavky dle téhož ustanovení, spadají pod celkové náklady spotřebitelského úvěru ve smyslu § 3 odst. 2 písm. d) ZSÚ, a proto má poskytovatel spotřebitelského úvěru dle ustanovení § 117 odst. 1 ZSÚ povinnost i tyto náklady snížit. Z tohoto důvodu oprávněně žalovaná dospěla k závěru, že žalobkyně svou povinnost snížit celkové náklady spotřebitelského úvěru nesplnila, protože požadovala po spotřebitelích zaplatit poměrnou část nákladů na zprostředkovatelskou provizi a poměrnou část úroků na vklady, což nejsou účelně vynaložené náklady související s předčasně splaceným úvěrem. Ačkoliv žalobkyně uváděla, že se jedná o náhradu účelně vynaložených nákladů, které vzniknou v souvislosti s předčasným splacením ve smyslu ustanovení § 117 odst. 2 ZSÚ, soud dle výše uvedených východisek má zato, že ve skutečnosti však jde o provozní náklady, které vznikají nezávisle na skutečnosti, zda dojde k předčasnému splacení konkrétního spotřebitelského úvěru. Žalovaná v odůvodnění přiléhavě uvedla, že celkové náklady spotřebitelského úvěru pro spotřebitele, tedy cena spotřebitelského úvěru, je rozdělena z vůle poskytovatele spotřebitelského úvěru do jednotlivých úhrad, které mohou být poskytovatelem spotřebitelského úvěru nazývány různě (poplatky, úroky, provize). Proto každá ze spotřebitelem uhrazených položek z ekonomického hlediska odráží náklady poskytovatele spotřebitelského úvěru a jeho marži. Tyto složky jsou součástí celkové odměny za poskytnutý produkt. Poskytovatel spotřebitelského úvěru, je tedy povinen poměrně snížit náklady nesené spotřebitelem nezávisle na tom, jak je poskytovatel spotřebitelského úvěru pojmenovává, charakterizuje nebo k jaké své činnosti je formálně vztahuje. Náklady věřitele dle § 117 odst. 2 ZSÚ, které jsou jako účelně vynaložené v souvislosti s předčasným splacením sice označeny, ale nesplňují požadavky dle § 117 odst. 2 ZSÚ, spadají pod náklady dle § 117 odst. 1 ZSÚ, o něž se musí snížit celkové náklady spotřebitelského úvěru dle téhož ustanovení.
253. Žalobní námitku tvrdící, že se žalovaná ve svém rozhodnutí touto námitkou v bodu 16 dostatečně nezabývala a vypořádala se s ní nepřezkoumatelně, proto soud neshledal důvodnou.
254. Podle tvrzení žalobkyně uvedeného ve druhém žalobním bodě správní orgány na věc nesprávně aplikovaly rozsudek SDEU ve věci *Lexitor* (viz odst. 113 prvostupňového rozhodnutí) výklad bankovní rady v bodě 25 rozhodnutí bankovní rady je nesrozumitelný a dále, že na věc nelze aplikovat ani rozsudek SDEU ve věci *Radlinger* (viz odst. 111 napadeného rozhodnutí), protože se tento rozsudek skutkově i právně liší od žalobkynina případu.
255. Soud z textu bodů 111 až 118 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a bodů 25 a 26 rozhodnutí žalované zjistil, že správní orgány prostřednictvím odkazu na rozhodnutí *Lexitor* vyjádřili k výkladu ustanovení evropské směrnice, která byla do českého právního řádu transponována ustanovením § 117 zákona o spotřebitelském úvěru. SDEU v rozhodnutí také uvedl, že primárním cílem evropské právní úpravy spotřebitelských úvěrů je zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitelů. K tomu, aby byla zajištěna vysoká úroveň ochrany spotřebitelů, je potřeba zajistit, aby právní předpisy přijaté za tímto účelem (v České republice zákon o spotřebitelském úvěru) nemohly být obcházeny v důsledku formulace smluv, která je v rukou poskytovatelů úvěrů. Žalovaná z tohoto rozhodnutí dovodila, že vysoká úroveň ochrany spotřebitelů zahrnuje takovou právní úpravu, která neumožňuje poskytovateli spotřebitelského úvěru vyhnout se snížení

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

celkových nákladů dle ustanovení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru tím, že na jednu stranu vymezí ve smlouvě celkové náklady spotřebitelského úvěru smluvním úrokem a na druhou stranu při předčasném splacení úvěrů dílčí složku těchto nákladů pojmenuje jako náhradu nákladů, které mu vzniknou v souvislosti s předčasným splacením. Z rozhodnutí Lexitor nepochybně proto vyplývá, že je-li poskytovatel spotřebitelských úvěrů povinen snížit celkové náklady spotřebitele i o náklady, které již spotřebitel zaplatil při uzavření smlouvy, tím spíš pak musí poskytovatel spotřebitelských úvěrů snížit celkové náklady o ty náklady, které měl spotřebitel zaplatit teprve po datu předčasného splacení (tedy v budoucnosti). Pokud by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelských úvěrů, platili by spotřebitelé žalobkyni všechny žalobkyní požadované náklady prostřednictvím úroků. V důsledku předčasného splacení tak mají spotřebitelé právo na snížení nákladů, a ani v případě, že by poskytovatel spotřebitelských úvěrů rozdělil cenu za poskytnutý spotřebitelský úvěr na „poplatek za zprostředkovatelskou provizi“, „poplatek za úroky z vkladů“ a „úrok“, neměl by podle úvahy SDEU nárok na ponechání „poplatku za zprostředkovatelskou provizi“ a „poplatku za úroky z vkladů“ ve výši odpovídající období po předčasném splacení. Z uvedeného vyplývá, že závěry SDEU formulované v rozhodnutí Lexitor jsou aplikovatelné i na projednávanou věc, a to navzdory tvrzení žalobkyně, že marně vynaložené náklady na cenu zdrojů a/nebo náklady na provizi vznikají až v okamžiku předčasného splacení spotřebitelského úvěru, a navíc jsou závislé na době platnosti smlouvy (žalobkyně v žalobě uvedla, že jsou závislé na době načerpání spotřebitelského úvěru) a době splacení spotřebitelského úvěru.

256. K tvrzení žalobkyně, že výpočet výše marně vynaložených nákladů je transparentní, respektive že výpočet částky, kterou žalobkyně po spotřebitelích požadovala jako náhradu účelně vynaložených nákladů, byl transparentní, soud nemůže souhlasit, neboť jak je správně uvedeno v bodu 117 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, tento výpočet transparentní nebyl, protože spotřebitelé nemohli bez informací od žalobkyně znát konkrétní výši této částky. Bankovní rada dodala, že postup výpočtu je pro běžného spotřebitele nejen obtížně pochopitelný a proveditelný, a to vzhledem ke své složitosti, ale rovněž nezrekonstruovatelný vzhledem k absenci vstupních dat, která jsou k dispozici pouze žalobkyni.
257. Pokud jde o žalobkyní tvrzenou nesrozumitelnost bodu 25 žalobou napadeného rozhodnutí, soud ani této námitce nepřisvědčil. Žalovaná při svém výkladu vzala v potaz i žalobkyní uváděné ustanovení § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru, a to jak v bodě 25 rozhodnutí bankovní rady, tak i v jiných bodech. Argumentaci správního orgánu prvního stupně a bankovní rady nelze shledat za neúplnou, nesrozumitelnou či nepřezkoumatelnou.
258. K rozhodnutí Radlinger je třeba uvést, že jak vyplývá z textu rozhodnutí správní orgán prvního stupně uvedl, že SDEU neřešil v řízení výklad stejných ustanovení, která použil v tomto řízení správní orgán prvního stupně, ale rozhodnutí SDEU Radlinger se vyjadřovalo k výkladu pojmu „celkové náklady spotřebitelského úvěru“ a jelikož spornou otázkou v tomto řízení byla povinnost žalobkyně dle § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru a snížení „celkových nákladů spotřebitelského úvěru“, případně označil správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí příslušné závěry SDEU za relevantní. Z rozhodnutí Radlinger dle názoru soudu především vyplývá, že celková částka, kterou má spotřebitel zaplatit, se skládá z celkových nákladů spotřebitelského úvěru a celkové výše spotřebitelského úvěru a že tyto položky jsou disjunktní (tedy nemůže být určitá položka zahrnuta zároveň do celkových nákladů spotřebitelského úvěru a zároveň do výše spotřebitelského úvěru). Tyto závěry jsou přenositelné i na projednávaný případ, neboť v době uzavírání smlouvy o úvěru bylo zřejmé, že žalobkyně bude mít náklady ve formě nákladů za provize a nákladů za úroky, proto musí tyto náklady být zahrnuty do celkových nákladů (a žalobkyně tak činí ve formě úroků) a v případě předčasného splacení musí být sníženy podle ustanovení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. Jak správně uvedla žalovaná ve vyjádření logickou výjimkou z kategorie celkových nákladů jsou náklady, u kterých není jisté, zda v budoucnu vzniknou, tj. jedná se o náklady navázané na předčasné splacení dle ustanovení § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru. Vzhledem k tomu, že náklady za zprostředkovatelskou provizi a náklady

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

za úroky z vkladů nelze podřadit pod pojem „celková výše spotřebitelského úvěru“ a zároveň je žalobkyně vyžaduje splatit od spotřebitele, je zřejmé, že se jedná o druhou možnou kategorii „celkových nákladů spotřebitelského úvěru“, které je povinna žalobkyně v případě předčasného splacení snížit, jak vyplývá rovněž z argumentace Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 12. 2018, č. j. 7 As 315/2017–94.

259. Námitku žalobkyně, že se bankovní rada s její argumentací ohledně judikatury SDEU nevypořádala soud nepovažuje za důvodnou, žalovaná se k tomuto vyjádřil dostatečně a přezkoumatelně v bodech 25 a 26 žalobou napadeného rozhodnutí, a k tvrzení žalobkyně, že jí účtované náklady jsou „navázané na předčasné splacení dle ustanovení § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru“, soud konstatuje, že z textu rozhodnutí vyplývá, že tvrzení žalobkyně ve svém rozhodnutí nijak nepřehlížela a svůj odlišný názor dostatečně argumentačně vypořádala a podpořila relevantní judikaturou.
260. Ve třetím žalobním bodě žalobkyně upozorňovala, že postupuje v souladu s požadavky na řízení úrokového rizika, a že zahrnutí marně vynaložených nákladů na cenu zdrojů nebo na zprostředkovatelskou provizi mezi náklady podle § 117 odst. 2 ZSÚ lze podepřít i odkazem na zákonnou regulaci řízení úrokového rizika úvěrových institucí, neboť náhrada těchto nákladů slouží k mitigaci úrokového rizika spojeného s předčasným splacením spotřebitelských úvěrů s pevnou zápůjční úrokovou sazbou a k této námitce se správní orgány nevyjádřily, jejich rozhodnutí jsou proto nepřezkoumatelná. Je proto nepřezkoumatelné tvrzení žalované uvedené v odst. 121 prvostupňového rozhodnutí, že řada ostatních bank řídí svá úvěrová rizika, aniž by požadovala po spotřebitelích náhradu nákladů v rozsahu uváděném účastníkem řízení.
261. Soud po přezkoumání bodu 28 rozhodnutí žalované, konstatuje, že není pravdou, že se žalovaná k námitkám žalobkyně vůči argumentaci prvostupňového správního orgánu uvedené pod body 119 až 121 dostatečně nevyjádřila natož, že by vypořádání těchto námitek bylo nedostatečné nebo nepřezkoumatelné. Žalovaná v bodu 28 napadeného rozhodnutí, aniž by řešila, zda náklady tvrzené žalobkyní jsou náklady účelně vynaložené a zda vůbec souvisí s předčasným splacením úvěru, uvedla, že žalobkyně ode dne 8. 3. 2019 do dne 28. 4. 2020 obdržela 1 124 žádostí o předčasné splacení spotřebitelských úvěrů a u 976 spotřebitelů vyčíslila náhradu nákladů předčasného splacení spotřebitelského úvěru v rozporu se zákonem o spotřebitelském úvěru (také v bodech 23 a 26 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně). Z těchto spotřebitelů se pouze 740 rozhodlo spotřebitelský úvěr předčasně splatit, na základě čehož je odůvodněný závěr žalované, že jednání žalobkyně je způsobilé část spotřebitelů od předčasného splacení odradit. Nutno také pochybovat o tvrzení žalobkyně, že úvěrové instituce dokáží predikovat a modelovat pouze životní události vyjmenované v ustanoveních § 117 odst. 3 a 4 zákona o spotřebitelském úvěru, žalovaná správně uvedla, že je možné predikovat, modelovat a řídit rizika vyplývající i z jiných životních událostí nebo právních skutečností, než jsou životní události vyjmenované v ustanovení § 117 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru, a finanční instituce tak při svém podnikání činí. Soud se ztotožnil s argumentací žalované uvádějící, že postupy týkající se obezřetného podnikání úvěrové instituce jsou upraveny zákonem o bankách a souvisejícími právními předpisy, a nikoliv zákonem o spotřebitelském úvěru. Je-li pro žalobkyni toto riziko nákladné, může náklady na ně promítnout do ceny spotřebitelského úvěru. Nedokáže-li žalobkyně rizika plynoucí z poskytovaného produktu řídit, nemůže takový produkt poskytovat obezřetné řízení úvěrového rizika v případě žalobkyně které vede ke změně poskytovaného produktu (včetně navýšení ceny), nemůže být důvodem pro jiný výklad zákona o spotřebitelském úvěru. Právní úprava obezřetného podnikání úvěrové instituce a právní úprava spotřebitelských úvěrů jsou vymezeny v odlišných právních předpisech a sledují jiné cíle, které není možné při interpretaci zákona o spotřebitelském úvěru zohledňovat. Povinností žalobkyně řídit úvěrové riziko, a to včetně rizika předčasného splacení spotřebitelského úvěru, se správní orgán prvního stupně dostatečně zabýval v bodech 119 až 121 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Žalobkyní předestřený mechanický přenos institutů z jednotlivých zákonů na skutkové okolnosti, které na ně nedopadají, neboť v těchto zákonech

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

nejsou popsané nelze aplikovat. Těmito námitkami se vypořádal správní orgán prvního stupně v dostatečné míře v bodech 122 až 129 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a soud se s tímto vypořádáním ztotožňuje.

262. Soud se tedy s argumentací žalobkyně ohledně jí tvrzeného rizika předčasného splacení neztotožnil. Mohla by být správná jen tehdy, pokud by žalobkyně měla *povinnost* poskytovat spotřebitelské úvěry. Není však sporu o tom, že žalobkyně jakožto banka se ve své činnosti řídí též zákonem č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, a rovněž příslušnými předpisy komunitárního práva. Pokud pak z těchto norem vyplývají pro žalobkyni povinnosti ve směru zabezpečení finanční stability, které jí určité činnosti ukládají, resp. jiné zakazují, musí takové příkazy nebo zákazy respektovat. Žádná z norem, na kterou žalobkyně odkázala, jí však neukládá *povinnost* poskytovat spotřebitelské úvěry. Skutečnost, že žalobkyně takové úvěry poskytuje, je tedy výlučně otázkou její obchodní strategie a závisí tedy jen na její volném rozhodnutí. Banka má jistě povinnost (též) v souvislosti se spotřebitelskými úvěry dbát o svou finanční stabilitu, ale především nemá povinnost takové úvěry poskytovat. Pokud se banka rozhodne, že tyto úvěry poskytovat chce, přičemž ví, že peněžní prostředky k tomu bude obstarávat na finančním trhu za určitou úrokovou sazbu, pak musí zvážit, jak moc vzhledem k podmínkám konkrétního trhu je poskytování takových úvěrů rizikové, resp. zda je rizikové natolik, že by to mohlo ohrozit její finanční stabilitu. Pokud banka shledá, že takové riziko je vysoké, pak by patrně bylo na místě takový produkt na onom trhu vůbec nenabízet. Rozhodne-li se banka přesto tento produkt poskytovat, musí redukci možného rizika obstarat legálním způsobem. Celá žalobní argumentace dovolávající se povinnosti dbát o finanční stabilitu a řídit úrokové riziko je tedy nesprávná a zavádějící: žalobkyně sice má takové povinnosti, které pro ni vyplývají z norem vnitrostátního i komunitárního práva, avšak ve spojitosti s poskytováním spotřebitelských úvěrů se jí týkají jen tehdy, pokud se rozhodne takové úvěry poskytovat. K tomu už ovšem povinna není, to je věcí její vůle.
263. Ve čtvrtém žalobním bodě žalobkyně správním orgánům vyčítá nedostatečné a nesprávné vypořádání námitek týkajících se okamžiku vzniku a povahy práva na náhradu nákladů na cenu zdrojů a zprostředkovatelskou provizi, které se ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu považují za skutečnou škodu (viz odst. 126, 137 až 143 prvostupňového rozhodnutí a odst. 38 druhostupňového rozhodnutí). Podle žalobkyně vznikají marně vynaložené náklady až v okamžiku předčasného splacení spotřebitelského úvěru, nikoliv již při uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru, jak tvrdí ČNB, čímž ignoruje základy právní kauzality. Bankovní rada nesprávně tvrdí, že žalobkynina argumentace je ohledně této námitky nekonzistentní (odst. 40 druhostupňového rozhodnutí). Vůbec však není jasné, v čem je spatřovaná tato nekonzistentnost.
264. Tomuto žalobnímu bodu předcházela v bodu 3.4 (i) obecně formulovaná námitka nedostatečného vypořádání rozkladových námitek, kde žalobkyně polemizuje s mírou judikaturou stanoveného vypořádání odvolacích/rozkladových námitek. K této obecně formulované námitce se soud může vyjádřit pouze v té míře obecnosti, jak byla žalobkyní vznesena. Obecně tedy soud předesílá, že řízení vedená ve dvou stupních tvoří z hlediska soudního přezkumu jeden celek. Je-li vada rozhodnutí nebo řízení v prvním stupni plně zhojena v odvolacím nebo rozkladovém řízení, není správní řízení jako celek stíženo vadou, která by způsobovala nezákonnost napadeného rozhodnutí (za všechny rozsudek NSS č. j. 8 Afs 20/2013-101, č. 3319/2016 Sb. NSS z 24. 4. 2015). A opačně: odvolací správní orgán nemusí obsáhle opakovat skutková zjištění nebo jejich hodnocení provedená prvostupňovým správním orgánem, *pokud je odvolatel svými námitkami účinně nezpochybnil, nýbrž může jeho argumentaci stručně zopakovat či odkázat na příslušnou část odůvodnění přezkoumávaného rozhodnutí. Zároveň platí, že správní orgány, stejně jako soudy, nemusejí budovat vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, ale postačí postavit proti nim vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná (bod 68 nálezu Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 989/08 z 12. 2. 2009). Odpověď na základní námitky přitom může v některých případech zahrnovat odpověď na některé námitky dílčí a související (rozsudky NSS č. j. 7 As 79/2012-54 ze 14. 2. 2013, č. j. 7 As 182/2012-58 z 29. 8. 2013 nebo č. j. 1 Afs 88/2013-66*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

z 19. 2. 2014). Rovněž lze jako případný shledat odkaz žalované na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2020, č. j. 8 Afs 223/2018-34. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že „Zároveň však obecně platí, že rozsah povinnosti odůvodnit závěry rozhodnutí musí být posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Tento závazek nemůže být chápán tak, že vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument účastníka. To by mohlo vést až k absurdním a kontraproduktivním důsledkům rozporným se zásadou efektivní a hospodárnosti řízení. Podstatné je, aby se soud či správní orgán ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení tak, aby žádná z nich nevyšla bez náležité odpovědi. Odpověď na základní námitky v sobě může v některých případech konzumovat i odpověď na některé námitky dílčí a související.“ a na další rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 4.11.2021 č.j. 1 Ads 149/2021–59 „pokud stěžovatel tvrdí, že mu měly správní orgány odpovědět na všechny jím vznesené otázky, nelze s tímto závěrem souhlasit. Jestliže nelze po správních soudech požadovat detailní vypořádání každé dílčí námitky (srov. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2017, č. j. 7 Ads 74/2017–31), tím spíše nelze takový postup vyžadovat po správních orgánech. Ani tyto námitky nejsou důvodné.“ Pokud jde o vypořádání otázky vzniku a povahy práva na náhradu nákladů na cenu zdrojů a zprostředkovatelskou provizi, tato otázka je již také judikaturou vyřešena, a lze v tomto směru odkázat na bod 15 výše citovaného rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9.8.2023, čj. 11 Co 145/2023-182. V souladu s tímto názorem je vedeno i vypořádání této námitky správním orgánem prvního stupně v bodech 126 a 137 až 143 rozhodnutí žalované v bodě 38 žalobou napadeného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že rozkladové námitky žalobkyně vztahující se k této otázce jsou shodné s žalobními soud odkazuje na vypořádání se uvedeně v bodě 38 žalobou napadeného rozhodnutí a ztotožňuje se s jeho závěry. Jak uvedla žalovaná v bodě 38 rozhodnutí tyto náklady vznikly ještě před předčasným splacením spotřebitelského úvěru a jejich vynaložení není v příčinné souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru. Pokud by i přesto zákonodárce v takovém případě chtěl věřiteli skutečně přiznat nárok na tyto náklady, tak by to v zákoně o spotřebitelském úvěru výslovně stanovil.

265. Pokud jde o použití ekonomické analýzy práva při výkladu § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru nutno přisvědčit závěru žalované, že ekonomická analýza práva není výkladovou metodou, která by mohla přinést odpověď na otázku, jaký je obsah konkrétní normy, ale ekonomická analýza práva je odborná disciplína, která se zabývá ekonomickými dopady právních předpisů nebo naopak otázkami de lege ferenda, jaké by právní předpisy měly být, aby odpovídaly ekonomickým principům. V bodě 39 napadeného rozhodnutí se žalovaná Stanoviskem doc. D. dostatečně zabývala a stanovisko doc. D. k závěrečné otázce č. 8 (1), že důsledkem snížení celkových nákladů v případě předčasného splacení spotřebitelského úvěru bude, že obezřetně fungující banka by tyto náklady musela promítat do všech úvěrů, což by se mohlo projevit do zvýšení úrokových sazeb, kteréžto je v souladu s argumentací správního orgánu prvního stupně v bodě 160 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, neboť správní orgán prvního stupně zde uvedl, že riziko předčasného splacení může žalobkyně promítnout do ceny poskytovaného úvěru a s ohledem na svou povinnost zavést systém řízení rizik musí žalobkyně toto riziko průběžně zohledňovat a řídit. Stanovisko tedy ani nijak nepopřelo výklad k § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském zastávaný žalovanou. Správní orgánu prvního stupně v bodech 33 až 37, 106, 107, 184 a 185 svého rozhodnutí se zabýval důvodem vzniku nákladů v podobě úroků z vkladů je jím smlouva o stavebním spoření (respektive uložení peněz vkladateli na úročený účet), důvodem vzniku nákladů v podobě provize za zprostředkování úvěru je zprostředkovatelská smlouva (respektive zprostředkování uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru). Žalobkyně v rozkladu, ačkoliv uvedla, že „sanuje finanční újmu způsobenou účastníku řízení předčasným splacením spotřebitelského úvěru na bydlení“, „že jí v přímé souvislosti s každým předčasným splacením spotřebitelského úvěru vznikla skutečná škoda“ a dále, že si nechala vypracovat stanovisko, ze kterého vyplývá, že jí vzniká „finanční ztráta“, a popírá tvrzení správního orgánu prvního stupně, že se z její strany jedná o kompenzaci ušlého zisku.

266. K námitce vznesené v žalobě, že rozhodnutí bankovní rady stejně jako rozhodnutí správního orgánu prvního stupně jsou v otázce vypořádání námitky vzniku účelně vynaložených nákladů ve smyslu § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru nepřezkoumatelná, soud uvádí, že žalobkyně toto obecné tvrzení nespecifikuje, v čem je vypořádání rozkladové námitky nepřezkoumatelné, soud nepřezkoumatelnost neshledal a argumentaci správního orgánu prvního stupně a žalované ohledně vzniku účelně vynaložených nákladů ve smyslu § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru považuje za dostatečné.
267. Ohledně námitky odchýlení se od obecné úpravy právní kauzality, aniž by správní orgán prvního stupně jakkoli vysvětloval, proč tak činí, žalovaná jej vypořádala v bodu 41 svého rozhodnutí, tak, že základním principem právní kauzality je otázka, zda by k určité události (následku) došlo i bez jiné události (příčiny). Jedná se o obecně uznávaný koncept pojmenovaný jako zásada *conditio sine qua non* (doslova podmínka, bez které by nebylo).

(1) „Tento přístup by znamenal, že obezřetně fungující banka by tyto náklady musela promítat do všech úvěrů, což by se mohlo projevit do zvýšení úrokových sazeb, tedy zdražení úvěrů pro všechny klienty. Mohlo by se stát, že vysoká míra konkurence by navýšení úrokových sazeb neumožnila. To se na první pohled může zdát (zejm. z hlediska dlužníka) jako pozitivní, nicméně by to jednak odporovalo obezřetnému fungování bank (podcenění rizik) a při významnějším poklesu úrokových sazeb by to mohlo ohrožovat stabilitu celého bankovního systému. Konkurenci, která by tlačila na snižování úrokových sazeb podhodnocením rizika, nelze považovat za zdravou. Banky by mohly obezřetně reagovat rovněž tak, že by přestaly poskytovat úvěry s delší fixací, což by mělo negativní dopad na spotřebitele, protože by jim to znemožnilo fixovat si úrokovou sazbu na delší období a zajišťovat se tak proti možnému nárůstu úrokových sazeb v průběhu splácení úvěru.“

268. V této souvislosti si lze tedy položit otázku: „Vznikly by žalobkyni náklady v podobě úroků z přijatých vkladů, pokud by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelských úvěrů?“ Odpověď zní ano, vznikly. Žalobkyně obecně přijímá vklady a platí vkladatelům úroky, aniž by konkrétní vklad byl vázán k úvěru poskytnutému konkrétnímu dlužníkovi.
269. Z uvedené logicky vyplývá, že předčasné splacení spotřebitelského úvěru není podmínkou vzniku nákladů v podobě úroků z přijatých vkladů. Dále si lze položit otázku: „Vznikly by žalobkyni náklady v podobě zprostředkovatelské provize, pokud by nedošlo k předčasnému splacení spotřebitelských úvěrů?“ Odpověď také zní ano, vznikly. Proto předčasné splacení spotřebitelského úvěru není podmínkou vzniku nákladů v podobě zprostředkovatelské provize. Žalovaná k tomu doplnila, že správní orgán prvního stupně naopak vysvětlil, že vzhledem k důvodům a cílům právní úpravy je namíste vyložit ustanovení § 117 zákona o spotřebitelském úvěru tak, že žalobkyně nemá nárok na náhradu nákladů, které jí vznikly z jiných důvodů, než je předčasné splacení spotřebitelského úvěru. Důvodem pro povinnost zaplatit úrok z vkladů je přijetí vkladů od účastníků stavebního spoření a důvodem pro zaplacení zprostředkovatelské provize je zprostředkování spotřebitelského úvěru. Zákon o spotřebitelském úvěru nezná kategorii „marně vynaložených nákladů“, ale pouze kategorii „celkových nákladů spotřebitele“, které je povinna žalobkyně při předčasném splacení snížit. Argumenty žalobkyně ohledně přenositelnosti závěrů ohledně ustanovení zákoníku práce do výkladu zákona o spotřebitelském úvěru, jsou nepřipadné a nereflktují rozdíl mezi soukromým a veřejným právem. Zrušený zájezd, povinnost platit stornopoplatky apod. nejsou skutečnosti, které by odůvodňovaly přenos principů soukromého práva do veřejného, a tím méně výkladovou pomůcku.
270. Zákoník práce se na projednávaný případ nemůže vztahovat, ani pokud jde o předsmluvní odpovědnost upravenou v občanském zákoníku, z důvodů uvedených v bodě 127 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Ohledně žalobkyni uváděných příkladů vzniku práva na náhradu škody bez protiprávního jednání (v předchozích vyjádřeních žalobkyně se jednalo o úpravu obsaženou v zákoně č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

pozdějších předpisů, nyní uvedené ustanovení § 2908 občanského zákoníku pojednává o případech odvracení hrozící újmy) ani v těchto případech nejednalo o předpisy, které se na projednávaný skutkový stav (tedy předčasné splacení spotřebitelského úvěru) vztahují, žalovaná se v bodě 42 svého rozhodnutí i s touto námitkou dostatečně a v souladu se zákonem nevypořádala, a soud se s její argumentací ztotožňuje.

271. K žalobkyní aplikovanému výkladu principu jednotnosti práva lze odkázat na bod 44 rozhodnutí žalované a body 122 až 129 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a pokud žalobkyně namítá, že žalovaná v rozhodnutí na některé její námitky nijak věcně nereagovala, a proto má být rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a rozhodnutí bankovní rady nepřezkoumatelné soud odkazuje bod 273 rozsudku, s tím, že není povinností správního orgánu reagovat na každou dílčí námitku a vypořádání námítky může představovat i vyjádření oponentních argumentů, proto soud neshledal, že by nedostatečné vypořádání této námítky způsobovalo nepřezkoumatelnost rozhodnutí, což se vztahuje i na odkaz žalobkyně na komentář k § 15 odst. 2 předchozího zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, jež je obsahově totožné se současným § 117 odst. 2 ZSÚ, a odkazem na německou právní literaturu k předpisům transponujícím směrnici č. 2014/17/EU.
272. Pod pátým žalobním bodem se žalobkyně zabývá eurokonformním výkladem § 117 odst. 2 ZSÚ, kterému správní orgány nedostály, jelikož žalobkyni není zřejmé, z čeho ČNB v prvostupňovém rozhodnutí odvozuje soulad svého výkladu s právem EU. Bankovní rada pak toto pochybení nijak nenapravila, a nepřezkoumatelné je rovněž vyjádření ČNB k recitálu č. 66 směrnice 2014/17/EU (dále jen MCD) v odst. 142 a 143 prvostupňového rozhodnutí, protože žalobkyně nezpochybňovala, že náklady, jejichž náhradu uplatňuje podle § 117 odst. 2 ZSÚ, musí být objektivně zjistitelné a vyčíslitelné a náklady požadované žalobkyní takové jsou. S těmito argumenty se bankovní rada ČNB nevypořádala (odst. 47 druhostupňového rozhodnutí).
273. O nepřezkoumatelnost se dle názoru soudu nejedná, neboť jak správní orgán prvního stupně v bodech 141 až 143 tak i žalovaná v bodech 46 se eurokonformním výkladem § 117 odst. 2 ZSÚ zabýval dostatečně, a soud se s jeho závěry ztotožňuje. Žalovaná v rozhodnutí uvedla, že MCD nepochybně umožňuje členským státům, aby upravily omezení práva spotřebitele předčasně splatit spotřebitelský úvěr (právo může být podmíněno oprávněným zájmem spotřebitele – jako příklad uvádí recitál č. 66 MCD rozvod nebo ztrátu zaměstnání). Stejně tak mohou podmínky uplatnění tohoto práva zahrnovat časová omezení nebo rozdílné zacházení podle druhu úrokové sazby (opět recitál č. 66 MCD). Zákon o spotřebitelském úvěru však taková omezení nestanoví, naopak stanoví bez dalšího právo kdykoliv spotřebitelský úvěr celý nebo zčásti splatit. Dále MCD umožňuje členským státům definovat odškodnění (podle zákona o spotřebitelském úvěru náhradu nákladů) až do výše finanční ztráty.
274. Z textu zákona vyplývá, že zákon o spotřebitelském úvěru však takové ustanovení neobsahuje. Tvzení žalobkyně, že MCD něco „předvídá“ nebo „předpokládá“, není přesné, protože z formulace Čl. 25 odst. 2 MCD: „Členské státy mohou stanovit, že výkon práva uvedeného v odstavci 1 podléhá určitým podmínkám.“; čl. 25 odst. 3 MCD: „Členské státy mohou stanovit, že věřitel má v odůvodněných případech nárok na spravedlivé a objektivní odškodnění.“, vyplývá, že MCD pouze umožňuje členským státům, aby upravily podmínky předčasného splacení určitým způsobem. Zákon o spotřebitelském úvěru však takovou úpravu neobsahuje. Bankovní rada tedy správně uvedla, že vzhledem k tomu, že MCD dává členským státům pouhou možnost předčasné splacení omezit na určité životní situace spotřebitelů a dává pouhou možnost upravit odškodnění poskytovatele až do výše finanční ztráty, nejedná se o povinnost členských států tyto instituty zavést.
275. Naopak, ve vztahu k právu spotřebitele předčasně splatit spotřebitelský úvěr a k právu na snížení nákladů se jedná o povinnost členských států tato práva zajistit. Čl. 25 odst. 1 MCD: „Členské státy zajistí, aby měl spotřebitel právo zcela nebo zčásti splnit své závazky ze smlouvy o úvěru před jejím

vypršením. V těchto případech má spotřebitel nárok na snížení celkových nákladů úvěru pro spotřebitele, jenž sestává z úroku a nákladů za zbývající dobu trvání smlouvy.“

276. Správní orgány vycházeli při svém výkladu z textu zákona o spotřebitelském úvěru i z textu MCD, včetně jejího recitálu., nelze tedy přisvědčit žalobní námitce, že rozhodnutí není eurokonformní a už vůbec ne, že by se správní orgány eurokonformním výkladem dostatečně nezabývali. MCD ukládá členským státům povinnost zajistit, aby spotřebitelé měli právo na předčasné splacení a že spotřebitel má nárok na snížení celkových nákladů úvěru pro spotřebitele, které sestávají z úroku a nákladů za zbývající dobu trvání smlouvy. MCD dále říká, že členské státy mohou, ale nemusí omezit toto právo na straně spotřebitele různými podmínkami a že může být stanoveno, že věřitel má nárok na spravedlivé a objektivně odůvodněné odškodnění. Český zákonodárce neomezil podmínky, za kterých může spotřebitel svůj úvěr předčasně splatit, a nepřihlížel poskytovateli kompenzaci finanční ztráty.
277. Vzhledem k tomu, že v případě stanovení omezujících podmínek pro předčasné splacení úvěru se nejedná o povinnost členských států, ale o možnost (na rozdíl od povinnosti členských států umožnit spotřebiteli předčasně splatit úvěr), nemohl správní orgán prvního stupně a ani bankovní rada výkladem, který spotřebitele neomezuje a poskytovateli náhradu nákladů do výše finanční ztráty negarantuje, dostat mimo hranice MCD.
278. V šestém žalobním bodě nesouhlasí žalobkyně s teleologickým výkladem § 117 odst. 2 ZSÚ, který provedly správní orgány, přičemž považuje vypořádání se s touto námitkou za nedostatečné.
279. Touto žalobní námitkou se správního orgánu prvního stupně vypořádalo v bodech 144 až 146, 160 a 162 rozhodnutí a dále žalovaná v bodě 48. Podle názoru soudu nebylo zapotřebí řešit otázku žalobkyně zkoumáním, co „nebylo cílem právní úpravy“ jakožto otázku řečnickou, neboť množina hypotetických důsledků, které „nebyly cílem právní úpravy“, je nekonečná. Podstatné je, že správní orgán prvního stupně v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně uvedl, co je podle jeho názoru cílem zákona o spotřebitelském úvěru, včetně ustanovení o předčasném splacení, přičemž s jeho argumentací se soud ztotožnil.
280. Soud nepřezkoumatelnost neshledal, žalovaná i správní orgán prvního stupně se námitkou týkající se teleologického výkladu i Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (dále jen RIA“) zabývaly dostatečně tak svědčí text výše specifikovaných bodů rozhodnutí. Žalovaná k námitce vztahující se k jejímu vyjádření v bodě 39 žalobou napadeného rozhodnutí o bezpředmětnosti odkazu žalobkyně na RIA doplnila, že ho uvedla k tvrzení žalobkyně, že našla oporu v zákoně, ale ve skutečnosti odkazuje pouze na dokument, který vypracoval předkladatel návrhu zákona v rámci legislativního procesu. Účelem zpracování se RIA je pouze zhodnocení dopadů navrhované právní úpravy a je přílohou důvodové zprávy k předkládanému návrhu zákona, přičemž správní orgán prvního stupně se vypořádal s námitkami ohledně důvodové zprávy k zákonu o spotřebitelském úvěru v bodech 147 až 153 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a jeho závěry soud považuje za správné. K části citace z RIA předložené žalobkyní žalovaná přiléhavě konstatovala, že žalobkyně sama v rozkladu cituje z RIA pasáž, která závěr správního orgánu prvního potvrzuje. Podle RIA totiž poskytovatelé zneužívají svá práva a účtují spotřebitelům v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru náklady, které skutečné náklady poskytovatelů převyšují. Takovému postupu je tedy potřeba podle RIA novou právní úpravou zabránit. Z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vyplývá, že aplikoval různé výkladové metody, přičemž svůj výklad ustanovení § 117 zákona o spotřebitelském úvěru opírá zejména o jazykový a teleologický výklad, a právě při teleologickém výkladu se opřel o smysl a cíl evropské právní úpravy, kterou tato ustanovení transponují, a vyjádřil i k možnému systematickému výkladu a k historickému výkladu, o který opírá svou argumentaci žalobkyně.
281. Soud z textu prvostupňového rozhodnutí zjistil, že správní orgán prvního stupně se účelem a cílem zákona a ustanovení § 117 spotřebitelského zákona zabýval dostatečně a není možné z tohoto důvodu konstatovat žalobkyní tvrzenou nepřezkoumatelnost. Vyčíslení finanční ztráty

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

poskytovatele úvěru v souvislosti s předčasným splacením není pro případ relevantní, neboť žalobkyně svoje tvrzení ničím nedokládá.

282. V sedmém žalobním bodě žalobkyně vytýká správním orgánům, že se úmyslem zákonodárce nedostatečně zabývaly. ČNB se omezila jen na gramatický výklad, ze kterého odvozovala vůli zákonodárce, přitom důvodová zpráva přiznává poskytovateli úvěru právo na náhradu účelně vynaložených nákladů přímo spojených s předčasným splacením úvěru a mezi tyto náklady explicitně zahrnuje náklady vynaložené v souvislosti s obstaráním peněz na poskytnutí spotřebitelského úvěru. ČNB se dokonce ani nijak nevyjádřila k závěrům více než desítky rozhodnutí Nejvyššího soudu, na něž odkazoval žalobce a z nichž plyne jednoznačná povinnost orgánů veřejné moci respektovat při výkladu právních předpisů úmysl zákonodárce vyplývající z důvodové zprávy. Žalobkyně se ohrazuje proti tvrzení ČNB v odst. 151 prvostupňového rozhodnutí, protože žalobkyně nikdy netvrdila, že by si Česká bankovní asociace byla vědoma, že navrhované znění § 117 odst. 2 ZSÚ vylučuje náhradu nákladů na cenu zdrojů. Česká bankovní asociace svým pozměňovacím návrhem zamýšlela postavit najisto, že součástí nákladů spojených s předčasným splacením jsou také výdaje, které musí poskytovatel úvěru hradit po uzavření smlouvy bez ohledu na předčasné splacení spotřebitelského úvěru. Ministerstvo financí jakožto předkladatel návrhu zákona připomínku uznalo, a aby zamezil výkladu, že poskytovatel spotřebitelského úvěru má pouze právo na náhradu nákladů, které vznikly do doby uzavření smlouvy o spotřebitelském úvěru, nahradil v § 117 odst. 2 ZSÚ slovo „vznikly“ výrazem „vzniknou“.
283. Soud opětovně musí odkázat na nyní již setrvalou judikaturu týkající se § 117 odst. 1 a 2 spotřebitelského zákona. Při výkladu těchto ustanovení se soudy zabývaly i dopadem důvodové zprávy, komentářové literatury na výklad ust. § 117 odst. 2. Není účelem nynějšího řízení opakovat již jednou vyřčené v rozhodnutí prvostupňového správního orgánu a žalované, která na tato rozhodnutí odkazují, lze však především poukázat na přílehlavou argumentaci rozsudku Městského soudu v Praze čj. 11 Co 145/20223-182, který výklad sporného ustanovení v úplnosti vyřešil v bodech 16-23, a zdejší soud se názorem zde vyjádřeným ztotožňuje.
284. „16. Správně soud prvního stupně poukázal na komentářovou literaturu, z níž vyplývá, že chce-li poskytovatel požadovat náhradu nákladů na předčasné splacení spotřebitelského úvěru, musejí tyto náklady projít trojdílným testem. Musí se jednat o náklady objektivně odůvodněné (např. žádost o předčasné splacení by měl vyřizovat běžný pracovník banky, nikoli externí advokát), současně nutné (např. žádost zaevidovat a vyčíst dlužnou částku, nikoli přesvědčování klienta, že má od předčasné splátky ustoupit) a konečně musí poskytovateli vzniknout v přímé souvislosti s předčasným splacením úvěru (nejedná se o náklad, který vznikl v jiné souvislosti a pouze se v souvislosti s předčasným splacením úvěru manifestoval, nebo se dokonce jen v souvislosti s předčasným splacením stal pro poskytovatele více citelným), (srov. Slanina, Jemelka, Vetešník a spol., Zákon o spotřebitelském úvěru 1. vydání, Praha, C.H.Beck, 2017, str. 578 – 579).
285. 17. V kontextu výše uvedeného lze tak za účelně vynaložené náklady, které vzniknou žalované v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru na bydlení považovat pouze ty náklady, které přímo souvisejí s předčasným splacením a jejichž výše je odůvodněná. Náklady a rozdělení nákladů si banka určuje jednostranně a musí být stanovena tak, aby spotřebiteli nebo soudu nebylo ztíženo určení nákladů objektivně souvisejících s dobou platnosti smlouvy.
286. 18. Odvolací soud zdůrazňuje, že výpočet částky „poplatku za předčasné splacení úvěru“ musí být přezkoumatelný a objektivně zjištělný. To se v souzené věci nestalo. Přestože předmětem odvolacího řízení nejsou administrativní náklady, je třeba s přihlédnutím k vyčíslení žalované uvést, že čl. VI bod 5 uvádí vzorec pro výpočet, avšak výslovně neboví o tom, že součástí „poplatku za předčasné splacení úvěru“ mají být i další „administrativní náklady“, tedy náklady na mzdu pracovníka, který komunikoval s klientem a příslušnými útvary žalované, zpracoval žádost, vypočetl výši účelně vynaložených nákladů a archivoval dokumentaci. Nic takového se z textu smlouvy ani ve spojení se Sazebníkem nepodává. Pokud už žalovaná rozdělila náklady na 2 složky (úrokové náklady a administrativní náklady), pak je třeba uvést, že výše částky 1 500 Kč představující administrativní náklady (není předmětem odvolacího řízení) není pro klienta banky nikterak seznatelná a dozví se o její existenci a výši poprvé až z odpovědi

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

na žádost o předčasné splacení, což nelze připustit. Pokud jde o druhou část bankou požadovaných nákladů spočívající v předmětu odvolacího řízení, tedy nákladových úroků, lze konstatovat, že v předmětné věci není zřejmé, z jakého důvodu žalovaná přepočítává nárok do 10. 1. 2029, když podle smlouvy fixní úrokovou sazbu 2,19 % garantovala do 9. 9. 2028. Ačkoli žalovaná vypočítává „poplatek s předčasným splacením“ do roku 2029, nikterak neuvažuje o tom, že zákon dává klientu možnost 1× ročně bezplatně splatit částku 25% z původní jistiny, a konečně z výpočtu ani ve spojení se znaleckým posudkem nelze jednoznačně dovodit, jakou úvahou žalovaná dospěla k částce 44 458,35 Kč z původního rozdílu 99 010,02 Kč. Tvrdí-li, že zohlednila časovou hodnotu, srovnatelně nevysvětluje, proč je výše úrokových nákladů právě 44 458,35 Kč a nikoli např. 48 500 Kč nebo 45 005,01 Kč, atd.

287. 19. Dovolává-li se žalovaná textu důvodové zprávy k ustanovení § 117 zákona o spotřebitelském úvěru, v němž je uvedeno, že náhrada účelně vynaložených nákladů přímo spojených s předčasným splacením úvěru by měla zahrnovat i náklady vynaložené v souvislosti s obstaráním peněz na poskytnutí spotřebitelského úvěru, pak je nutno vzít v úvahu, že byt' důvodová zpráva jako autentický dokument vypovídající o vůli a záměrech zákonodárce má při výkladu zákona nespochybnitelný význam, není její znění na rozdíl od textu zákona pro soud bez dalšího závazné. Text důvodové zprávy je odlišný a měl-li zákonodárce v úmyslu přiznat poskytovateli úvěru i „náklady na obstarání peněz“, měl toto vyjádřit v textu zákona, k tomu však nedošlo a jen z užití budoucího času, že náklady „vzniknou“, nelze žalovanou požadovaný nárok dovodit. Při aplikaci právního ustanovení je nutno prvotně vycházet z jeho doslovného znění. Pouze za podmínky nejasnosti a nesrozumitelnosti (umožňující např. více interpretací), jakož i rozporu doslovného znění daného ustanovení s jeho smyslem a účelem, o jejichž jednoznačnosti a výlučnosti není jakákoli pochybnost, lze upřednostnit výklad e ratione před výkladem jazykovým (srov. Stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 21. 5. 1996, sp. zn. Pl. ÚS-st.1/96 či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 10. 2008, sp. zn. 31 Cdo 495/2006). Z textu zákona je přitom jednoznačně zřejmé, že předmět náhrady mohou být při předčasném splacení spotřebitelského úvěru toliko účelně vynaložené náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením. Za této situace není prostor s poukazem na text důvodové zprávy podřazovat pod nahraditelné náklady i další náklady, které zákonnému kritériu nevyhovují. Ostatně i výše citovaná komentářová literatura se vypořádává s kvalitou důvodové zprávy k § 117 ZSÚ. Soud prvního stupně nepochybil, neprovedl-li k důkazu listinu „vypořádání námitek“, důvodovou zprávu či zamýšlený text novelizace zákona. Nelze pominout účel a smysl § 117 ZSÚ, kterým je především ochrana spotřebitele a jeho práva na předčasné splacení spotřebitelského úvěru. V případě předčasného splacení úvěru žalovaná získá předčasně zpět půjčenou částku, a tato je dostupná pro případné uzavření nové úvěrové smlouvy. Smyslem právní úpravy dle § 117 odst. 2 ZSÚ není ukládat spotřebiteli povinnost nahradit poskytovateli úvěru v plném rozsahu jeho finanční ztráty, takový vztah by nebyl neutrální, a s přihlédnutím k závěru SDEU mají členské státy dbát, aby náklady objektivně nebyly odměnou věřitele za dočasné použití kapitálu.
288. 20. Za nepřipadnou považuje odvolací soud argumentaci žalované systematickým výkladem § 117 odst. 2 ZSÚ v kontextu s 3. a 4. odstavcem, kdy limity náhrad jsou zjevně stanoveny v zájmu ochrany spotřebitele při předčasném splacení úvěru, avšak z jejich výše nelze žádným způsobem usuzovat na charakter nákladů, které mají být předmětem náhrady.
289. 21. Argumentují-li strany zamýšlenou novelizací zákona o spotřebitelském úvěru, nelze k tvrzení vůbec přiblížit, neboť tato nebyla dosud přijata s konečnou platností a jako taková není pro soud nikterak závazná, navíc v průběhu zákonodárského procesu může dojít k modifikaci, a odvolací soud tak nepovažuje za nezbytné se k možné budoucí úpravě vůbec vyjadřovat.
290. 22. S odvolatelkou se lze ztotožnit v závěru, že Česká národní banka není orgánem, jemuž by příslušel závazný výklad zákona, odvolací soud z rozhodnutí ani z rozhodnutí o rozkladu ze dne 15. 12. 2022, č.j. 2022/133602/CNB/110, nevychází. Odvolací soud se nezabýval poukazem žalobců na rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 2 ve věci sp. zn. 17 C 77/2021, které mu nebylo ani předloženo. 23. Odvolací soud v souladu s § 13 o.ř. konstatuje, že ve skutkové obdobné věci, jejíž účastníci je žalovaná, již bylo rozhodnuto odvolacím soudem rozsudkem č.j. 72 Co 329/2022-116, ze dne 29. 3. 2023, kterým byl potvrzen rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 č.j. 63 C 294/2021-82 (zveřejněn v ASPI). Citovaná rozhodnutí považuje odvolací soud za správná a nemá důvodu se od tam uvedených závěrů odchylovat.

291. Z komentářové literatury, tedy vyplývá povinnost poskytovatel požadovat náhradu nákladů na předčasné splacení spotřebitelského úvěru, pouze takových, které vyhoví trojdílnému testu, což znamená, že se musí se jednat o náklady objektivně odůvodněné (např. žádost o předčasné splacení by měl vyřizovat běžný pracovník banky, nikoli externí advokát), současně nutné (např. žádost zaevidovat a vyčíslit dlužnou částku, nikoli přesvědčování klienta, že má od předčasné splátky ustoupit) a konečně musí poskytovateli vzniknout v přímé souvislosti s předčasným splacením úvěru (nejedná se o náklad, který vznikl v jiné souvislosti a pouze se v souvislosti s předčasným splacením úvěru manifestoval, nebo se dokonce jen v souvislosti s předčasným splacením stal pro poskytovatele více citelným). Proto za účelně vynaložené náklady, které vzniknou žalované v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru lze považovat pouze ty náklady, které přímo souvisejí s předčasným splacením a jejichž výše je odůvodněná.
292. Náklady a rozdělení nákladů si banka určuje jednostranně a musí být stanovena tak, aby spotřebiteli nebo soudu nebylo ztěženo určení nákladů objektivně souvisejících s dobou platnosti smlouvy. Judikatura se vyjádřila i k námitce poukazu žalobkyně na text důvodové zprávy k ustanovení § 117 zákona o spotřebitelském úvěru, v němž je uvedeno, že náhrada účelně vynaložených nákladů přímo spojených s předčasným splacením úvěru by měla zahrnovat i náklady vynaložené v souvislosti s obstaráním peněz na poskytnutí spotřebitelského úvěru. Obecně lze mít zato, že i když je důvodová zpráva dokumentem vypovídajícím o vůli a záměrech zákonodárce a při výkladu zákona nezpochybnitelný význam, není její znění na rozdíl od textu zákona pro soud bez dalšího závazné, a pochopitelně text zákona má přednost. Měl-li zákonodárce v úmyslu přiznat poskytovateli úvěru i „náklady na obstarání peněz“, měl toto vyjádřit v textu zákona, čemuž však nedošlo a pouze na základě použití budoucího času, že náklady „vzniknou“, nelze žalobkyni tvrzenému výkladu přisvědčit a jí požadovaný nárok dovodit. Doslovné znění a gramatický výklad má při výkladu daného ustanovení přednost, a pouze v případě, že tento výklad je nejasný nesrozumitelný nebo poskytuje více interpretací, jakož i při rozporu doslovného znění daného ustanovení s jeho smyslem a účelem, o jejichž jednoznačnosti a výlučnosti není jakákoli pochybnost, lze upřednostnit výklad dle smyslu zákona.
293. Text zákona je jednoznačný a je z něj zřejmé, že předmět náhrady mohou být při předčasném splacení spotřebitelského úvěru toliko účelně vynaložené náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením. Za této situace není možné s odkazem na právně nezávazný text důvodové zprávy podřazovat pod nahraditelné náklady i další náklady, které zákonnému kritériu nevyhovují. Navíc účel a smysl zákona, kterým je především ochrana spotřebitele a jeho práva na předčasné splacení spotřebitelského úvěru, tomuto výkladu daného ustanovení odpovídají. V případě předčasného splacení úvěru poskytovatel získá předčasně zpět půjčenou částku, a tato je dostupná pro případné uzavření nové úvěrové smlouvy. Smyslem právní úpravy dle § 117 odst. 2 ZSÚ není ukládat spotřebiteli povinnost nahradit poskytovateli úvěru v plném rozsahu jeho finanční ztráty, takový vztah by nebyl neutrální, a popíral by zákonem zamýšlenou ochranu spotřebitele jakožto slabší strany právního vztahu, což odpovídá i závěrům SDEU, podle kterých mají členské státy dbát, aby náklady nebyly odměnou věřitele za dočasné použití kapitálu.
294. Správní orgán prvního stupně v bodech 146 až 150 svého rozhodnutí jakož i žalovaná v bodech 50 až 52 svého rozhodnutí se shodně formulovanou rozkladovou námitkou vypořádali dostatečně a jejich závěry vycházejí z výše uvedených judikатурních závěrů. K žalobkyni tvrzenému upřesnění textu zákona důvodovou zprávou žalovaná oprávněně dodala, že důvodová zpráva bohužel význam zákona nezpřesňuje, ale spíše jej rozostřuje, jak ostatně hodnotí i odborná literatura (viz. Slanina, J., Jemelka, L., Vetešník, P., Wachtlová, L., Flídr, J. Zákon o spotřebitelském úvěru. Komentář. Praha: C. H. Beck, 2017, k ustanovení § 117). Žalovaná k zákonodárcem nového užití budoucího času u slova „vzniknou“ vyhodnotila správně, že není dokladem toho, že žalobkyně mohla požadovat po spotřebitelích náhradu nákladů, které jí „vznikly“ v minulosti, kdy zaplatila zprostředkovatelskou provizi a připsala úrok ze stavebního spoření.

295. Námitkou uvedenou v osmém žalobním bodě žalobkyně popírala správnost systematického výkladu, a v důsledku výkladu zastávaného žalovanou a správním orgánem prvního stupně by se stalo ust. § 117 odst. 4 ZSÚ nadbytečným. Argumentace ČNB v bodu 154 prvostupňového rozhodnutí, žalobkyně tvrdí, že ČNB ignorovala podstatu námitky a zaměřila se na jednotlivosti v praxi žalobkyně, což vede k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí pro nedostatek důvodů.
296. Soud přezkoumal vypořádání této rozkladové námitky v textu příslušných bodů 54 až 57 žalobou napadeného rozhodnutí bankovní rady (a v návaznosti na to bod 154 prvostupňového rozhodnutí). Žalobkyně nejprve sama v rámci systematického výkladu vnesla otázku významu ustanovení § 117 odst. 4 zákona o spotřebitelském úvěru, pokud je náhrada nákladů vykládána úzce nebo, slovy žalobkyně, pokud by se náhrada nákladů týkala pouze administrativních nákladů a tvrdila, že předmětem náhrady nákladů mohou být jen administrativní náklady a že administrativní náklady nemohou přesáhnout limity stanovené v ustanovení § 117 odst. 4 zákona o spotřebitelském úvěru.
297. Správní orgán prvního stupně k tomu poukázal na to, že tento limit evidentně má svůj význam, protože žalobkyní účtované administrativní náklady u 431 zákazníků přesahují hranici 1 % z předčasně splacené jistiny. Poté však žalobkyně argumentuje tím, že se na ni ustanovení § 117 odst. 4 zákona o spotřebitelském úvěru nevztahuje.
298. Podstatné pro projednávanou věc je, zda mohla žalobkyně požadovat po spotřebitelích náklady za provizi vyplacenou zprostředkovateli a za úroky náležící jeho vkladatelům, proto otázka, zda mohou být do náhrady nákladů předčasného splacení zahrnuty pouze „administrativní náklady“, nebo i jiné náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením, není předmětem správního řízení a v tomto směru se námitka žalobkyně nevztahuje k meritu věci. Proto k tvrzení žalobkyně že předmětem náhrady nákladů mohou být jen administrativní náklady a že administrativní náklady nemohou přesáhnout limity stanovené v ustanovení § 117 odst. 4 zákona o spotřebitelském úvěru, správní orgán prvního stupně poukázal na to, že tento limit evidentně má svůj význam, protože žalobkyní účtované administrativní náklady u 431 zákazníků přesahují hranici 1 % z předčasně splacené jistiny. Posléze na to žalobkyně reagovala tak, že se na ni ustanovení § 117 odst. 4 zákona o spotřebitelském úvěru nevztahuje. Žalovaná však uvedla, že správní orgán prvního stupně však ani v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně netvrdil, že se žalobkyně dopouští porušení ustanovení § 117 odst. 4 zákona o spotřebitelském úvěru, pouze na konkrétních údajích o činnosti žalobkyně doložil, že znění ustanovení § 117 odst. 4 zákona o spotřebitelském úvěru koresponduje s výkladem aplikovaným správním orgánem prvního stupně, když i v případě konkrétních předčasně splacených úvěrů přesahují administrativní náklady hojně 1 % z jistiny. Důvodem k uzákonění dvojí hranice, tedy hranice vyjádřené procentem a hranice vyjádřené stanovenou částkou, je větší právní jistota pro spotřebitele, kdy i 1 % z předčasně splacené jistiny dosahuje částek výrazně vyšších, než je 50 000 Kč.
299. K námitce žalobkyně, že se žalovaná nevypořádala se systematickou provázaností § 117 odst. 2, 3 a 4 zákona o spotřebitelském úvěru, a její rozhodnutí je v tomto směru nepřezkoumatelné soud uvádí, že tomu tak není, žalovaná se s námitkou vztahující se k systematickému výkladu zabývala dostatečně v bodech 55-57 žalobou napadeného rozhodnutí i když částečně odkázala na prvostupňové rozhodnutí (bod 154). Jak již bylo výše soudem uvedeno, není potřebné opakovat již jednou vyřčené, a i druhostupňový správní orgán může odkázat na odůvodnění prvostupňového, pokud se s jeho argumentací ztotožňuje aniž by byl povinen jinými slovy opakovat jeho závěry. Žalovaný uvedla, že náklady na předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru nemusí být zanedbatelné, tj. může se jednat např. o náklady na notáře, překladatele (v případě, že je z důvodů ležících na straně spotřebitele smluvní dokumentace vypracována v anglickém jazyce) apod. Ustanovení § 117 odst. 3 zákona o spotřebitelském úvěru znemožňuje výslovně účtování i těchto administrativních nákladů ve vyjmenovaných případech. Ustanovení § 117 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru na projednávaný případ nedopadá, neboť v projednávaném případě se právě jednalo o spotřebitelské úvěry s pevnou úrokovou sazbou. Toto ustanovení je navíc výsledkem transpozice čl. 16 odst. 3

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

písm. c) CCD, která upravuje problematiku spotřebitelských úvěrů nikoliv na bydlení, kdy tyto bývají poskytovány na kratší dobu a v nižších částkách, než je tomu v případě spotřebitelských úvěrů na bydlení. MCD obdobné ustanovení neobsahuje. Vypořádání rozkladové námitky považuje soud ze dostatečné a srozumitelné.

300. Podle argumentace uvedené v devátém žalobním bodě vykládají správní orgány nesprávně limity ochrany spotřebitele podle ZSÚ. ČNB bez věcného odůvodnění odmítla odkaz na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 8. 2019, sp. zn. 33 Cdo 2807/2018, jako nepřiléhavý, přičemž Nejvyšší soud zdůrazňuje potřebu hledat rovnováhu mezi právy poskytovatele úvěru a spotřebitele. Žalobkyně upozorňuje na spekulativní chování spotřebitelů, kteří uzavírají hypoteční úvěry s možností předčasného splacení při změně úrokových sazeb. Výklad ČNB, který přenáší veškeré riziko změny úrokových sazeb na věřitele, je extrémně nevyvážený a neospravedlnitelný ani ochranou spotřebitele, a poukazuje na § 1837 písm. b) občanského zákoníku, podle něhož ochrana spotřebitele není bezbřehá
301. Soud konstatuje, že s uvedenou námitkou se žalovaná dostatečně vypořádala, a její závěr že rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 7. 2016, sp. zn. 32 Cdo 4838/2015, pro projednávaný případ není přiléhavý je v bodu 59-61 rozhodnutí žalovaného, a i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v bodech 158-162 dostatečně odůvodněn, přičemž se s těmi důvody soud ztotožňuje.
302. Cílem právní úpravy předčasného splacení jsou jak zvýšení konkurenčního prostředí na trhu jak i ochrana spotřebitele ale správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí netvrdil, že ochrana spotřebitele je bezbřehá, proto odkaz žalobkyně na rozhodnutí Nejvyššího soudu není případný. Argumentace žalobkyně, že právní úprava poskytování spotřebitelských úvěrů má být neutrální není podložena žádným ustanovením zákona o spotřebitelském úvěru. Je nepochybné, že vztah mezi spotřebitelem a žalobkyní jako profesionálem, ekonomicky silným podnikatelem, který využívá při své činnosti specializovaný personál, není vyrovnaným vztahem, což je důvodem ochrany spotřebitele zakotvené zákoně o spotřebitelském úvěru jakož i v občanském zákoníku jako slabší smluvní strany.
303. Pokud tedy žalobkyně s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu argumentuje nezbytností zajistit rovnováhu mezi právy spotřebitelů a právy žalobkyně což má obnášet povinnost jí zajistit zaplacení nákladů za úroky z vkladů a zprostředkovatelské provize spotřebiteli v případě předčasného splacení, soud je toho názoru, že je to právě opačně a hledáním rovnováhy mezi právy žalobkyně a právy spotřebitelů se v souladu s cíli zákona o spotřebitelském úvěru je zásadně opatření k zajištění ochrany spotřebitelů, protože žalobkyně vystupuje v tomto smluvním vztahu jako silnější strana. Její silnější postavení je dáno úrovní informovanosti, rozsáhlého právního, obchodního a administrativního aparátu.
304. Žalovaná správně uvedla, že skutečnost, že žalobkyně musí v souladu se zákonnou úpravou umožnit spotřebiteli kdykoliv předčasně splatit spotřebitelský úvěr, když může s tím spojené účelně vynaložené náklady promítnout do celkové ceny spotřebitelských úvěrů, na pozici žalobkyně jako silnější strany smluvního vztahu nic nemění, jelikož právní úprava předčasného splacení spotřebitelského úvěru nastavila vztah mezi spotřebitelem a poskytovatelem úvěru tak, že limitovala náhradu nákladů při předčasném splacení jen a pouze na náklady, které souvisí s předčasným splacením spotřebitelského úvěru a jsou účelně vynaloženy.
305. Soud nesouhlasí s názorem žalobkyně, že jednání spotřebitele, který uzavírá smlouvu o hypotečním úvěru s vědomím, že při změně podmínek se bude dožadovat možnosti jejího předčasného splacení, je jednáním spekulativním, naopak možnost předčasného splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru za podmínek stanovených v § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru je právem spotřebitele. Také Směrnice, která danou problematiku upravuje, zavedla toto právo spotřebitele mimo jiné z důvodu zvýšení konkurence na trhu se spotřebitelskými úvěry.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

306. Účelem institutu předčasného splacení je pomoci spotřebiteli v situaci, kdy se zásadně změní jeho životní situace, a skutečnost, že žalobkyně kvůli tomu může získat nižší odměnu za svoje služby, neznámá, že je takové jednání v rozporu s dobrými obchodními mravy. Nedílnou součástí podnikatelské činnosti je riziko, kdy zisk z podnikatelské činnosti v sobě zahrnuje částečně i odměnu za ochotu podstoupit toto riziko, ale podle žalobkyně by veškeré riziko související se změnou úrokových sazeb (resp. jejich snížení) měl nést spotřebitel, to je jak výše uvedeno v rozporu s cílem zákona o ochraně spotřebitele, který z povahy věci nemůže být vztahem neutrálním neboť se jedná o vztah mezi silnější a slabší stranou.
307. Odkaz žalobkyně na § 1 837 písm. b) občanského zákoníku není případný, neboť cena spotřebitelského úvěru s pevnou úrokovou sazbou není službou, jehož cena závisí na výkyvech finančního trhu a žalobkyně zaměňuje cenu služby s otázkou, zda a kolik na prodeji této služby vydělá.
308. V desátém žalobním bodě žalobkyně tvrdila, že s ohledem na nejasnost zákona měly správní orgány měly aplikovat zásadu *in dubio pro libertate* a upřednostnit výklad žalobkyně § 117 odst. 2. ČNB se k tomu vyjádřila v odst. 167 až 170 prvostupňového rozhodnutí, ale ignorovala podstatu námitky, což činí rozhodnutí nepřezkoumatelným. Bankovní rada ČNB se ve svém rozhodnutí omezuje na opakování tvrzení z prvostupňového rozhodnutí, aniž by řešila námitky žalobkyně. ČNB opakovaně přiznala nejasnost zákona, což dokládá praxe ČNB a vyjádření v různých dokumentech, které žalobkyně přiložila k žalobě.
309. Soud z bodů 167 až 170 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a bodu 63 rozhodnutí žalované dospěl k závěru, že ČNB i žalovaná se dostatečně vyjádřily k podstatě námitky žalobkyně, správní orgány rovněž ke své argumentaci uvedly relevantní judikaturu a nutno souhlasit s argumentem žalované, že skutečnost, že poskytovateli spotřebitelských úvěrů, případně asociacemi zastupujícími tyto poskytovatele, je předmětné ustanovení zákona o spotřebitelském úvěru interpretováno různě, ještě neznámá, že by takové ustanovení bylo nejasné. Žalovaná naopak přispěla k právní jistotě adresátů zákona o spotřebitelském úvěru tím, že publikovala dne 7. 3. 2019 na svých webových stránkách výkladové stanovisko „**K účelně vynaloženým nákladům, které lze po spotřebiteli požadovat v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru na bydlení podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru**“ formou odpovědi na otázku „**Jaké náklady může věřitel požadovat nahradit po spotřebiteli v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru na bydlení?**“ (Důkaz 7 a 8) Zveřejnění těchto výkladových stanovisek ze strany ČNB dle názoru soudu samo o sobě nepotvrzuje nejednoznačný výklad zákona, ale spíše ČNB předložila účastníkům trhu výklad zákona, který považuje za správný a podle kterého bude jednání poskytovatelů spotřebitelských úvěrů posuzovat. Žalobkyně neuvádí přitom z které části textu stanovisek má vyplývat nejasnost příslušných ustanovení zákona.
310. Skutečnost, že pracovník ČNB během ústního jednání v tomto správním řízení, které se konalo dne 15. října 2020 v sídle ČNB vyjádřil nějaký právní názor není relevantní a nelze jej považovat za právní názor tohoto správního orgánu. Žalovaná se mimo jiné i v bodě 51 svého rozhodnutí jednoznačně vyjádřila, že rozpor se správním řádem v žádném případě nespátňuje. Ohledně přičitatelnosti jednání úředních osob, v tomto případě paní Mgr. B. W., která vedla ústní jednání s žalobkyní, nebyla a není oprávněnou úřední osobou ve smyslu správního řádu, platí, že oprávnění se vztahuje k provádění úkonů v řízení, kdy jednání těchto osob bude přičitatelné správnímu orgánu, přičitatelnost takového jednání se však nevztahuje na jimi vyslovený názor.
311. Žalobkyně dále namítala, že považuje za ústavně nepřijatelné, aby správní orgán prvního stupně nejdříve ujistil žalobkyni o tom, že zákon je nesrozumitelný a připouští více výkladů, a následně v rozhodnutí ve věci samé odmítl všechny námitky žalobkyně postavené na témže základě s tím, že zákon je jasný a srozumitelný a více výkladů nepřipouští, soud odkazuje na oznámení o zahájení správního řízení č. j. 2020/91456/570 ze dne 16. 7. 2020, kde správní orgán prvního stupně již od

počátku řízení jasně přdestřel svůj výklad zákona o spotřebitelském úvěru i skutečnost, že považuje znění zákona za jednoznačné. Není nepodstatné, že výkladové stanovisko ČNB bylo zveřejněno 19 měsíců před žalobkyní zmiňovaným ústním jednáním.

312. K žalobkyní namítané „účelové“ změně formulace uvedené v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně oproti prvnímu rozhodnutí soud opět uvádí, že předmětem přezkumu na základě této žaloby není původní prvostupňové rozhodnutí, proto soud nepovažuje za potřebné se s případnými formulačními rozdíly zabývat.
313. Soud k namítanému principu *in dubio pro libertate* konstatuje, že jej nelze použít, neboť jak již bylo uvedeno zde existuje pouze jeden výklad dotčených ustanovení zákona o spotřebitelském úvěru. K žalobkyní namítanému naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru soud odkazuje vypořádání se se shodnou námitkou, která byla vznesena a přezkoumána pod prvním žalobním bodem.
314. Závěrem soud konstatuje, že výklad ustanovení § 117 odst. 1 a 2 považuje za jasný a není potřebné, aby prováděl dokazování novinovými články (**důkaz č. 9 – Článek „Banky chtějí zdražit předčasné splácení hypotéky. Zájem o refinancování prudce roste.“, Důkazy č. 10 Článek: viceguvernér ČNB: Inflaci živí „dokonalá bouře“, Prezentace Možnosti a meze digitalizace v bankovníctví., Článek „V Česku se rozmáhá hypoteční přeběhlictví“**). Názory prezentované v médiích, které obecně nemají žádnou závaznost ani relevanci pro rozhodování soudu, nemůžou zvrátit výklad soudu jasného a nerozporného znění zákona.
315. Jedenáctý žalobní bod se týká nesprávnosti výkladu ČNB ve výkladovém stanovisku. Ve správním řízení žalobkyně namítala, že závěry výkladového stanoviska ČNB ze dne 7. 3. 2019 s názvem „*K účelně vynaloženým nákladům, které lze po spotřebiteli požadovat v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelského úvěru na bydlení podle zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru*“ jsou nesprávné a vnitřně rozporné, jak vyplývá z bodu 171 prvostupňového rozhodnutí. Žalovaná v bodu 65 v rozhodnutí o rozkladu tvrdí, že ČNB se s námitkou dostatečně vypořádala, což žalobkyně považuje za nepravdivé a nepřezkoumatelné.
316. Ze textu bodu 171 vyplývá, že se s danou námitkou ČNB vypořádala dostatečně, když zcela přiléhavě uvedla, že podstatné pro rozhodnutí ve věci je, že poskytla výklad předmětného ustanovení a není povinna poskytovat výklad Výkladového stanoviska. Soud nad rámec uvedeného konstatuje, že žalobkyně v žalobě ani konkrétně neuvádí, v čem spatřuje rozpor Výkladového stanoviska proto ani nebylo možné její námitku důsledně přezkoumat.
317. Podle tvrzení žalobkyně uvedeného ve dvanáctém žalobním bodě byla ve správním řízení porušena zásada *nullum crimen sine lege certa*. Se shodnou rozkladovou námitkou se žalovaná, jak vyplývá z bodu 67 nevypořádala. Aplikaci a výklad ustanovení § 117 ZSÚ a sankčního ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ zjevně nelze označit za „jasné“, když sama ČNB nedokázala v původním rozhodnutí určit, zda žalobkyně porušila pouze § 117 odst. 1 ZSÚ, nebo ho porušila ve „*spojení*“ s § 117 odst. 2 ZSÚ. Žalobkyně odmítá možnost uložení pokuty podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ, neboť podle ní nebylo jasně stanoveno, jaká konkrétní povinnost byla porušena. Žalobní námitky uvedené pod žalobními body čtyři až dvanáct uplatnila žalobkyně již ve správním řízení. Správní orgány se však s těmito námitkami nevypořádaly dostatečně, proto jsou správní rozhodnutí ohledně těchto otázek nepřezkoumatelná. Správní orgány ve svých rozhodnutích samy uvádí, že nepovažují za nutné vypořádat se s každou dílčí námitkou, ale pouze s těmi relevantními pro rozhodnutí. Tento postup je však v rozporu s judikaturou NSS, podle níž vede nevypořádání námitek k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2020, čj. 8 Afs 223/2018-34).
318. Soud považuje žalobní námitku za nedůvodnou, žalovaná v bodu 67 k této námitce uvedla, že samotné porušení § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru za přestupek nepovažuje. Žalobkyni je však rozhodnutím správního orgánu prvního stupně vytýkáno porušení povinnosti

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

stanovené v § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, což má za následek vyvození odpovědnosti za přestupek podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru. Pokud jde o namítané porušení zásady nullum crimen sine lege certa, žalovaná se této námitce věnovala v bodu 16 žalobou napadeného rozhodnutí, a soud proto nedostatek odůvodnění nebo nepřezkoumatelnost v tomto směru neshledal. Skutková podstata přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru je formulována jasně a bezrozporně, přičemž správní orgán prvního stupně a ani žalovaná při jeho aplikaci nepřekročila skutkovou podstatu na kterou dopadá a ani jejích výkladem nedošlo k rozšíření odpovědnosti za přestupek na případy, které zákon o spotřebitelském úvěru nepředpokládá. Soud závěrem konstatuje, že ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru je formulováno s dostatečně určité a pokuta byla žalobkyni na základě jasného a jednoznačného právního základu. Znění ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru dává adresátům jednoznačně možnost se dozvědět, z jakého jednání jim vzniká odpovědnost. Skutečnost, že žalobkyně zastává odlišný výklad tohoto ustanovení než žalovaná, není s to aktivovat zásadu in dubio mitius, neboť žalobkyni zastávaný výklad § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru popírá význam a cíl § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, a je prováděn v rozporu s jazykovým a teleologickým výkladem. Argumentaci žalobkyně vyvrací i judikatura NSS, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2018 č. j. 1 Afs 225/2017 – 37, jak případně odkázala žalovaná, podle kterého se tato zásada „(...) se neuplatní tam, kde pluralita možných výkladů vzniká pouze na základě rozdílného právního názoru soudu a účastníka řízení, protože pak by se sám soudní přezkum stával zcela formálním a musel by prakticky vždy vést k vyhovění návrhu (viz rozsudek ze dne 17. 6. 2009, č. j. 5 Afs 103/2008 – 49).“, a lze tedy uzavřít, že skutková podstata přestupku upravená v § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru je stejně jasná, jako znění § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru.

319. Podle třináctého žalobního bodu správní orgány nesprávně vyložily § 117 odst. 2 ZSÚ a nesprávně posoudily právní jednání žalobkyně. Podle žalobkyně je nesprávné a nepřezkoumatelné tvrzení v odst. 184 prvostupňového rozhodnutí, že „*náklady vynaložené v souvislosti s opatřením peněžních prostředků, tedy úroky vyplácené vkladatelům, nepovažuje správní orgán za náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelských úvěrů*“. ČNB dále nijak nepodložila tvrzení uvedené v odst. 184 prvostupňového rozhodnutí, že žalobkyně požaduje po spotřebitelích peněžní prostředky, kterými by zhojila finanční ztrátu pramenící z výpadku očekávaného příjmu v podobě úroku, který by byl spotřebitel zaplatil, kdyby nedošlo k předčasnému splacení úvěru, a jak vyplývá z některých žalobkyniných vyjádření, snaží se spotřebitele od předčasného splacení odradit. Tato vada opět způsobuje nepřezkoumatelnost. Tyto vady nezhojila ani bankovní rada v rozhodnutí o rozkladu (odst. 69 jejího rozhodnutí).
320. Soud žalobkyni tvrzenou nepřezkoumatelnost neshledal, neboť v bodech 176 až 187 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a v bodě 69 rozhodnutí žalované, je jednoznačně uvedeno, že posouzení § 117 odst. 2 zákona o spotřebitelském úvěru ze strany správního orgánu prvního stupně v bodě 184, tedy že „*náklady vynaložené v souvislosti s opatřením peněžních prostředků, tedy úroky vyplácené vkladatelům, nepovažuje správní orgán za náklady vzniklé v souvislosti s předčasným splacením spotřebitelských úvěrů*“, a tento závěr považuje soud za správný, což bylo vypořádáno podrobně v rámci první žalobní námítky. K tvrzení o finanční ztrátě žalovaná poukázala na to, že v rozkladu sama žalobkyně uvedla, že „*Výpočet výše marně vynaložených nákladů je transparentní a logicky odůvodněný, nezahrnuje žádnou ziskovou marži (srov. odst. 31 Rozsudku Lexitor), ale pouze částečně sanuje finanční újmu způsobenou žalobkyni předčasným splacením spotřebitelského úvěru na bydlení*“. K tvrzení o snaze žalobkyně odradit spotřebitele od předčasného splacení, žalovaná v rozhodnutí přiléhavě uvedla, že ačkoliv žalobkyně v rozkladu popírá, že se snaží odradit spotřebitele od předčasného splacení, v rozkladu uvedla, že „*V kontextu výše uvedeného je pro úvěrovou instituci jediným způsobem mitigace rizika chování třetích stran – spotřebitelů pouze náhrada účelně vynaložených nákladů vzniklých v souvislosti s předčasným*

splacením podle § 117 odst. 2 ZSÚ.“. Soud proto nepovažuje dané tvrzení ČNB za nepřezkoumatelné ani za nepravdivé.

321. Žalobkyně dále namítala, že správní orgán prvního stupně své tvrzení ničím nepodložil, a proto nejde o skutkové zjištění získané dokazováním provedeným v souladu se správním řádem, soud z textu rozhodnutí ČNB zjistil, že správní orgán prvního stupně při hodnocení skutkového stavu vycházel z podkladů předložených žalobkyní, které jsou součástí spisu. Skutečnost, že bankovní rada ve svém rozhodnutí převzala závěry správního orgánu prvního stupně, nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované, jak soud uvedl výše, neboť rozhodnutí správních orgánů tvoří dohromady jeden celek a skutečnost, že se žalovaná ztotožnila s popsányými skutkovými závěry správního orgánu prvního stupně, které převzala, nezpůsobuje nepřezkoumatelnost jejího rozhodnutí.
322. Ve čtrnáctém žalobním bodě poukazuje žalobkyně na nekonzistentnost argumentů a přístupu ČNB. ČNB argumentuje tím, jaký je dle jejího názoru cíl a smysl dotčených ustanovení, přičemž jej zpravidla spatřuje v ochraně spotřebitele, zvýšení konkurenčního prostředí a zajištění flexibility spotřebitelům při změně poskytovatele úvěru. Navzdory tomu však ČNB opakovaně uvedla, že souhlasí s tím, aby se zákon změnil a náhrada nákladů poskytovatele spotřebitelského úvěru byla vyšší, resp. *„pokud klient využívá nějakou opci v podobě fixace úrokové sazby, tak by banka měla mít právo naučtovat si náklady, které s tím souvisí. Ale k tomu je třeba změnit zákon.“* ČNB tak sama popírá veškerou svou argumentaci údajně teleologickým výkladem, když připouští, že by náhrada náležející poskytovateli úvěru měla být vyšší a že by změnu zákona v tomto smyslu nerozporovala.
323. Soud neshledává nekonzistentnost výkladu ČNB v tom, že ČNB určitým způsobem vykládá existující právní stav a současně připouští možnost jeho změny, v každém případě z připuštění možného budoucího vývoje přístupu k nastavení ochrany spotřebitele jinak, není popřen výklad existujícího nerozporného a jasného znění uvedeného ustanovení. Soud nespatřuje nekonzistentnost ani v rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, jakož i v rozhodnutí žalované v otázce interpretace a aplikace zákona o spotřebitelském úvěru. Nekonzistentnost není ani dána ani tím, že odlišným výkladem příslušných ustanovení zákona o spotřebitelském úvěru zastává žalobkyně.
324. V patnáctém žalobním bodě žalobkyně upozorňuje na nepřiměřenost uložené sankce. ČNB při úvaze o výši uložené pokuty nezohlednila okolnosti svědčící ve prospěch žalobkyně, resp. nesprávně zohlednila okolnosti svědčící údajně v neprospěch žalobkyně. Zaprvé, od vytýkaného jednání uplynuly více než 3 roky. Tento časový odstup výrazně snižuje závažnost jednání. ČNB však tuto skutečnost při uložení pokuty ignorovala a žalovaná se k této námitce v rozhodnutí o rozkladu nevyjádřila. Zadruhé, žalobkyně vždy poskytovala ČNB potřebnou součinnost a veškeré informace a podklady. Zatřetí, ČNB v odst. 195 prvostupňového rozhodnutí hodnotí jako přitěžující okolnost *„delší období páčbání přestupku“*. V odst. 175 prvostupňového rozhodnutí nově označuje jednání za trvající přestupek, s čímž ale žalobkyně nesouhlasí, neboť ČNB se nevypořádala s otázkou, zda je vyvolání a udržování protiprávního stavu zákonem vyžadováno jako skutková podstata přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) ZSÚ, nebo zda je protiprávní stav pouze důsledkem protiprávního jednání, který znakem skutkové podstaty není. Rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné. Ohledně posouzení trvajícího deliktu žalobkyně odkázala na rozsudek NSS ze dne 22. 2. 2005, č. j. 5 A 164/2002-44, a ze dne 23. 1. 2013, č. j. 6 As 57/2012-28, a důvodovou zprávu, jakož i trestní judikaturu Nejvyššího soudu, např. rozhodnutí ze dne 11. 7. 2012, sp. zn. 7 Tdo 817/2012, vysvětluje, že trestný čin není trvající, pokud jeho skutková podstata nezahrnuje udržování protiprávního stavu, který je pouze následkem původního jednání pachatele, a nikoli jeho vyvolání a udržování. Skutková podstata přestupku, jejíž součástí je *„neumožnit spotřebiteli předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1 ZSÚ“*, přitom nezahrnuje explicitně udržování protiprávního stavu. O tom, že se jedná o jednorázové konání či opomenutí, nikoli o proces trvajícího udržování protiprávního stavu, svědčí i užití dokonavého vidu ve formulaci skutkové podstaty. Opačný přístup zákonodárce, tj. užití nedokonavého vidu svědčí naopak pro

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

charakteristiku objektivní stránky trvajícího správního deliktu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 17/2007-135). Touto námitkou se žalovaná nijak nezabývala. Ze všech popsaných důvodů navrhuje žalobkyně, aby soud zrušil napadená rozhodnutí. Případně aby upustil od uložení pokuty nebo tuto pokutu výrazně snížil.

325. V této souvislosti soud podotýká, že stanovení výše pokuty je věcí správního uvážení žalovaného, které podléhá přezkumu ze strany správních soudů pouze v tom směru, zda žalovaný správní orgán uvážení nezneužil či zda je nepřekročil (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, čj. 6 A 25/2002–42, č. 906/2006 Sb. NSS). Úkolem soudu tak není nahradit správní orgán v jeho odborné kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním, ale naopak posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav řádným procesním postupem, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem. Pokud jsou tyto předpoklady splněny, nemůže soud z těchto skutečností vyvozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Tento závěr samozřejmě neznamená, že správní orgán rozhoduje v absolutní libovůli. I při volném správním uvážení je totiž správní orgán omezován principy platícími v moderním právním státě, a to zejména principem legitimního očekávání. Soudní přezkum správního uvážení je rozsahově omezen, a to v § 78 odst. 1 s. ř. s., který stanoví, že soud pro nezákonnost zruší napadené rozhodnutí správního orgánu tehdy, zjistí-li, že správní orgán překročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo toto uvážení zneužil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, čj. 8 Afs 85/2007–54). Soud tedy při přezkouvání rozhodnutí, jímž byla uložena pokuta za správní delikt, nehodnotí spravedlivost pokuty, nýbrž v souladu s pravidly přezkumu správního uvážení zkoumá toliko, zda byly splněny podmínky pro její uložení, zda správní orgán srozumitelně odůvodnil její výši zvolenou ze zákonného rozmezí a zda celkově dbal mezí správního uvážení stanovených mu zákonem (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, čj. 4 As 47/2004–87).
326. Z konstantní rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu v tomto směru konkrétněji plyne, že ukládání trestu je založeno na dvou základních principech – principu zákonnosti trestu a individualizace trestu. Uložení pokuty v mezích zákonných podmínek je součástí posouzení zákonnosti přezkoumávaného správního rozhodnutí (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Správní orgán se při ukládání trestu (tj. v tomto případě pokuty) musí výslovně zabývat všemi kritérii, která zákon stanovuje. V případě, že některé z kritérií stanovených zákonem není pro posouzení věci relevantní, má správní orgán povinnost se s takovým kritériem alespoň stručně vypořádat a odůvodnit jeho nepodstatnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2007, čj. 8 As 17/2006–78). Z judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že při posuzování zákonnosti uložené sankce správní soud k žalobní námitce přezkoumá, zda správní orgán při stanovení výše sankce zohlednil všechna zákonem stanovená kritéria, zda jeho úvahy o výši pokuty jsou racionální, ucelené, koherentní a v souladu se zásadami logiky, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil, ale rovněž, zda uložená pokuta není likvidační [srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, čj. 1 As 9/2008-133, č. 2092/2010 Sb. NSS, nebo nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02, č. 105/2002 Sb. ÚS, č. 405/2002 Sb., nebo ze dne 9. 3. 2004, sp. zn. Pl. ÚS 38/02, č. 36/2004 Sb. ÚS, č. 299/2004 Sb.]. Při hodnocení zákonnosti uložené sankce správními soudy není dán soudu prostor pro změnu a nahrazení správního uvážení uvážením soudním, tedy ani prostor pro hodnocení prosté přiměřenosti uložené sankce.
327. Soudní řád správní ovšem i za situace, kdy správní orgán zákonné meze nepřekročil a výši pokuty řádně zdůvodnil, dává soudu zvláštní oprávnění moderovat výši pokuty (§ 78 odst. 2 s. ř. s.). V rámci moderačního práva soud zkoumá, zda nedošlo k excesu při individualizaci trestu, tedy zda a jak bylo přihlédnuto ke všem specifikům konkrétního případu a zda byl v rámci zákonné trestní sankce vybrán pro pachatele takový druh trestu a v té výměře, která splní účel trestu a není zjevně nepřiměřená. Mezi hlediska individualizace trestu v dané věci patří zejména závažnost správního

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

deliktu, význam chráněného zájmu, který byl správním deliktem dotčen, způsob spáchání správního deliktu, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán. Při posuzování konkrétní závažnosti správního deliktu není hlavním kritériem skutková podstata deliktu, nýbrž především intenzita skutkových okolností, s jakou došlo k porušení či ohrožení právem chráněných hodnot a zájmů v konkrétním případě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2010, čj. 7 As 71/2010–97, č. 2209/2011 Sb. NSS). Soudní řád správní tedy umožňuje správnímu soudu zohlednit hledisko přiměřenosti jen v rámci posuzování individualizace trestu, tj. v situaci, kdy je správní soud podle § 78 odst. 2 s. ř. s. na návrh žalobce nadán pravomocí nahradit správní uvážení a výši uložené sankce moderovat a zároveň je správním orgánem uložená sankce zjevně nepřiměřená. Ani v takovém případě však pro zásah do správního uvážení soudem nepostačí běžná nepřiměřenost, ale je nutné, aby nepřiměřenost dosáhla kvalitativně vyšší míry a byla zjevně nepřiměřená (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, čj. 1 Afs 1/2012–36).

328. Soud tedy k předmětné žalobní námitce, vycházející z takto popsanych judikatorních východisek, konstatuje, že správní uvážení, tj. hodnocení rozhodných skutečností správním orgánem prvního stupně, aprobevované žalovanou, není v daném případě zatíženo vadami, pro které by napadené rozhodnutí nemohlo v soudním přezkumu obstát. Soud podotýká, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. je postaveno na zásadě, že je to žalobce, kdo s ohledem na dispoziční zásadu přísně ovládající tento typ soudního řízení správnímu soudu předestírá konkrétní důvody, pro které považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné.

Také je třeba připomenout, že odlišný náhled žalobce na způsob hodnocení rozhodujících skutečností žalovanou, resp. jeho přesvědčení, že konkrétní okolnosti posuzované věci měly vést k uložení ještě nižší pokuty, nemohou být samy o sobě důvodem pro zrušení rozhodnutí. Napadené rozhodnutí není v tomto ohledu zatíženo vadou nezákonnosti.

329. Námitku týkající se doby uplynulé od vytýkaného jednání neshledal soud důvodnou. Jak správně uvedla ČNB v rozhodnutí v bodu 173 „za dobu od vytýkaného jednání nelze označit dobu od začátku porušování zákona, když účastník řízení porušoval zákon po delší časové období. Takový způsob posuzování by vedl k absurdním důsledkům, kdy by pachatel mohl nadále pokračovat v protiprávním jednání a přesto tvrdit, že je oslaben důvod pro jeho potrestání. Správní orgán proto za relevantní považuje pouze dobu od ukončení protiprávního jednání, což je k vydání tohoto rozhodnutí 18 měsíců. Správní orgán přitom nepovažuje dobu od ukončení správního deliktu za „výrazně dlouhou dobu“ tak, aby byl oslaben veřejný zájem na potrestání účastníka řízení, nota bene za situace, kdy účastník řízení v porušování zákona pokračuje⁹¹, byť toto jednání není a nemůže být předmětem tohoto řízení⁹².“ A v odkazu pod čarou správní orgán upřesnil k 91 Dílčí změna ve způsobu výpočtu náhrady nákladů účastníkem řízení je správním orgánem popsána v bodech 24 a 25 tohoto rozhodnutí. 92 Ustanovení § 88 odst. 3 přestupkového zákona stanoví, že ve společném řízení se neprojednává přestupek, který byl spáchán po zahájení řízení o jiném přestupku.
330. Žalovaná se k citaci žalobkyně z doktríny přestupkového práva („Jestliže uplynula od spáchání přestupku delší doba, snižuje se význam jeho stíhání, které tak přestává plnit svou společenskou funkci. Snižuje se tak škodlivost činu pro společnost a taktéž se snižuje schopnost správního orgánu provést řádné dokazování.“) vyjádřila tak, že uvedla, že se vztahuje k vymezení důvodu pro zánik odpovědnosti za přestupek uplynutím promlčecí doby, která však v posuzovaném případě neuplynula. K době uplynulé od vytýkaného jednání žalobkyně žalovaná konstatovala, že hodnocení závažnosti přestupku ve vztahu k žádostem o předčasné splacení, které byly učiněny v březnu 2019, považuje žalovaná za bezpředmětné, protože v případě spáchání přestupku, který není spáchán jednorázově, ale v delším časovém období, se pro stanovení běhu promlčecí doby podle § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich dnem spáchání přestupku rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán. Žalovaná uvedla, že od poslední žádosti o předčasné splacení spotřebitelského úvěru, tj. od 28. 4. 2020, do vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně neuplynuly ani dva roky, což soud nepovažuje za

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

dobu, která by se měla promítnout při snižování pokuty a doba uplynulší od vytýkaného jednání žalobkyně závažnost přestupku nesnížila a správní orgány oprávněně dospěly k závěru, že nebyl důvod ji hodnotit jako polehčující okolnost.

331. Žalovaná v rozhodnutí navíc doplnila, že vzhledem k tomu, že žalobkyně se stále pokračuje v porušování zákona (bod 174 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně), nelze označit za přiléhavé ani odkazy na judikaturu Ústavního soudu ČR, protože potřeba reakce na jednání žalobkyně neslábne a ani pokuta, která ji byla uložena žalovanou, zjevně nemá dostatečný odrazující efekt. K odkazu žalobkyně na judikaturu Ústavního soudu ČR musí soud přisvědčit žalované, že toto rozhodnutí ne věc žalobkyně nedopadají, když v nálezu sp. zn. Pl.ÚS 15/19 ze dne 4.2.2020 Ústavní soud věnoval pozornost problematice plynutí času ve vztahu k přestupku v oblasti provozu na pozemních komunikacích, kdy se jednalo o jednorázové porušení zákona spočívajícího ve spáchání jedné dopravní nehody, a v nálezu sp. zn. Pl.ÚS 4/20 ze dne 16. 6. 2020 věnoval Ústavní soud pozornost problematice retroaktivity, když zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve svém původním znění umožňoval změnu (prodloužení) promlčecích lhůt u některých přestupků k tíži obviněných.
332. Nelze shledat jako důvodnou ani námitku týkající se tvrzeného nedostatečného zohlednění součinnosti žalobkyně, jak vyplývá z bodu 172 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a bodu 74 rozhodnutí bankovní rady, správní orgány se námitkou v dostatečné míře zabývaly a jejich závěrům, že poskytování součinnosti je zákonem stanovenou povinností a bez dalšího je nelze kvalifikovat jako polehčující okolnost ale jako polehčující okolnost by bylo za určitých okolností možno hodnotit např. snahu o nápravu, k čemuž však v posuzovaném případě nedošlo, soud přisvědčil. Podstatnou skutečností, na kterou poukázala ČNB je fakt, že žalobkyně se o nápravu nesnažila, když pouze omezila maximální výši částky požadované od spotřebitelů, ale stále se dopouštěla porušení zákona. K namítanému tzv. zákazu sebeobvinění, žalovaná správně uvedla, že uplatňování této zásady nesmí být aplikováno tak, aby de facto znemožnilo provádění kontrolní činnosti a zamezilo plnění povinnosti kontrolované osoby k vydání dokumentů a poskytnutí příslušných informací. Výkon dohledové pravomoci orgánu veřejné správy neslouží k trestání kontrolovaných osob, ale k získání informací, zda kontrolovaná osoba postupuje v souladu s právními předpisy. Nejvyšší správní soud k tomu uvedl, že „(...) zákon stanoví pravidla pro určitou činnost, zákonem určený orgán jejich dodržování kontroluje, a to vlastní aktivní činností, nebo v součinnosti se subjektem provozujícím danou činnost, a vyvozuje odpovědnost z porušení pravidel. [...] Účelem dohledu a monitoringu není výhradně postih porušování zákona, ale i zjištění situace v dané oblasti.“ Rozsudek NSS ze dne 15.12.2016, čj. 2 As 256/2016-39
333. K námitce týkající se doby trvání přestupku. Především nelze přisvědčit tvrzení žalobkyně, že žalovaná se ve svém rozhodnutí k této námitce vůbec nevyjádřila. Žalovaná k této námitce žalobkyně uvedla, že v bodě 175 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně⁵⁵ správní orgán prvního stupně správně kvalifikoval jednání žalobkyně jako trvající přestupek ve smyslu § 8 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a doplnila, že správní orgán prvního stupně nehodnotil delší období trvání jako „přítěžující okolnost“, ale jako okolnost zvyšující závažnost jednání žalobkyně. Při hodnocení závažnosti přestupku jakožto hlediska pro určení druhu a výměry správního trestu je totiž jedním z kritérií posouzení závažnosti přestupku i délka doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele. S tímto kritériem se správní orgán prvního stupně dostatečně vypořádal právě v bodě 195 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a takové hodnocení považuje soud za dostatečné. Doktrína přestupkového práva, na kterou odkazuje i žalobkyně uvádí „Závažnějším jednáním tak bude delší doba takového jednání.“ (srov. Jemelka L., Vetešník P. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, Zákon o některých přestupcích Komentář 2. vydání Praha C.Beck 2020, str. 317). Na základě výše uvedeného a po posouzení spisu je soud toho názoru, že správní orgán prvního stupně při určení druhu a výměry správního trestu nevybočil ze zákonných podmínek, které stanoví zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a které

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

vymezila související judikatura, a bankovní rada tak nepovažovala uloženou pokutu ve výši 5 000 000 Kč za nepřiměřenou.

334. Soud nepovažuje za důvodné žalobní námitky týkající se charakteru protiprávního jednání a odkazuje na bod 175 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a dále bod 76 rozhodnutí žalované.
335. Podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru se ten, kdo je oprávněn poskytovat spotřebitelský úvěr, dopustí přestupku tím, že neumožní spotřebiteli předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru.
336. Přestože skutková podstata přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru obsahuje dokonavý vid slovesa „neumožní“, pouhý gramatický výklad a užití nedokonavého slovesa ve skutkové podstatě přestupku není jediným určujícím kritériem pro posouzení jeho charakteru, nýbrž je třeba posoudit povahu a podstatu přestupku a zejména charakteristiku jeho objektivní stránky, kdy pro trvající přestupek svědčí určitá míra trvalosti, jak konstatoval také Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 27.1.2021, čj. 14 Af 25/2020-67.
337. Žalovaná přiléhavě použila srovnání se skutkovou podstatou přestupku podle § 5 odst. 1 písm. g) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, kterého se fyzická osoba dopustí tím, že neoprávněně zabere veřejné prostranství, kdy je taktéž použit dokonavý vid slovesa „zabere“, ale Nejvyšším správním soudem (v rozsudku ze dne 27.6.2007, čj. 5 As 21/2007-99) byl tento přestupek vyhodnocen jako trvající, a to právě pro trvalost jednání. Pro daný výklad je nutno vycházet z výkladu teleologického a logického.
338. Soud se ztotožňuje s výkladem žalované, že přestupek podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru lze spáchat jak jednorázově (umožňuje postih, byť i jediného případu porušení § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru), tak i v delším časovém období, jako je tomu v případě žalobkyně. Stejně jako např. u skutkové podstaty přestupku podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, kdy se provozovatel vozidla dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, kdy je taktéž použit dokonavý vid slovesa „nezajistí“, a Nejvyšším správním soudem (v rozsudku ze dne 18.4.2019, čj. 1 As 26/2019-26) bylo vyhodnoceno, že tento přestupek lze spáchat jak jednorázově, tak i v podobě trvajícího přestupku.
339. Povaha a podstata přestupku podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru a zejména charakteristika jeho objektivní stránky v případě jednání žalobkyně svědčí o určité míře trvalosti spočívající v neumožnění spotřebiteli předčasné splacení spotřebitelského úvěru podle § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru. Není tedy nezbytné, aby skutková podstata tohoto přestupku výslovně zmiňovala jeho trvající charakter odkazem na nezbytnost udržování protiprávního stavu, nýbrž je dostatečné, pokud tento charakter deliktu lze dovodit pomocí interpretačních vodítek, jako tomu je v posuzovaném případě u dotčené skutkové podstaty. Je tak zapotřebí vzít v úvahu trvalou povahu povinnosti (jak to vyplývá ze znění § 117 odst. 1 zákona „spotřebitel je po celou dobu trvání úvěru oprávněn... a věřitel má po celou dobu trvání úvěru povinnost) a trvalou povahu porušení, která vyplývá ze skutkové podstaty přestupku, neboť žalobkyně od 8.3.2019 do dne 28.4.2020 neumožnila spotřebitelům předčasné splacení úvěrů za podmínky stanovené v § 117 odst. 1 zákona, když vyžadovala u 740 spotřebitelů úhradu nákladů za provize vyplacené zprostředkovatelům za zprostředkování spotřebitelského úvěru a nákladů za úroky vyplacené vkladatelům. Podle názoru soudu tak přestupek podle § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru postihuje právě ono udržování protiprávního stavu.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

340. Správní orgán prvního stupně v bodě 175 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně oprávněně uvedl, že žalobkyně požaduje po spotřebitelích peněžní prostředky, na které nemá ze zákona nárok, tedy svým jednáním vyvolá stav, kdy spotřebitelům není snížena částka, kterou musí zaplatit žalobkyni.
341. Jak vyplývá z bodu 25 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, o způsobu výpočtu náhrady nákladů informovala žalobkyně spotřebitele prostřednictvím informací zpřístupněných na svých webových stránkách. Žalobkyně tak vytvořila systém výpočtu a vyžadování úhrady nákladů za provize vyplacené zprostředkovatelům za zprostředkování spotřebitelského úvěru a nákladů za úroky vyplacené vkladatelům, kdy následně v konkrétních případech vyžadovala po spotřebitelích usilujících o předčasné splacení jejich spotřebitelských úvěrů úhradu těchto nákladů.
342. V posuzovaném případě je nepochybně jednání žalobkyně trvajícím přestupkem podle § 8 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, neboť se jednalo o udržování protiprávního stavu spočívajícím v neumožnění spotřebitelům předčasné splacení spotřebitelského úvěru za podmínek stanovených v § 117 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru v období ode dne 8. 3. 2019 do dne 28. 4. 2020, tj. vyžadování úhrady nákladů za provize vyplacené zprostředkovatelům za zprostředkování spotřebitelského úvěru a nákladů za úroky vyplacené vkladatelům, kdy jednotlivé případy konkrétních spotřebitelů již byly jen výstupem tohoto systému v praxi. Správní orgán prvního stupně tak v bodě 175 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně především poukázal na plynulost protiprávního stavu, jeho trvalou povahu a na časovou kontinuálnost jednání žalobkyně kdy, jak vyplývá z výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, žalobkyně se vytýkaného jednání dopustila v období ode dne 8. 3. 2019 do dne 28. 4. 2020, a to celkem u 740 spotřebitelů. Časový úsek protiprávního jednání, který je rozhodnutím správního orgánu prvního stupně sankcionován, je ohraničen konkrétními dny, přičemž z bodu 23 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně lze vyčíst, proč je sankcionovaný časový úsek vymezen právě tímto způsobem.
343. Soud v dané věci nezjistil, že by závěry správních orgánů nebyly dostatečně podloženy skutkovými zjištěními nebo s nimi byly v rozporu či že by se správní orgán nevypořádal se všemi rozkladovými námitkami žalobkyně. Žalobkyně nenamítala, že by bylo možno pokutu v uvedené výši považovat za likvidační. Závěry, k nimž správní orgány dospěly při hodnocení rozhodujících skutečností, nejsou podle přesvědčení soudu v rozporu se zásadami logického myšlení a uvažování. Tím jsou zároveň i vymezeny meze přezkumné činnosti soudu ve správním soudnictví, pokud jde o správní uvážení.
344. Zdejší soud tedy v diskreci žalované o výši pokuty žádnou okolnost svědčící o zneužití či překročení mezí správního uvážení neshledal. Žalobce ostatně nad rámec výše uvedeného netvrdil jiné konkrétní důvody pro závěr, že pokuta byla uložena v nepřiměřené výši. Neuplatnil žádnou bližší argumentaci, proč se mu jeví závěry žalované při hodnocení jednotlivých zákonných kritérií excesivními.
345. Soud tedy neshledal důvodnou ani námitku, kterou žalobkyně brojila proti tvrzené nepřiměřenosti uložené pokuty.
346. Se zřetelem k výše uvedeným judikatorním závěrům pak nemohl vyhovět ani návrhu žalobkyně na moderaci uložené pokuty, neboť nebyla naplněna podmínka zjevné nepřiměřenosti uložené pokuty.

VIII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

347. Žalobkyni byla uložena pokuta podle § 154 odst. 3 písm. c) zákona o spotřebitelském úvěru za to, že u spotřebitelů, kteří požádali o předčasné splacení neoprávněně získala další částky, jako náhradu nákladů za provize vyplacené zprostředkovatelům za zprostředkování spotřebitelského úvěru (náklady na provizi) a jako náhradu nákladů za úroky vyplacené vkladatelům (cena zdrojů), čímž

porušila povinnost stanovenou v ustanovení § 117 odst.1 zákona o spotřebitelském úvěru, a dopustila se tak přestupku podle ustanovení § 154 odst. 1 písm. v) zákona o spotřebitelském úvěru.

348. Tvzení žalobkyně, že tyto další částky byla oprávněna při předčasném splacení spotřebitelského úvěru spotřebitelům započíst, soud neshledal souladným se zněním zákona. Výklad § 117 odst. 1 a 2 zastávaný žalovanou je eurokonformní, a podepřen judikaturou Městského soudu v Praze v civilních i správních věcech, a ani tento senát nemá důvodu se od ní odchylovat.
349. Soud neshledal žalobkyní tvrzenou nepřezkoumatelnost ani nedostatečné vypořádání jednotlivých rozkladových námitek.
350. Posléze se soud zabýval námitkou žalobkyně vytýkající žalované, že výše uložené pokuty je vzhledem k polehčujícím okolnostem nepřiměřená. Polehčující okolnost, která měla spočívat v tom, že od spáchání přestupku uplynula delší doba, soud neshledal, neboť od ukončení vytýkaného jednání do vydání napadeného rozhodnutí uplynuly necelé dva roky, což není tak dlouhá doba, která by mohla být snížit závažnost přestupku a tím byla důvodem pro snížení pokuty, navíc žalobkyně i po vydání rozhodnutí pokračovala v porušování zákona. Z uvedeného důvodu ani součinnost žalobkyně ve správním řízení, která nepřekročila rámec jejích povinností a nebyla podpořena odstraněním závažného jednání nelze považovat za polehčující okolnost. Správní orgán ukládající pokutu důsledně zvažoval přitěžující i polehčující okolnosti a rozsah porušení oprávněně vyhodnotil jako značný, neboť žalobkyně poškodila spotřebitele tím, že zaplatili celkově částku více než 7 mil Kč, které od nich nebyla žalobkyně oprávněna požadovat. Jako polehčující okolnost správní orgán započítal skutečnost, že žalobkyni nebyla uložena minulosti žádná sankce za porušení zákonů upravujících činnost na finančním trhu. Správní orgán při hodnocení možného likvidačního dopadu vzal v úvahu skutečnost, že uložená pokuta 5 mil tvoří 25 % z maximální možné sazby i majetkové poměry. Soud dospěl k závěru, že správní orgány při stanovení výše pokuty zohlednily všechna relevantní kritéria a napadené rozhodnutí je také v tomto ohledu přezkoumatelné, soud dále žádnou okolnost svědčící o zneužití či překročení mezí správního uvážení neshledal. Výši pokuty soud nepovažuje za nepřiměřenou, a proto nepřistoupil k její moderaci.
351. Jelikož soud nepřisvědčil žádnému z žalobních bodů, zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
352. Výrok II. o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalované pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 8 srpna 2024

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.